THE LIBRARY — THE UNIVERSITY OF JORDAN

דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

יום ב', ב' בניסן תשל"ד, 25 במארס 1974 • גליון 14945 • השנה הארבעים ותשע

היום 12 עמודים • המחיר 85 אגורות

היום ב„דבר"

- האם תשיג הרפורמה מטרתה / דניאל בלוך
- קשה להיות ערבי ישראלי / דני רובינשטיין
- היחסים עם ברזיל ואורוגואי / אגנן פרידלר
- גרומיקו אינו מאמין לסאדאת / דב אפל
- הערות אחדות לבן־אהרן / אריה סגולי
- „הרוסים" בבאר־שבע / משולם עד
- עכשיו, עמ' 9
- משק וכספים / עמ' 10
- מדריך לבידור, ביקורת ספר ותקליטים / עמ' 11

מזג האוויר

מעונן חלקית עד בהיר. הטמפרטורות הצפויות: ירוש־ לים 8—18, רמת הגולן 6—14, נהריה 8—22, צפת 7—19, חיפה 15—22, טבריה 10—26, נצרת 10—20, עפולה 10—24, השומרון 7—19, תל־אביב 14—21, לוד 10—22, יריחו 11—27, עזה 13—, 21, באר־שבע 10—23, אילת 16—, 28, מפרץ שלמה 16—28. הלחות היחסית: רגיל.

האריה שבחבורה
פיג'ו
איכות · בטיחות
שרות
PEUGEOT

קיסינג'ר במוסקווה: נוועד עם ברז'נייב

משקיפים בברה"מ: צפוי לחץ סובייטי למען נסיגה ישראלית „מוחשית"; „פרבדה": הפרדת הכוחות בלבד לא תפתור הבעיה

מוסקוה (ה. פ., ע"ר, עתי ד־פ.) — שר החוץ האמרי־ קני ד"ר הנרי קיסינג'ר הגיע אמש בשעה ... לפי ... ישראל למוסקוה והצ־ ... בנמל התעופה „וונוקו־ ..." שהוא מקווה להשיג ב־ ... התקדמות. קונקר־ ... בענייני התנהלות של

המשק הגרעיני, בעיות מס־ חר ועניינים אחרים.

קיסינג'ר הגיע למוסקוה מבון, שם נועד בשעות אחר הצהרים עם קאנצלר גרמניה המערבית וילי בראנדט ועם שר החוץ ואלטר של. בהגיעו למוסקוה אמר קיסינג'ר, כי אנשי הממשלה בוואשינגטון משוכנעים, כי חשיבות רבה נו־ דעה ליחסים בין ארה"ב וברה"מ.

פקידים אמריקאים אמרו, ש־ קיסינג'ר ייפגש במוסקוה עם ברז'נייב ועם גרומיקו וידון עמם גם בבעיית המזרח התיכון. הוא ישאף להתגבר על המתיחות ש־ נוצרה באחרונה ביחסים בין שתי המעצמות. קיסינג'ר עצמו אמר: „אנו סמוכים ובטוחים, שהמנהי־ גים הסובייטיים יתרמו בצורה קונסטרוקטיבית ורצינית להשגת המטרות שכולנו שותפים להן".

משקיפים במוסקוה סבורים, כי צפוי לחץ סובייטי נמרץ לכמן נסיגה ישראלית מוחשית מן השט־ חים הערביים הכבושים בשיחות עם ד"ר קיסינג'ר.

לקראת בואו של שר החוץ ה אמריקאי פירסם העתון „פראבדה" דברי פרשנות בהם נאמר, „כי הפרדת הכוחות כשלעצמה אין בה כדי לפתור את בעיית המזרח התיכון וכי יש צורך בנסיגה יש־ ראלית מלאה מן השטחים הכבו־ שים והבטחת זכויות העם הפלש־ תינאי". מנהיגי ברה"מ עתידים בשיחותיהם עם קיסינג'ר לתקוף גם את הציונות, לה הם מייחסים כוונה לשבש את ההתקדמות לק־ ראת הפשרה ביחסים בין המזרח למערב.

בעיית יהודי ברה"מ

בעיית היהודים הסובייטיים אי־ נה נושא רשמי בשיחות שינהל ד"ר קיסינג'ר אך מנהיגים יהו־ דיים מארה"ב ביקשו משר החוץ האמריקאי להגיש למנהיגים ה־ סובייטיים רשימה של 1,600 יהו־ דים סובייטיים שביקשו לעלות ל־ ישראל ונתקלו בסירוב. לעומת זה נאמר בהצהרה של יהודים סובייטיים במוסקוה, שתכנה נמסר לכתבי חוץ, כי ד"ר קיסינג'ר ו־ מנהיגי ארה"ב בכלל מתעלמים מ רדיפת היהודים בברה"מ ומנהלים

(המשך בעמ' 2, טור 8)

אחד מעוזרי ג'קסון: „הרבה תלוי בדרך הצגת הדרישות"

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — אחד מעוזריו של הסנאטור ג'קסון הביע אתמול את התקווה, שקיסינג'ר ישיג במוסקוה מילוי דרי־ שותיהם של הסנאטורים לביטול הקיפוח. „הרבה תלוי בדרך, בה יציג קיסינ־ ג'ר את הדרישות לסובי־ יטים", אמר העוזר.

הוא הוסיף, שאם יבליט הנר־ ...יסים למלא את הדרישות, ב־ תנאי שהבטחתם תישמר בסוד, ...כן ג'קסון למצוא פתרון לענ־ ין יחד עם קיסינג'ר. כזכור, אחת התביעות שהעלו ריביקוף וג'קסון היא התחייבות סובייטית למתן היתר הגירה ל־100,000 יהודים ל־ שנה מברה"מ.

ערב נסיעת קיסינג'ר הביעו כמה ארגונים יהודיים חשובים את תמיכתם המלאה בתיקון ג'קסון, ביניהם ועידת הנשיאים, בני ברית, והמועצה למען יהודי ברה"מ. בהודעה שפירסמו הרב מילר, יו"ר הוועידה, וסטנלי לוול, יו"ר המועצה למען יהודי ברה"מ, נאמר, כי המפתח לפתרון בעיית ההגירה ודיכוי היהודים הוא ב־ מוסקוה. לדעתם, מוטלת עליה הוא חבלה במדיניות הפשרה. הם מסרו עוד, כי הפקידו בידי קי־ סינג'ר רשימה של 1600 יהודים שהסובייטים סירבו לבקשותיהם להגי־ רה שלהם. קיסינג'ר אמר לטפל בדרישתם לעלות לישראל.

6000 איש בהפגנה של מוטי אשכנזי בירושלים

הודיע כי חדל להופיע כמפגין ומצטרף לתנועה חדשה „לשינוי"

מאת טוביה מנדלסון

למעלה מ־6,000 איש ש־ „אימצו להם", כפי שהגדי־ רם מוטי אשכנזי, נטלו אתמול חלק בהפגנה שנערכה ברחבה שממול למשרד ראש הממשלה ואשר במרכזה היתה התביעה מן העומדים בשלטון לממש את עקרון האחריות הציבורית ולהח־ זיר את המנדט לציבור כב־ הלך הבחירות. הודיע מוטי אש־ כנזי כי הוא חדל להופיע במפגין יחיד וכי הוא מצ־ טרף לתנועה שהוקמה „ל־ שינוי".

ההפגנה שנערכה אתמול בירו־ שלים, היתה לכל הדעות, אחת ההפגנות הגדולות שנערכו בעיר בשנים האחרונות ונעדרו ממנה גילויים של הפרות סדר. ראשוני המפגינים הגיעו לרחבת משרד ראש הממשלה כבר ב־3.30 אחרי הצהריים, הם עמדו ברחבה מול משרד ראש הממשלה כשהם נושאים כרזות וסיסמאות. בין הד־ ... „דיין — בעת מנוחתו ב־ צפון, איכן האדם הנכון". „דיין לכה זרקת את „סליק". אנחנו צריכים זקוקים לך". הכרזה אחת אף ינקה את הכרזה מטעם המפלגה של צ'רצ'יל וקבעה כי „מעולם לא קיבלו מעטים כל כך, לרבים כל כך, בפרק זמן ארוך כל כך".

(המשך בעמ' 2, טור 6)

3 שרים יציעו הרכב ועדת שרים לענייני בטחון

מאת סופרו המדיני של „דבר"

לאחר חילופי דברים ב־ ממשלה לא נבחרה אתמול ועדת שרים לענייני בטחון והוחלט להטיל על ועדת שלושה (השרים יגאל אלון, יוסף בורג ומשה קול) להצ־ ביע הרכבה של הוועדה.

את הדיון פתחה ראש הממשלה שהצביעה על הקשיים שבהרכבת ועדה מצומצמת והציעה ועדה בת 15 חברים. סגן ראש הממשלה יג־ אל אלון אמר שיש להתפשר בין שרים וציין כי גם דוד בן־גוריון ז"ל התפשר בוועדת שרים לעני־ יני בטחון בהרכב בן ... שר ה־ ... הציע ועדה בגודל של 12—10 חברים.

אירן תלווה 200 מליון דולר לבנק העולמי

וואשינגטון (עית). — ממשלת אירן הסכימה להלוות לבנק הע־ ולמי 200 מליון דולר, כדי ל־ סייע לפיתוח הכלכלה של מדינות המתפתחות — הודיע אתמול נשיא הבנק העולמי רוברט מקנמארה. בראיון טלויזיה אמר, כי הה־ לוואה תינתן לתקופה של 12 שנה בריבית של 8 אחוזים ב־ שנה.

הסוציאל־דמוקרטים הפסידו בבחירות בשלזוויג־הולשטיין

קיל (אי. פ.). — מפלגתו הסוציאל־דמוקרטית של הקאנצ־ לר וילי בראנדט ספגה אתמול מפלה בבחירות בשלזוויג — הול־ שטיין. זו הפעם השלישית ברצי־ פות, בחודש האחרון.

בבחירות הפרלמנטאריות שנער־ כו אתמול בבחירה זו זכו הנוצ־ רים דמוקראטים, על פי התוצאות המוקדמות, ברוב מוחלט בסיעה 52.7 אחוז, ... אחוזים יותר מא־ שר בבחירות הפרלמנטאריות ה־ אחרונות ב־1970.

הרמטכ"ל לשעבר בראש הקשר להפיל המשטר באוגנדה

קמפלה (ה.פ., ע"ר וא.ב.). ראש מטה הצבא האוגנדי לשעבר, אשר הודח לא מכבר מתפקידו, היא שעמד בראש נסיון הכושל להפיל את שלי־ טונו של גנראל אידי אמין — אמרו מקורות דיפלומטיים בניירובי.

האיש הוא בריגאדיר צ'ארלס ארובה, שהיה ראש מטה הצבא עד אשר יצא, לפני כמה חודשים, להשתלמות ... הוא שב לאוגנדה רק לפני זמן קצר. דובר צבאי בקמפאלה אישר אמש, כי ארובה הוא ...

רדיו אוגנדה הודיע, כי חיילי הירידה ... לפני עלות השחר, בעקבות שמועה ששטה, כי כח זר פלש לאוגנדה במגמה להרוג את גנראל אמין. הקרבות נמשכו 15 שעות ונמסר כי כמה חיילים ואזרחים נהרגו וכי נהרסו בתי מטה המשטרה הצבאית ובית כלא במרחק של כשבעה קילו מ־ מרכז קמפלה. משפשטה השמועה על הפלישה הזרה, התכוננו צנח־ נים וקומנדוסים בנקודות שונות בקמפלה והחלו חילופי האש. הי־ דיעות על מהלך הקרבות אינן מפורסמות, אולם רדיו אוגנדה מסר, כי הנשיא אמין שולט ב־ מצב. לדברי רדיו קמפלה אבד

(המשך בעמ' 2, טור 9)

פקידים ישראלים בושינגטון:

שיקולים מדיניים מעכבים אישור הסיוע לישראל

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — „רק שיקולים מדיניים מעכ־ בים את אישורו של הסיוע לישראל" — אמרו פקידים ישראליים בוואשינגטון. ה־ פקידים הוסיפו, כי ייתכן שיהיה צורך בפגישה רמת־ דרג נוספת, כמו זו שהיתה בין אבן וזמן קיסינג'ר בש־ בוע שעבר, לשם קבלת ה־ אישורים הסופיים.

לדברי הפקידים, כבר אושר ל־ מעשה הסיוע הצבאי לישראל ל־ שנת התקציב המתחילה ביולי 1974 והוא מגיע בערך ל־300 מיליון דולאר. סכום זה לא אושר אפתקד. בקשותיה של ישראל לסיוע אזרחי, המסתכמות בקירוב ב־450 מיליון דולאר, כבר עברו את כל הדיונים הכלכליים־ טכניים והן זקוקות רק לאישור הדרג המדיני. הבקשות נוגעות ל־ ... ולא לצרכי בזון. ההערכה היא, כי ייתכן שהממשל הבכיר להמתין עד שהקונגרס ילחץ לכי־ ון הענקת הסיוע האזרחי ליש־ ראל, מסיבות פוליטיות פנימיות.

הסורים ירו עשרות פגזים

מאת סופר „דבר"

הסורים ירו אתמול רק כמה עשרות פגזים לעבר כוחות צה"ל ברמת הגולן. לא הורשה אש ולא היו נפגעים בצידנו. כמוך לב־ קרים פתחו הסורים בירי ארטילרי לעבר צומת דפיד אך כעבור מס־ פר דקות הפסיקו את האש. אתמול היה איפוא אחד הימים השקטים בגזרת רמת הגולן מזה שבועיים ימים.

תושבי חרפא התלוננו באו"ם

תושבי הכפר הדרוזי חרפא, הנ־ מצא בתחום המובלעת בצפון רמת הגולן, אמרו אתמול, כי התלוננו באו"ם נגד הסורים, על אשר פת־ חו באש בשבת לעבר כפרם. ב־ הפגזה נהרגה תושבת הכפר. נה־ רסו עשרה בתים ונפגעו חוות־ בית.

עוד אמר המוכתר, כי התושבים מבקשים את צירוף השלטונות ה־ ... של הצבא בגולן לבנות בהקדם מספר ניכר של מקלטים בתושבי הכפר, שרוב בתיו בנויים מחימר, או לחילופין יעבירו אותם מכפר זה לאיזור אחר לבגורים באורח זמני, עד אשר יוגדר שקט באי־ זור.

נודע, כי באחרונה התקיימו דיונים בדבר הצעה להעביר את תושבי הכפר חרפא לבנורים וש־ ניים בשלושת הכפרים הדרוזיים שבצפון רמת הגולן.

מראשי „פתח": נילחם נגד הסדר שלום

ביירות (יופ"י). — אחד מ־ ראשי תנועת המחבלים הפלשתי־ נאים אמר אתמול, כי תנועתו תילחם נגד כל הסדר שלום ב־ מזרח התיכון, אשר לא יחזיר ל־ פלשתינאים את זכויותיהם הלאו־ מיות.

הדברים נאמרו על ידי אבו־ סאלח, אחד מראשי „אל־פתח", בעצרת שנערכה לציון יום הקרב לקרב כראמה בשנת 1968.

„אנו נמשיך להילחם נגד החל־ טה 242, ונאבק גם נגד כל הסדר אשר לא יחזיר לעם הפלש־ תינאי את זכויותיו הלאומיות" — אמר.

שר החוץ האמריקאי ד"ר הנרי קיסינג'ר ושני ילדיו, דיוויד (מימין) ואליזבט (משמאל) נתקבלו בגרמניה המערבית על ידי שר החוץ ואלטר של, אשתו מילדרד ובתם קורנליה (משמאל) — צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס"

סאדאת: לא נלך לז'נווה בלי סוריה ובלי הפלשתינאים

איסטנבול (ע"ר). — נשיא מצרים, אנואר סאדאת, אמר בראיון שפורסם אתמול ב־ עתון התורכי „מרקומאני", כי מצרים לא תלך לוועידת ז'נווה, אם לא יימצא פתרון לסכסוך בעניין רמת הגולן ואם לא יהיו הפלשתינאים מיוצגים בוועידה.

בהדגישו את רצונה של מצרים בכינון השלום באיזור בהקדם ה־ אפשרי, הזהיר סאדאת, ש„אם רוצים הישראלים באמת בהתקד־ מות אל השלום, עליהם לכבד את ההחלטה 242 של מועצת הבטחון ולסגת מן השטחים הכבושים".

בהמשך דבריו אמר סאדאת, כי מצרים מוכנה לקלוט הון זר וכי ב לי ההון אינם צריכים לחשוש לגורל השקעותיהם. „אין אנו אויבים של איש. כל מדינה המב־ קשת להיות ידידה היא ידי־ דתנו" — אמר סאדאת.

המצרים טוענים שלא הפרו הסכם הפרדת הכוחות

מחר או מחרתיים צפויה התשובה על תלונת ישראל

מאת הני אשר, סופר „דבר"

ישראל עדיין מצפה לת־ שובתו של מפקד כוח החי־ רום של האו"ם אנסיו סילא־ סוו על התלונה הישראלית לגבי ההפרה המצרית של הסכם הפרדת הכוחות. ה־ תשובה צפויה מחר או מחרתיים.

כפי שנודע טוענים המצרים כי מספר התותחים שהם הכניסו ל־ איזור הדילול מותר לפי הפירוש שלהם להסכם. וכאמור, תוך כמה זמן יתברר אם יסכימו לחזור בהם מן הפירוש שגם ישראל וגם הא־ מריקאים שוללים אותו בהחלט.

בינתיים נודע כי הרוסים יעצו לסורים לשלוח לוואשינגטון נציג לשיחות על הפרדת הכוחות. אך בתנאי שהוא לא יגיש שום הצ־ עות אלא רק יאזין להצעות הי־ שראליות וידווח לרוסים על כך. זאת סיפר שר החוץ הסובייטי אנ־ דרי גרומיקו לעמיתו הצרפתי מי־ של ז'ובר כאשר נפגשו באחרונה. עתה מניחים בירושלים כי במהלך ביקורו של שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר במוסקוה יאלצו ה־ סובייטים לגלות יותר את קל־ פיהם.

בישיבת הממשלה אתמול נמ־ סרו סקירות בענייני בטחון מפי שר הבטחון משה דיין, הרמטכ"ל רב אלוף דוד אלעזר וראש אמ"ן אלוף א. זעירא.

יותר מ־60 צירי הליבור ב־ פרלמנט ובבית הלורדים לרבות שרי ממשלה, נבחרו באסיפה מטעם אגודת הליבור למען ידידות עם ישראל, שנערכה בסוף השבוע ב־ בניין הפרלמנט בלונדון.

קיסינג'ר לדיניץ:

התותחים המצריים הנוספים — יוצאו

מאת נחום ברנע

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — בשיחותיו במוס־ קוה ובשלב הראשון של ה־ שיחות בוואשינגטון על הפ־ רדת הכוחות ישראלית־סורית, מ־ קווה שר החוץ האמריקאי ד"ר קיסינג'ר להשיג הסכ־ מה לשיחות ישירות בין נציגים ישראליים וסוריים בוואשינגטון או בז'נווה — אמרו כתבים המלווים את קיסינג'ר במסעו כפי בני פמלייתו של שר החוץ.

לשם כך צריך קיסינג'ר לשכנע את הסורים להצטרף לוועידה. בינתיים ניסו פקידי משרד החוץ האמריקאי להמעיט בחשיבות האשמותיה של ישראל בדבר קידום תות־ חים מצריים לאזורים המפו־ רזים, בניגוד להסכם הפרדת הכוחות. שעות ספורות לפני נסיעתו הבטיח קיסינג'ר לשגריר ישראל בוואשינגטון שמחה דיניץ שההפרות תופסקנה והתותחים יוצאו מהאזורים האסורים. האמ־ ריקאים חוששים, שמאבק פומבי לביטול ההפרות יקשה על המצ־ רים לחזור בהם בשקט.

עד 31.3.74

ביום אחד
אתה יכול להדביק
פיגור של
שנה שלמה.

אם תפקיד את כספך באחת מקופות הגמל של בנק הפועלים
עד ה־31.3.74 תוכל ליהנות מזיכויים ומניכויים במס הכנסה
עבור כל שנת הכספים המסתיימת במרץ 1974.
תיהנה גם מרווחים גבוהים פטורים ממס,
מהצמדה מלאה לכספך ומבטוח חיים.
אחת מקופות הגמל של בנק הפועלים תתאים ודאי לצרכיך:
„גדיש", „יתר", „פלס", „תגמולים",
„קרן מרכזית לפיצויי פיטורין".
פרטים בכל סניפי בנק הפועלים ובמחלקה לחסכון וקופות גמל
רח' מונטיפיורי 39, ת"א, טל. 624576, 614382.

המהפכה השקטה.
בנק הפועלים בע"מ

ביקורת חריפה על חוסר איזון בטלויזיה — בישיבת הממשלה

אושר תקציב רשות השידור בסך 30.300 מליון ל"י

מאת תגי אשר, סופר "דבר"

בישיבת הממשלה אתמול נמתחה ביקורת חריפה על הטלוויזיה אגב דיון על אישור תקציב הוצאות נוסף לרשות השידור לשנת התקציב הנוכחית ותקציב ביניים לשלושת החדשים של השנה הבאה.

הביקורת נמתחה על ידי כמה שרים, בכללם ראש הממשלה גולדה מאיר, על חוסר איזון בהבלטה של קבוצות שוליים ומגלות גילויים שליליים במשדרי הטלוויזיה.

ראש הממשלה הביאה כדוגמה כי עם תום כהונתה של הכנסת הקודמת רואיינו שלושה חברי כנסת שסיימו את כהונתם — אורי אבנרי, שלום כהן ואבנר שאקי, אך לא רואיין ח"כ כמאיר יערי ואחרים. כן אמרה כי לאחר שהסכימו הסורים למסור את רשימת השבויים הישראלים ולהתיר את ביקור הצלב האדום אצלם כתוצאה ממאבק ישראלי ממושך, רואינה בטלוויזיה רק משפחה שהיתה מלאת טענות כרימון, ולא משפחות אחרות שאינן שותפות לביקורת השלילית בלבד על הממשלה. כך התקלקלות חיים בבתי סיפר על צוות טלוויזיה שבא לצלם מפעל השקעה מסויים לאחר ששמע שיש בו תקלות וכשלונות. וכשנכנסו במקום שהמפעל מוצלח אמרו שאין בכך ענין ציבורי והודו כלומר שבאו.

שר הבריאות ויקטור שם־טוב סיפר סיפור דומה על ביקור צוות טלוויזיה בבית חולים שבאו לצלם בו תקלות וחזרו בלי לצלם כשלא מצאו אותן.

בדיון נשמעו גם דברי שבח בעיקר לרדיו וגם לפעולות הטלוויזיה בזמן המלחמה. עם זאת נשאלו שאלות איך נקבעים הסדרים, מי קובע ומי מפקח על הביצוע. היו שקיבלו על גודש הכבגיות אלימות ורצח ושר הפנים ד"ר יוסף בורג ביקש להפסיק שידורים בשבת לפני הצהריים. שר התחבורה יצחק רפאל הציע להקים ועדת שרים שתלמד את עניני רשות השידור ביתר פירוט ותציע הצעות. אך הצעתו לא הועמדה להצבעה לאחר שהוסבר לו כי יש לתת הזדמנות לשר ההסברה שמעון פרס ללמוד את עניני רשות השידור. כן נאמר בדיון כי יש לבדוק את בעיית הכפילות והתיאום בין הרדיו לבין גלי צה"ל. שר ההסברה ש. פרס דיבר על הצורך בערוץ שני בטלוויזיה. כמו כן הוזכרה האפשרות של הקמת תחנת שידור פרטית, נוסף לתחנה הממלכתית. שר ההסברה שמעון פרס הוסמך על־ידי הממשלה לבצע את חוק רשות השידור וההחלטה זו נכנסה לתוקפה מייד.

בסיום הדיון אושרה תוספת של 10 מליון ל"י לתקציב, נוסף לתקציב המאושר של השנה המסתיימת. הדבר טעון אישור ועדת הכספים של הכנסת. תוספת זו מיועדת לכסות את המשדרים שנוספו מאז מלחמת יום הכיפורים ברדיו ובטלוויזיה. לשנת התקציב החדשה המתחילה באפריל לא הספיקה רשות השידור להכין תקציב לכל השנה ועל כך נמתחה ביקורת בישיבת הממשלה. בסופו של דבר אושר תקציב של 30.300 מליון ל"י שהוא רבע מהתקציב הקודם בתוספת 30 אחוז להתייקרויות.

הממשלה בחרה בשר הבריאות ו. שם־טוב, נוסף על שר המשפטים, חיים צדוק, כשני נציגי הממשלה לוועדת המינויים לשופטים.

פגישת פרידה והכרה

השרים יגאל אלון ושמעון פרס ייפגשו היום עם יו"ר רשות השידור ולמור אותו ועם חברי הוועד המנהל של הרשות. תהיה זאת "פגישת פרידה" מהשר אלון, שהיה אחראי עד כה לביצוע חוק רשות השידור, ו"פגישת־היכרות" עם השר פרס, שהאחריות מטעם הממשלה על ביצוע חוק רשות השידור נמסרה לידיו עם מינויו כשר ההסברה.

שמעון פרס כבר סייר במיתקני רשות השידור, אך עדיין לא נפגש עם חברי הוועד המנהל של הרשות מפני שיו"ר רשות השידור ו. איתן שהה בחו"ל. בפגישה האמורה להתקיים היום לא יזכיר השר פרס שמות של מועמדים למשרת המנכ"ל ברשות השידור במקום שמואל אלמוג. פרס יציע למליאה את המועמד לתפקיד המנכ"ל בישיבה סגורה שנקבעה ליום ד'. עם זאת ייתכן, שיבקש מאלמוג להמשיך בתפקידו עד שתיפול הכרעה לגבי מועמד אחר.

אלמוג אמר לי אתמול, כי הוא יישאר ברשות השידור חודשיים אחרי סיום תפקידו ואם יבקשו זאת ממנו יסכים להמשיך לכהן כמנכ"ל הרשות בחודשיים אלה.

בין השמות של המועמדים למשרת המנכ"ל — שגריר ישראל בצרפת אשר בן־נתן ושגריר ישראל באו"ם יוסף תקוע. לדעת מקורות בירושלים תתנגד ראש הממשלה גולדה מאיר למינויו של תקוע לתפקיד זה. שמו של מפקד גלי צה"ל יצחק ליבני עדיין מוזכר כמועמד אפשרי. אך מנורים, שפרס אינו נוטה לכך. נודע, שכמה עובדים ותיקים ובכירים ברשות השידור מתנגדים למינויו של ליבני וייתכן שתהיה התארגנות של קבוצת עובדים שתנסה למנוע את בחירתו.

הנציג הסורי — "מומחה" לגולן

מאת סופר "דבר" לעניינים ערביים

הנציג הסורי הנועד לשיחות ההפרדה בוואשינגטון, בריגדיר חיכמת אל־שיהאבי, רכש לעצמו בקיאות טובה בתנאי השטח של רמת הגולן, כאשר שימש כראש המטה במפקדת החזית הסורית מאז אוקטובר 1966 ועד לאחר מלחמת ששת הימים.

בתפקידו זה היה שיהאבי בין המפקדים האחראים להתקפות מעבר מערך ההגנה הסורי בגולן.

שיהאבי, בן ה־44, הוא מוסלמי־סוני, יליד נפת חלב שבצפון המדינה. את רוב שירותו עשה במחלקת המודיעין הצבאי ומאז 1969 הוא משמש כראש המודיעין הצבאי. הוא ידוע כבן־ברית נאמן של הנשיא אסד וקיים בעמו מספר שליחויות עדינות בעבר. באוגוסט 1966, למשל, בא בריגדיר שיהאבי לרבת עמון לשיחות פיוס עם ראשי הפיקוד הירדני. רק החודש מילא שתי שליחויות דומות מטעם אסד: האחת אל נשיא אלג'יריה והשניה אל נשיא לבנון.

ב־1972 עמד שיהאבי בראש ועדת החקירה שבדקה את פרשת רציחתו של שר ההגנה הסורי לשעבר גנראל מוחמד עומראן, שחי בגולה בטריפולי שבלבנון. סוכני הביון הסורי הואשמו בתיכנון ההתנקשות ומסקנותיו של שיהאבי לא פורסמו ברבים.

החודש גם זכה שיהאבי לשלושה עיטורי הצטיינות: מידי אסד קיבל את "כוכב הכבוד". כן קיבל עיטורים גבוהים מהנשיא סאדאת ומחסן מלך מרוקו.

מקורות מצריים: צפוי סיבוב שיחות חדש על המשך הנסיגה

מאת מוריס גינדי, כתב "יונייטד פרס"

קאהיר, (יופ"ע). — סיבוב חדש של שיחות צבאיות בין ישראל ובין מצרים, בחסות האו"ם, צפוי בראשית הקיץ, על נסיגה חלקית נוספת של כוחות ישראל בסיני — מסרו אתמול מקורות דיפלומטיים מצריים.

המקורות אמרו, כי אם השיחות הללו יוכתרו בהצלחה, תחזיר ישראל למצרים שטח ניכר של מדבר סיני, לרבות שדות הנפט באבו־רודס, והחוף המזרחי של מפרץ סואץ.

עם זאת הדגישו המקורות, כי השיחות לא יחלו אלא לאחר שתושג הפרדת כוחות בין ישראל ובין סוריה בחזית הצפון, על סמך מאמצי התיווך הנעשים עתה על־ידי שר החוץ האמריקאי, ד"ר הנרי קיסינג'ר. מאמינים בחוגי מצרים, כי הסכם על הפרדת כוחות בין ישראל ובין סוריה יושג לא יאוחר מסוף חודש אפריל או ראשית מאי. הם מצפים, שההסכם יוגשם בשלושה עד ארבעה שבועות.

המקורות אמרו, כי במקרה של נסיגה ישראלית נוספת בסיני יהיו קווי המגע החדשים דרומה ומזרחה, וכפי שהם עושים עתה, ישראל תמשיך להחזיק עדיין בחלקים אחרים של חצי האי סיני, ובכלל זה אזור שארם־א־שייך, אם הכל ילך כשורה, אמרו המקורות המצריים, אפשר לצפות להשלמת הנסיגה הישראלית השניה לא יאוחר מאוגוסט או ספטמבר השנה. האזורים שיישארו אחרי כן בידי ישראל ישמשו נושא לדיונים מאוחר יותר, על הסדר כופי בין הצדדים.

שרי החוץ הערביים מתכנסים בתוניס

ידונו, בין היתר, במחלוקת סביב ביטול האמברגו;

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — בקריאה להשכין שלום המבוסס על גבולות 1947, להקמת מדינה פלשתינאית ולהכרה ערבית במדינת ישראל יצא אתמול שר החוץ התוניסי, חביב שאטי, במאמר בעתון "וואשינגטון פוסט".

שאטי מבקר את המנהיגים הערביים, המצהירים על נכונותם להסדר המבוסס על גבולות 1967 [illegible] תיכון [illegible] אשר יקבלו הפלשתינאים מדינה חזקה, בתוספת עזרה אמריקאית לגבולותיה. חוסין יצטרך להשלים עם ויתור על הגדה המערבית משום שכל מדינה ערבית מאוחדת בהכרה, שהוא אינו מייצג את הפלשתינאים. לדעת שאטי, יש גם תקוה שלחצים אמריקאיים על ישראל ישכנעו אותה לסגת.

שר החוץ התוניסי, שנפגש לפני מספר ימים עם קיסינג'ר ודן עמו על המו"מ במזרח התיכון, כותב, כי "הגישה והשיטות של קיסינג'ר עודדו אותנו מאוד. קיסינג'ר הוא המנהיג האמריקאי הראשון, המציג עצמו לא כבן־ברית של ישראל, אלא כמתווך הסר־פניות". שאטי מציין לשבחו של קיסינג'ר את העובדה, שהוא איננו מציג מפות מוקדמות לפתרון.

תגובת המנהיגים הפלשתינאיים הביעה אתמול הפתעה על החלטתם האחרונה של שרי הנפט הערביים בדבר ביטול אמברגו הנפט נגד ארה"ב.

סוכנות הידיעות הפלשתינאית מסרה, כי הוועד הפועל של ארגון השחרור הפלשתינאי דן בהחלטה זו, כאשר התכנס בביירות בנשיאותו של יאסר עראפת. בהודעת הסוכנות נאמר כי ביטול החרם עורר הפתעה, מאחר שלא היתה הצדקה מספקת לקבל החלטה כזאת בשעה הנוכחית, "שכן, האוייב הציוני עודנו מחזיק בעמדותיו העיקשות וארה"ב עודנה מספקת לישראל את כל הצרכים החיוניים לקיומה".

באו לעצור עריק ונתקלו באש

מאת סופר "דבר"

אנשי משטרה צבאית שבאו אתמול לעצור חייל שערק מיחידתו בביתו שבראש העין, נתקלו בתגובה בלתי צפויה: פתיחה באש מאקדח ו"עוזי" שהיו ברשות החייל ואחיו.

עשרה ימים עריק מיחידתו בשירות סדיר. אחיו של החייל הורה לאנשי המשטרה הצבאית להסתלק מהמקום — שאם לא כן צפויות להם צרות. אך משלא נבהלו פתחו החייל ואחיו באש מטווח קצר לעבר אנשי המשטרה הצבאית. המשטרה האזרחית שבינתיים הוזעקה אף היא נתקלה בתגובה דומה. שני האחים ירו גם לעבר השוטרים האזרחיים ונעלמו. אנשי המשטרה הצבאית והאזרחית, פתחו אתמול בסריקות [illegible] אחיו של החייל שנחשב [illegible]

צע"ת נגד דיין בעניין ביטול הכרזת שירות החירום

שר הבטחון משה דיין נצטווה אתמול בבג"ץ על־תנאי לנמק תוך 60 יום מדוע לא יבטל את הודעתו בדבר "ביטול הכרזת שירות חירום" שפירסם בסוף נובמבר ובסוף דצמבר, ומדוע לא יחזיר לתוקפם את ההכרזה המקורית בדבר "ההכרזה על שירות חירום", שפורסמה עם פרוץ מלחמת יום־הכיפורים ב־8 באוקטובר 1973.

הצו ניתן בבית המשפט הגבוה לצדק בירושלים, לבקשתו של רואה־החשבון לוסיאן פסקרו מרחוב הרצל בתל־אביב, המעסיק במשרדו ארבעה עובדים מקצועיים לראיית־חשבון ושלוש פקידות.

לטענתו, היו ארבעת העובדים המקצועיים מגוייסים תקופה ממושכת, מאז יום הכיפורים, ואחד מהם עדיין לא שוחרר מהשירות. עם הכרזתו של שר הבטחון על "שירות חירום" עוברת חובת התשלום לעובדים השכירים לאוצר, אולם עם ביטולה, על העובדים המגויסים לקבל את התשלום ממעבידם, ותשלומים אלה מוחזרים לו בעיקר על ידי קרן השוואה. בהחזר זה לא נכללים דמי ביטוח לאומי, מס מקביל ומלווה חסכון מעבידים. בעתירתו טוען פסקרו כי משרדו לוקה בגלל גיוס עובדיו, אך עליו לשאת בתשלומים לעובדים האלה בסכום של יותר מאלף ל"י לחודש.

כן טוען העותר כי ביטול "ההכרזה על גיוס חירום" מנוגד לכוונת המחוקק וגרם לאפליה לרעה של מעבידים שעובדיהם היו מגויסים לעומת אלה שעובדיהם לא גוייסו. ביטול ההכרזה היה בניגוד למטרת החוק גם בכך שהעביר התשלומים למגויסים והטילם על קרן ההשוואה ולא על האוצר. (ע)

כשאתה חושב על ביטוח זכור!

מה שבטוח ביטוח ומה שביטוח הסנה

חברה ישראלית לביטוח בע"מ הראשונה בישראל בגודלה, הותיקה והמנוסה

דבר
DAVAR دافار
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן
המו"ל — "דבר" בע"מ
בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים)
סניפים:
תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון: 286141
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 3־231251
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 3־2־642111.

מפ"ם קבעה סדרי עבודה עם פ. ספיר

מאת הכותב הכלכלי של "דבר"

אם לא תקום ועדה כלכלית של המערך, ייפגשו נציגי מפ"ם בקביעות עם שר האוצר פנחס ספיר וידונו עמו בנושאים כלכליים אקטואליים — על כך סוכם בפגישה שקיימו בסוף השבוע שר האוצר ונציגי מפ"ם — שר הבריאות, ויקטור שם־טוב, חבר־הכנסת אהרן אפרת ויהודה יהיר וחבר הוועדה המרכזת צבי נתנזון.

ספיר הבטיח לקיים בירורים מוקדמים בין הממשלה וההסתדרות והגורמים המרכיבים את הקואליציה לפני שיוחלט על הטלת מס ערך מוסף. נציגי מפ"ם דרשו שהממשלה תפעיל מנגנון־פיקוח יעיל יותר על המחירים, וכי הממשלה וההסתדרות יקיימו בירורים קבועים בכל הנושאים הכלכליים והסוציאליים.

הגיעה משלחת צרפתית לביצוע הסכם התרבות

משלחת מצרפת, בת שישה חברים הגיעה לישראל למושב הוועדה המעורבת הצרפתית־ישראלית במסגרת ביצוע הסכם התרבות בין שתי המדינות. בראש המשלחת הצרפתית עומד הציר לואיס דילאמר, ראש שירותי ההפצה וחילופי התרבות במשרד החוץ הצרפתי ובראש המשלחת הישראלית עומד ד"ר אבא גפן, מנהל המחלקה לקשרי תרבות ומדע במשרד החוץ בירושלים.

הסכם התרבות עם צרפת נחתם ב־1959, ומאז מתקיים מושב הוועדה המעורבת כל שנתיים, פעם בירושלים ופעם בפאריס.

זרמי ושילו — מועמדים לתפקיד מזכיר חבה"ע

המאמצים לשכנע את מאיר זרמי מזכיר איחוד הקבוצות והקיבוצים לשעבר, לקבל את תפקיד מזכיר חברת העובדים, נמשכים. עד כה סירב זרמי להצעה.

כמועמד נוסף למזכיר חברת העובדים, אם יתברר סירובו של זרמי סופי, מוזכר המשנה למזכיר חברת העובדים אהוד שילו העומד כמה שנים בראש המחלקה הכלכלית של חברת העובדים. שילו מונה לתפקיד המשנה למזכיר חברת העובדים אחרי שנבחר אשר ידלין כיו"ר מרכז קופת־החולים.

שחמט

הפסד ראשון לליברזון

מאת אליהו שחף

גיורא פלאי הנחיל הפסד ראשון לרבאאן ולד"ר ליברזון בסיבוב הי"2 של אליפות ישראל בשחמט שמתקיים במנצח־שבה בבית "ליבלניס" בתל־אביב. במשחקים האחרים של הסיבוב ה־12 ניצח רדשקוביץ את פרידמן, גלפר סיים בתיקו עם פריץ, צינדיאק ניצח את רוז וצ'יסקוב את ברציין. בהשלמת המשחקים מהסיבובים הקודמים ניצח קלדור את פלאי, צינדיאק סיים בתיקו עם פלאי, כהן ניצח את אנדיץ, פרידמן ניצח את פריץ, רוז ניצח את דובקין, ליברזון סיים בתיקו עם קלדור, דובקין ניצח את ברנשטיין, גלפר סיים בתיקו עם פרס.

המירוג אחרי הסיבוב הי"ב: ליברזון וצינדיאק 9 נקודות, כל אחד, כהן ורדשקוביץ 8, קלדור 7.5 (1), פריץ 7.5, גלפר 7, פרידמן 6, אנדיץ 5, ברנשטיין וכהן 4.5 (1), רוז וצ'יסקוב 4.5, פלאי 4, דובקין 3 (1), ברציין 3.

ועדת הכספים תתבקש לאשר רטרואקטיבית החריגות מתקציב בית הנשיא לש"ז

מאת דניאל בלוך, סופר "דבר" בכנסת

ועדת הכספים של הכנסת תתבקש לאשר רטרואקטיבית את החריגה מתקציב לשכת הנשיא בשנת הכספים השוטפת. נראה כי אנשי האוצר יביאו הדבר ביום ד' לאישור ועדת־הכספים, הצעה של ועדת־הכספים, הדנה בהעברות מסעיף לסעיף בתקציב השוטף.

הפרסומים בעתונות על הוצאות לשכת הנשיא הועלו אתמול בישיבת מליאת ועדת הכספים על־ידי חבר־הכנסת צבי גרשוני וד"ר עוזי פינרמן מן המערך וגדעון פת מן "הליכוד". צ. גרשוני ואחרים ציינו כי הביקורת איננה מופנית כלפי הנשיא אלא כלפי אנשי לשכתו ואנשי האוצר, שלא הקפידו על ההליכים הפורמאליים להגדלתו אם היה זה מחוייב המציאות.

לפי הרגשת חברי הוועדה ביקש יו"ר הוועדה י. קרגמן למנוע דיון בנושא זה, אך נוכח הדרישה הנמרצת הוא הודיע כי ועדת הכספים תדון בתקציב לשכת הנשיא לשנת הכספים 1974 לאחר העברתו לוועדה על־ידי מליאת הכנסת, יחד עם כל התקציב לשנת 1974. זאת הודעה חסרת משמעות, מאחר שמליאת הכנסת כבר הסמיכה את ועדת הכספים לדון בפרטי התקציב. ח"כ קרגמן גם הודיע שוועדת־הכספים תדון בביצוע תקציב לשכת הנשיא לשנה השוטפת כשיגיש האוצר את החומר בעניין גמר חשבונות כל המשרדים לשנת 1974.

הגנרל "שאינו מפחד מאיש"

קמפלה (יו. פ.). — "שאינני מפחד מאיש" — נוהג לומר גנרל אידי אמין. "החלומות גילו לי את עתידי, אני מכיר את גורלי ויודע מתי אמות."

הגנרל, שבעבר היה אלוף ארצו באגרוף במשקל כבד, הנהיג את עשרת מיליון תושבים של אוגנדה על פי ההוראה, שלדבריו קיבל במישרין מן השמים.

יום אחד חלם, כי סוחרים ממוצא אסיאני מכניסים חבל בכלכלת אוגנדה ותוך שעות פקד בסתיו 1972 על כ־40.000 מסוחרים אלה לצאת מן המדינה בשלושה חודשים. הוא שיבח את אדולף היטלר על אופן הפתרון של הבעיה היהודית. קשר קשרי ידידות עם הערבים ומסר לקאהיר, כי בעזרתו ניתן לנצח את ישראל ב־45 דקות.

אידי אמין איים להפציץ את בירותיהן של מדינות שכנות, כאשר חשב שהן רוקמות מזימות נגדו והעמיד את כוחותיו במצב כוננות, כדי לשחרר את דרום־אפריקה משלטון הלבנים. הוא נהג להשפיל בפומבי את השרים שלו ומסר על לחיים בקבלות פנים רשמיות.

שרי ממשלתו נהגו להסתיר ממנו דיווחים בלתי משמחים, במיוחד לאחר שאמין הנהיג משטר טרור ורבים מן העלית של אוגנדה נספים על האלפים אשר עקבותיהם נעלמו מאז שהגיע לשלטון.

הרמטכ"ל לשעבר

(המשך מעמוד 1)

הנשיא לחיילים: "אם אינכם מרוצים ממנהיגותי, מפטב שתהרגוני או תדיחוני. אך אל האלתר אחים טובים להתרוצץ בבהלה בלי הריונות".

משקיפים בניירובי טרם מצאו הסבר מניח את הדעת למאורעות שהתחוללו בקמפלה. לפי אחד ההסברים האפשריים, קשורה הנה מרידה במותו של מי שהיה שגריר אוגנדה בבריה"מ ושר החוץ לשעבר, מיכאל אונדהנג, שגופתו נה ירדה קרנו בעיני הנשיא אמין [illegible] כי אחד הגנה היה מעורב בקשר, שמטרתו היתה לאלץ את אוגנדה לנקוט עמדה פרו־סובייטית יותר. מוסקבה סיפקה לאוגנדה מטוסי קרב, טנקים וכלי־נשק אחרים בשווי של מאות אלפי דולארים. אולם על אף התבטאויותיו האנטי־מערביות, הצהיר הנשיא אמין לא פעם, שלא יסכים להצטרפותה של אוגנדה לאחד הגושים.

דיפלומטים בניירובי אמרו, כי יתכן שלשלטונו של אמין צפויה בעיית הכוונות, כיון שהצבא היה משענתו היחידה בשלטון, ואם משענת זו תתערער, יהיה אמין נתון לאפשרויות של נסיונות הפיכה.

אוירה מתוחה בדיוני "הליכוד" על התקציב האלטרנטיבי

מאת דניאל בלוך, סופר "דבר" בכנסת

באווירה מתוחה אך ללא תקריות חמורות, דנה אתמול ועדת התקציב של סיעת "הליכוד" במשך חמש שעות בפרטי התקציב האלטרנטיבי, לאחר שביום ד' התנהלה הישיבה במונים גבוהים תוך חילופי האשמות, שהזכירו את "הימים הטובים" של השיחות על הקמת "הליכוד".

ביום ו' היו חילופי דברים חריפים בין ד"ר יוחנן באדר ויורם ארידור ובין זלמן שובל, ובשלב מסויים נעלבו באדר וארידור מהערותיו של שובל ועזבו את הישיבה יחד עם ח"כ דוד לוי. הישיבה חודשה לאחר התנצלותו של ז. שובל.

אתמול היה הדיון ענייני וללא תקריות חריפות, מלבד מקרה אחד. לאחר שנדחתה התנגדותו לכך ערך נוסף קם ד"ר באדר ועזב את הישיבה, אך חזר אחרי חצי שעה. גם הצעת יורם ארידור להנהיג מס־הכנסה שלילי נדחתה, בטענה שדרוש לכך עיון ממושך.

הדיון בתקציב האלטרנטיבי של "הליכוד" יימשך היום, ועדיין לא ברור מתי יפורסם.

בינתיים הציע שובל להקים ב"ליכוד" מועצה כלכלית על־מפלגתית ולפרק את הוועדות הכלכליות הנפרדות של המפלגות.

קיסינג'ר למוסקווה

(המשך מעמוד 1)

מו"מ עם מוסקווה בלי להתחשב בבעייה זו.

לפני המריאו למוסקווה אמר ד"ר קיסינג'ר בבון, כי מערכת היחסים בין ארה"ב ובין מדינות אירופה המערבית היתה בעבר, ותוסיף להיות בעתיד, אבן הפינה של מדיניות החוץ האמריקאית. קיסינג'ר נועד עם הקאנצלר בראנדט ועם שר החוץ ואלטר שיל במשך שלוש שעות. פגישתו עם בראנדט היתה בלתי צפויה, שכן על פי התכנית המקורית הוא עמד להיוועד רק עם עמיתו המערב־גרמני ואלטר שיל. לאחר השיחה עם המנהיגים המערב־גרמניים אמר קיסינג'ר לעתונאים, כי הוא מקדם בברכה את ההצעות שנעשו על ידי אנשי השוק המשותף לשיפור דרכי ההתייעצות בין אירופה ואמריקה.

דובר משרד החוץ המערב־גרמני אמר לכתבים אחרי הפגישה, כי קיסינג'ר הבטיח שוואשינגטון תמשיך לתמוך במאמצים לאיחודה של אירופה. קיסינג'ר מסר לאנשי שיחו גם פרטים על השיחות שהוא עומד לנהל במוסקווה.

העתונאים שאלו את קיסינג'ר, מדוע לא התעכב בפאריס בנסיעתו זו והוא השיב: "משום שאני יכול לעשות רק הפגנת־ביניים אחת". על השאלה, אם הוא כועס על צרפת, השיב קיסינג'ר: "אני תמיד מוכנים לפתוח מערכת יחסים הדדית עם צרפת".

הליכוד דורש דיון דחוף בכנסת בעניין ההפרה

סיעת "הליכוד" דרשה דיון דחוף בכנסת, בעקבות הפרת הסכם הפרדת הכוחות מצד מצרים, כדי להניע את הממשלה לפעול בכל הדרכים, ביחוד בוואשינגטון, ששותפה בתיווך להסכם הפרדת הכוחות, למען קיומם המלא של תנאי ההסכם — אמר אמש ח"כ חיים לנדאו בראיון בתכנית "היום הזה" ברדיו.

הדובר ציין, כי ההסכם הוא הודף ברוחו להגבלת כוחות באזורים מסויימים, ואם צד אחד אינו מקיים, הרי הצד השני, לא רק זכאי, אלא אף חייב למען בטחונו, לנקוט בצידו אמצעים, בלי להתחשב בתנאי ההסכם שהופר.

בבלפאסט נהרג אתמול תושב פרוטסטנטי בין המילטון, שאשתו הקתולית שכלה לפני שבועה ימים בלבד את אחיה, שגם הוא נהרג בפעולת טרור.

● הנסיכה אן הוקפה אתמול על ידי המונים, כאשר הופיעה במירוץ סוסים, בפעם הראשונה, לאחר הנסיון להתנקש בחייה לפני ארבעה ימים.

6000 איש בהפגנה

(צילום: רחמים ישראל)

(סוף מעמוד 1)

עם בואם של המפגינים הראשונים כבר המתינו כמה מתנדבים של משטרת ירושלים, שנערכה כבעוד יום להפגנה. כמוך לשעה 4.00 הגיעו למקום קצינים ומפקדים בכירים במשטרה הבר־הב ומן המטה הארצי ובמהלך ההפגנה נראה נכנס למשרד ראש הממשלה שר המשטרה, שלמה הלל.

בעת שהתחילה ההפגנה עמד כבר מרבית חברי הממשלה בישיבת הממשלה את כבוד ראש הממשלה. חברי האהדה שנבחרו את הכבוד היו שמעון פרס — שהתקבל בקריאות בוז ויצחק רבין שהתקבל... בקריאות כפיים. קודם שהתחילה האסיפה עוד אפשר היה לראות קבוצה מפגינים שניסתה לשכנע קצין משטרה לפרוש בדי להצטרף אליהם כן המר הסכי של המחנה המשטרתי. אגב, היהודים המפרי מצב את הכוח ועברו את מחסומי המשטרה. ההודה הכיפורים היו הילדים של בספרם הרב בלס ביהוד בהפגנה ואחד אחר המפגינים זיכה אותם כ"הדור האופטימי של המדינה". בשלקה הרבה של ההפגנה היא היו כבר היו במקום כ־6000 כפי שיגיע. היה זה קהל מגוון ונראו בו בין השאר פרופסורים ומרצים מן האוניברסיטה, סטודנטים, עתונאים, קצינים וחיילים משוחררים ואפילו צעירים רבים בכיפות סרוגות.

את דבריו פתח מוטי אשכנזי בביקורת על אנשי שיח ומצפון שהילך כרוזים וטען כי בחלוקת הכרוזים הם מתבלים. במובנת הענין, שכן "תמיד ימצא מישהו שינצל את חלוקת הכרוזים להרוס את פעולותינו". מוטי אשכנזי שעמד על ראש גבעה אבני בין הכאר כי זו הפעם השניה שאנשים שאיכפת להם נקראו לבוא ולהת ביטוי לתביעה ול"רצון לשינוי. המאפיינים את החברה שלנו בתקופה שאחרי המלחמה".

הוא טען כי המפגינים הצליחו לעבור את המחסום של משכנת הפרט; לפיו הוא חסר כוח וחסר ערך בעד המנגנונים. "והי ההודמנות הבמפעם יהיה שסמכה ניתן לצפות באמת תמורה בחיי ישראל". אשכנזי הודיע כי הוא בפרק לפעול ביחיד. "כל עוד המאבק נישא שם של יחיד אין הוא מבטא את ההתעוררות העצומה וההתפתחות. בעת האחרונה. אני חלק קטן בהתארגנות הזו, ועל כן אני מבשר אל מסגרת כללארצית וקורא לכל מי שאיכפת לו להצטרף ולהעמיד עצמו לרשות האומה על־ידי פעולה אישית" —

תרומה אישית".

בציינו את העקרונות, לפיהם תפעל התנועה החדשה "לשינוי", מנה אשכנזי בין השאר את הצורך בתיקון סדרי שלטון ברוח הדמוקרטיה. תיקון זה, יכלול לדבריו קביעת חוקה למדינה. בקריאה של הליכי בחירת מועמדים לתפקידים ציבוריים על ידי רשות אי־פוליטית, הגבלת משך הכהונה של נבחרי הציבור, פתיחות המערכת הפוליטית לעריכה לדרכיותית של אנשים מהתוחים והרוחים שונים.

אחרי מוטי אשכנזי נשאו דברים קצין צנחנים במילואים, רן לבנה וסא"ל במילואים משה לרר. הקריינית שמרה אימבר קראה את שירו של ביאליק "לעמדת העם" וחלקה הרשמי של ההפגנה תם בשירת התקווה. מוטי אשכנזי עודד גלי צחוק כשביקש מן המפגינים להימנע מהפרת סדר ולהתפזר בצורה מסודרת בלי לעקוף את השוטרים באומרו כי "הם נמצאים בצד שלנו".

בתום הנאומים נרשמו רבים מהמפגינים בבמה שולחנות הרשמה. זמן מה עוד עמדו מפגינים רבים במקום. עם רדת החשכה וההתפתחות האוטובוסים השמן כהר העיר הירושלמי לבאים מחוץ לעיר — התפזרו אחרוני המפגינים.

צים ★★★★★★★

אניות משא צפויות:
לנמלי חיפה ואשדוד

אירים	25.3
SALZBURG (אשדוד בלבד)	25.3
TIBER (אשדוד/חיפה)	25.3
דבורה (אשדוד/חיפה)	25.3
ALEXANDROS (חיפה בלבד)	27.3
גלילה	26.3
לילך	27.3
SAILOR PRINCE	28.3
INGE KRUEGER	29.3
LEDA	29.3
SALLY ISLE	30.3
אשדוד	31.3
צים הונג קונג	31.3

לנמל אילת

ALOA	27.3
RUNO	26.3

ניתן לשינוי ללא הודעה מוקדמת

"צים" חברת השיט הישראלית בע"מ

הסוכנים הכלליים: מ. דיזנגוף ושות' בע"מ

[ע]תוני צרפת דורשים מפומפידו לומר את האמת על מצב בריאותו

[שמ]ועות על בחירות חדשות — בקרוב

[פ]אריס (רויטר). — נשיא [צרפ]ת, ז'ורז' פומפידו, נדרש אתמול על־ידי עתונות [צרפ]ת לומר לאומה את ה[אמ]ת על מצב בריאותו.

הקריאה נתפרסמה בעת שהנשיא בן ה־62 עזב את ארמון אליזה ויצא למעונו הפרטי, כדי לנוח, לאחר שבהודעה רשמית נמסר כי לא יהיה מסוגל להשתתף בשורה של פעולות רשמיות. בין השאר נמסר, כי הנשיא יאלץ, כפי הנראה, לבטל את נסיעתו ליפאן שנועדה להיערך באפריל. ויתכן שלא יהיה מסוגל אפילו לקיים את הפגישה המתוכננת עם קנצלר מערב גרמניה, וילי בראנדט שנועדה להיערך בראשית החודש הבא בבון.

השמועות, שביטול החוזר ונישנה של פעולותיו הרשמיות של פומפידו עלול לגרור בזמן הקרוב מערכת בחירות חדשה לנשיאות — פשטו מחדש ברחבי המדינה לאחר שהנשיא נאלץ לבטל ברגע האחרון את הופעתו בסעודת הערב הדיפלומטית השנתית ביום ה' שעבר. באחת ההודעות הרפואיות הרשמיות נמסר, כי הוא סובל בפי הטבעת. כנראה כתוצאה מטחורים. בהודעה נוספת נמסר, כי צפויים התקפים חוזרים של המחלה.

העתון „ז'ורנל דה דימאנש", העתון היחיד היוצא לאור בפאריס ביום א', כתב במאמר ראשי, כי מצב בריאותו הרופף של פומפידו מוסיף דאגה רבה לקשיים שצרפת מתחבטת בהם בלאו הכי — כגון הפורענויות במצרכות העבודה והעליה התלולה ביוקר החיים.

העתון מציין, כי אנשי פמלייתו של פומפידו החלו כבר לדון בגלוי על האפשרות של בחירות חדשות לנשיאות. בעל המאמר הראשי משבח את הנשיא על אומץ לבו, המניע אותו להמשיך בתפקידו על אף מצב בריאותו הגרוע. אך העתון סבור, כי ייתכן, שצורה אחרת של אומץ לב תתבטא בכך, שבאחד הימים יאמר פומפידו לעם, כי הגיע הזמן לבחור את הנשיא השלישי של הרפובליקה החמישית.

השבועונים המתונים „אקספרס" ו„לה פואן" הצטרפו לשבועוני האופוזיציה בדיון גלוי על התפטרותו האפשרית של פומפידו.

„לה מונד" מאשים את ז'ובר: לא נאבק להכללתו של [א]ריק רולו בסיור לריאד

מאת זאק מוריס, סופר „דבר" בצרפת

פריס (מיוחד ל„דבר"). — תוך הביקורת הצרפתי הבי... „לה מונד" האשים את... את שר־החוץ הצרפתי מישל ז'ובר בחוסר רצון להיאבק נגד האיסור שהטילו השלטונות הסעודים על הצטרפותו למסע של עורך המדור המזרח־תיכוני בעיתון אריק רולו, אשר התלווה אליו בביקורו בריאד בחודש השנה.

„לה מונד" כותב, כי מרווחו דוחר על הביקור כפי שפורסם בעלון רשמי, נראה בבירור, כי נמנע מרולו להשתתף במסיבת העתונאים בריאד מסיבות דתיות וגזעניות.

בתשובה לשאלה בנושא זה בפרלמנט הצרפתי אמר ז'ובר, כי הענקת אשרות לכניסה למדינות ערב „קשורה בסוברניות לאומית" וכי אף ממשלות אחרות סירבו בעבר להעניק לעתונאים צרפתים. ז'ובר הדגיש בתשובתו, כי בכל מקרה כזה היה בעבר, השתדל משרד החוץ להפעיל לחץ כדי לפתור את הבעיה.

„לה מונד" כותב בתשובה, לטענותיו של ז'ובר, כי איסור כניסתו של רולו לסעודיה היה בוודאי צריך להיהפך נושא לפעילות דיפלומטית נמרצת יותר מצידו של שר־החוץ הצרפתי.

[נש]יא המדינה לשעבר זלמן שזר מחלים מהתקף־לב קל בבית־ח „פוריה" בטבריה

מאסר עולם לאב־בית־דין של מחבלים

בית משפט צבאי בעזה גזר אתמול מאסר עולם על מחמוד עבדאללה אל מבחוח, בן 26 מג'יבליה, שהורשע בהשתתפות בחמישה מבצעי רצח, בשני נסיונות לרצח, בניהול ארגון עויין, בהחזקת נשק ובמעשה מיקוש.

התובע טען כי הנאשם גויס באוקטובר 1970 לשירות הארגון, עבר אימונים וקיבל צמדת פיקוד באזור ג'יבליה. תקופה מסויימת היה אב בית־דין שלה של הארגון והיה מוציא את החשודים מבתיהם וגוזר עליהם עונש מוות שבוצע כיד.

אחרי הקמתו של „ווהאר אל־תסויר", בסתיו 1972, במעמד ביתו של ראש הפילוג דאז ראשד א־שאווה, קיבל הנאשם את הפיקוד על כל זרועות הארגון ברצועה. אחרי שרבים מאנשיו נלכדו או נהרגו ברח במכונית לירדן. הוא נתפס ב־5 בפברואר אשתקד ליד רמאללה.

נתגלו גופותיהם של 15 אנשי צוות „טיקסי"

טוקיו, (א. פ.). — ספינה סובייטית גילתה אתמול את גופותיהם של 15 אנשי צוות של הספינה הסובייטית „טיקסי" אשר ביום ו' נמסר על היעלמה בקרבת האי היפאני האצ'יג'ו — מסרה הסוכנות לבטיחות ימית בטוקיו.

לא ידוע גורלם של 30 אנשי צוות נוספים.

ספינת משמר יפאנית מצאה את ספינת ההצלה העזובה של „טיקסי". אולם לא מצאה ראיות לכך שהספינה הסובייטית אמנם טבעה. „טיקסי" היתה בדרכה מאוסטראליה ליפאן המזרחית.

[ס]כומים ניכרים מתקציב הבטחון — לעבודות ביצורים וסלילת כבישים

מאת דוד מרגוליס, סופר „דבר"

סכומים ניכרים מתקציב הבטחון יוצאו לעבודות עפר, ביצורים, סלילת דרכים, מיכון, עבודות אחרות בשנת הכספים 1974—1975 המתחילה בחודש אפריל, לעומת סכום קטן בהרבה יותר בשנה הנוכחית 1973—1974. חלק מתקציב זה יוצא להערכות צה"ל בקווים החדשים בסיני.

[ל]מעשה סוללים כבר היום מאות קילומטרים של דרכים וכבישים. [ב]עקבות השינוי בהערכות כוחות [צה]"ל. כן יונחו לאזורים אלה [קו]י מים, כדי לספק מים ל[חיי]לי צה"ל הנערכים בקו ה... בחלק מהכסף ייבנו מחנות [ח]דשים, סיבבים שונים ב־מחנות קיימים ויוקמו מתקנים צבאיים שונים אחרים.

מערכת הבטחון תגדיל את ההזמנות שלה ממפעלי הרכבת מכוניות בארץ. למעשה, 80 אחוז מכושר הייצור של ענף זה יעבוד בשביל מערכת הבטחון. צה"ל הרחיב ציוד מכני כבד בסכומים ניכרים לשם ביצוע עבודות חפירות. בין אם על ידי חיל ההנדסה או על ידי מסירת עבודות לקבלנים, על בסיס עלות הפעלה.

הזמנות צה"ל בענפי המתכת והאלקטרוניקה יגדלו — דבר שיחייב הגדלת מספר העובדים בענפי התעשיה הבאים בכ־25,000. כל העובדים שיועסקו בייצור בטחוני בענפי מתכת, מזון, הלבשה ואלקטרוניקה וענפים אחרים, כולל התעשיה האוירית והצ..., יגיע בשנת הכספים 1974—75 ל־80,000. הכיסיות מערכת הבטחון מהתעשיה המקומית. והשירותים יסתכמו בכ־5 בילארד ו־100 מיליון ל"י בשנת הכספים 1974—75.

ניתנת לך ההזדמנות

תושב בת־ים

שלם את חובך לעיריה ללא קנס פיגורים עד 31 במרץ.
אינו שמחים להטיל עליך קנס (בשעור 20%) לכן בידך למנוע זאת מאיתנו.
דע! כספך משמש מנוף לקידומה של העיר ולשיפור איכות סביבת מגוריך.

עיריית בת־ים

★ קופות העיריה יהיו פתוחות בחודש מרץ כל יום גם בשעות 4.00־7.00 בערב, פרט ליום ו'.

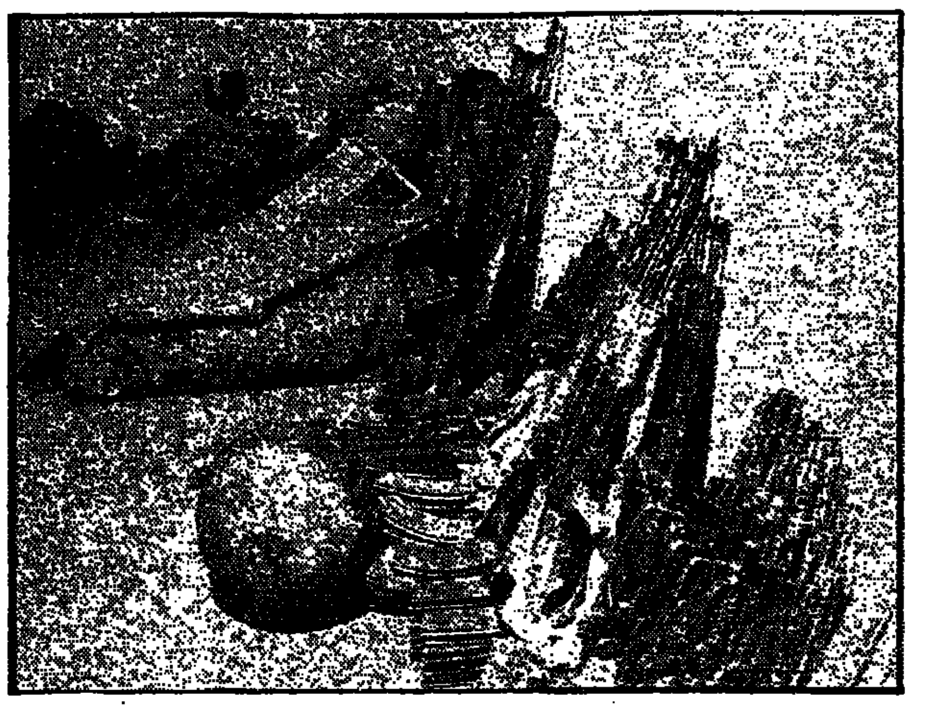

במסגרת מבצע להחזרת ציוד — הוחזרו עד עכשיו בזוקות, נשק קל, טלסקופים, פריסקופים ועוד. (הציוד שבתמונה צולם במשטרת רמת־גן)

דו"ח על אי־הזמנת בן־אהרן לועידה יימסר לועדה המרכזת

יו"ר הועדה המסדרת של ועידת ההסתדרות הי"ב ישראל קיסר נתבקש על־ידי מזכ"ל ההסתדרות (בפועל) ירוחם משל לרכז ולשחזר את העובדות שהיו קשורות במקרה אי־הזמנתו של מזכ"ל ההסתדרות לשעבר, ח"כ יצחק בן־אהרן למסור דו"ח על התקופה כהנהגתו לועידה — על כך נמסר אתמול י. משל בועדה־המרכזת.

משל הוסיף כי עם ריכוז ושיחזור העובדות יימסרו אלה בדו"ח עובדתי להנהגה המרכזת ולועדת הביקורת המרכזית של ההסתדרות. יחד עם הנגעות בנדון של סיעות ב"י והזית־הסבאל, רק"ח וסי חבר הועה"פ בסיעת „מוקד" י. צבן.

משל ציין כי הועידה רשמה בפניה בישיבה הנעילה את הודעת נשיאות הועידה באותו ענין, כפי שבאה לידי ביטוי בדבריו של חבר הנשיאות זאק אמיר (מסיעת „המערך"). — „ובכך מוצה הנושא כפי הועידה" אמר משל. אשר לקטע הנוגע לסיעת „המערך", אמר משל — קיסר יעביר את הזובדה הרלוונטית לקטע זה בדו"ח כולו להנהגת המסבכים של „המערך".

הוועדה המרכזת החלה בדיון על המדיניות המקצועית

משל: המדיניות תיקבע הפעם לשנה אחת בלבד

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החלה אתמול בדיון הנבכם לגיבוש המדיניות המקצועית לשנת 1974 — שנת החירום — שתוקפה יחול על כל ענפי המשק מ־1 באפריל.

מזכ"ל ההסתדרות בפועל ירוחם משל הודיע כי אחרי סיכום המדיניות המקצועית במחלקה לאיגוד המקצועי ובוועדה המרכזת תתכנס מליאת הוועד־הפועל ותאשר את המדיניות המקצועית לשנת 1974.

משל השיב לפניות סיעות „מוקד" ורק"ח ומפ"י, שתבעו מהמזכ"ל לכנס מיד את הוועה"פ לדיון בנושאים: עליית המדד, תוספת היוקר, פיצוי השכר על התייקרויות הסכמי השכר לשנת 1974. בסיכום ביניים לדיון על המדיניות המקצועית העלים המזכ"ל בפועל שהמדיניות המקצועית תיקבע הפעם לשנה אחת בלבד, בגלל שעת החירום. ואין זה סותר את החלטות ועידת ההסתדרות הי"ב, שלפיהן נקבעת מדיניות מקצועית לתקופה של שנתיים.

ההסכמים הקיימים — שרירים וקיימים

בתשובה על הצעות מכחיד האוצר בדבר „תיקון ליווחים עובדים במס־הכנסה על תוספות למיניהן", הטעים משל כי הסכמי העבודה החתומים בין העובדים והמעסיקים שרירים וקיימים, ואין לשנותם אלא בהסכמה הדדית. „ההסתדרות לא תיתן יד לשינוי חד־צדדי של ההסכמים העלול לגרום לקיפוח ההכנסה־הפנויה. המעוגנת בהסכמים רשמיים" אמר משל.

כן הודיע משל כי הוועדה המרכזת תקיים בקרוב דיון עם שר המסחר והתעשיה ח. בר־לב על המשך הפיקוח על המחירים, ותדחה את הצעות השר בר־לב להוסיף קריטריונים לאישור העלאת מחירים של מוצרים בני־פיקוח. ההסתדרות — אמר — לא תאשר קריטריונים לעליית מחירים כגון: עלות שכר העבודה ופחת על הציוד שמשמעותם היא „חזרה לשיטה הפסולה של קוסט־פלוס". כן אמר משל כי ההסתדרות תגיש לממשלה הצעות לגבי מדיניות המיסוי.

אברהמוביץ: ההסכמים יוארכו לשנה בתוספת שינויים

יו"ר המחלקה לאיגוד המקצועי אוריאל אברהמוביץ הציע לבסס את המדיניות המקצועית על המציאות הכלכלית שנוצרה בעקבות מלחמת יום־הכיפורים. לפי הצעתו יוארכו הסכמי העבודה. החל ב־1 באפריל 1974, לתקופה של שנה אחת. וכל העובדים השכירים יקבלו תוספת בשיעור אחיד (חודשית או יומית). תקרת תוספת היוקר תועלה ל־1000 ל"י ב־1 באפריל. בשטור התוספת שניתנה מ־1 בינואר. החל ב־1 ביולי תשולם תוספת־יוקר נוספת (והצמדתה) בהתאם לכלליה המקובלים והמתחשב בתקרה החדשה. השנה תיעשה עבודת הכנה לשילוב שכר היסוד ותוספת־היוקר תוך התאמת שעורי מס־הכנסה. ההתחייבויות שנחתם עליהן בהסכמים הקודמים יישארו בתוקף. כן יקבלו עובדים בענפי משק שונים בונוסים או מענקים תקופתיים או שיתוף בפירות ברווחים.

המשנה למזכיר חברת־העובדים אהוד שילו טען כי הפיקוח על המחירים קיים למעשה רק לגבי הבסט התצטייתי.

ממלא מקום יו"ר המחלקה לאיגוד המקצועי יהושע ורבציגא דיבר נגד הוספת קריטריונים לאישור העלאת מחירים.

כן השתתפו בדיון צבי נתנזון, ח"כ הילל זיידל, ח"כ אלי מויאל, ר. בב. ש. ברקוביץ וי. ברזילי.

יצחק קורן — יו"ר ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי

ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי העולמי בחרה אתמול ביצחק קורן כיו"ר ההנהלה. ההנהלה החליטה לתבוע לקיים בישראל את הכינוס העולמי של הקונגרס.

בדיון השתתפו אבטל רייס, יוסף טוסטן, אליעזר שוסטק, יונה כסה, רוני מליקובסקי, שבתאי בן־דב, יצחק איינגברג ושמעון אבי־זמר.

„סאנדיי טיימס": הערבים זוכרים רק הנצחונות — והישראלים רק את הכשלונות

לונדון. (עסט"א). — הערבים שיכנעו את עצמם, כי הם זכו בנצחון גדול במלחמת יום הכיפורים ואילו הישראלים זוכרים רק את הימים הראשונים של המלחמה, בהם הופתעו על ידי אויביהם ושוכחים את גבורתו וכושרו של הצבא שלהם, שיצא בנצחון גדול בשתי החזיתות — כתב אתמול סגן העורך של העתון „סאנדיי טיימס", שחזר מביקור במזרח התיכון.

סגן העורך, פראנק ג'יילס מציין עם זאת, כי איש מן האנשים, עמם שוחח בישראל, אינו מוכן לתת לערבים כל מה שהם רוצים, והינו נסיגה כלאה לגבולות 1967.

אשר למצרים, התרשם ג'יילס כי היא לא תחתום על חוזה נפרד עם ישראל, משום שדבר זה עלול לנתק אותה מן העולם הערבי, שפה שהיא זקוקה לכסף של מדינות־הנפט למימון פעולות פיתוח נרחבות.

מכחיש התארגנות קיבוצי רמת הגולן

מזכיר קיבוץ כרום־גולן יהודה הראל, הכחיש אתמול את הידיעות כאילו חברי היישובים ברמת־הגולן מתארגנים כדי ליצור עובדות באיזור קוניטרה, תוך התנגדות חריפה לעמדת הממשלה.

הראל, שהוא מראשוני המתיישבים ברמת־הגולן ומראשי פעילי ההתיישבות בגולן, אמר שאין אמת בידיעות אלה, הגורמות נזק לישובי הגולן ולמדינה כולה.

לפי הידיעות שפורסמו אתמול ושהראל הכחיש אותן, התארגנו 15 ישובי רמת הגולן לשם קביעת עובדות באיזור קוניטרה. הוקמה קרן של כרבע מיליון ל"י ורוכז ציוד מיכני כבד באיזור.

הראל אמר כי הישובים בגולן אינם סבורים שעליהם „ליצור עובדות" שלא על דעת הממשלה. שכן לפי מיטב ידיעתם זהו עבודת הממשלה עם עבודתם. (צ)

ריצות־העירום הגיעו לסינגפור

סינגפור, (יופ"יע). — עקרות בית שערכו אתמול את קניותיהן במרכז שוק המזונות של סינגפור, הליטו את פניהן בידיהן ברוב הבושה, בעת שהאופנה החדשה של ריצות־עירום הגיעה גם לציר זו במזרח הרחוק.

שישה אירופים, שירוכים כביום היוולדם, זינקו לאורך מרכז הקניות ועוררו הדהמה כללית. לא רק בקרב הנשים אלא גם בקרב המוכרים הנדהמים שניצבו בפתח חנויותיהם. חלק מהם הביע מורת רוח מן האופנה החדשה.

הועה"פ יקבע נציגיו לועד המפקח הארצי של קופ"ח

33 מחברי הוועד המפקח הארצי של קופת־חולים, שהם כ־50 אחוז מכלל חברי הוועד המפקח, אמורים להיקבע באמצעות הוועד הפועל של ההסתדרות עפ"י יחסי הכוחות הפוליטיים במועצת ההסתדרות — הודיע מזכ"ל ההסתדרות (בפועל) ירוחם משל בישיבת הועדה המרכזת אתמול.

הוועד המפקח הארצי של קופ"ח עומד להיבחר כולו בועידה השישית של קופ"ח שתיפתח מחר בבית ההבראה „בסמים" בזכרון יעקב.

על דעת הוועדה המרכזת הסמיך משל ועדה מיוחדת בהרכב: ג. אלמוזלינו, א. הראל, ח"כ ה. זיידל, צ. נתנזון, י. קיסר וע"ד א. ברכה, לטפל באיוש 83 מקומי הוועד המפקח של קופ"ח עפ"י הקריטריונים הפוליטיים המקובלים.

אלמוזלינו תובע דיון על הכרזתו של ידלין בענין איחוד קופ"ח

בעקבות הצעתו של יו"ר מרכז קופ"ח אשר ידלין בדבר איחוד קופת חולים הכללית עם קופות־חולים לעובדים לאומיים, — פנה חבר הוועדה המרכזת גתן אלמוזלינו אל מזכ"ל ההסתדרות י. משל והביע בידיו כבמה במשא זה בוועדה המרכזת.

אלמוזלינו טוען, שאין בסמכותו של מרכז קופ"ח, ובוודאי שלא בסמכותו של יו"ר המרכז, לנקוט עמדה על איחוד קופ"ח ההסתדרות עם קופ"ח לאומית. ובכאן: „יש לראות בהכרזתו של אשר ידלין, שפורסמה גם בעתונות, חריגה חמורה מהסמכויות ופגיעה בחוקת ההסתדרות", אמר אלמוזלינו בפנייתו למשל.

דוד אלוני — למנוחות

מורים, מפקחים, ראשי הסתדרות המורים, מזכ"ל ההסתדרות י. משל וחברים מהוועדה המרכזת, אישי ציבור וקהל רב השתתפו אתמול בלווייתו של המורה המחנך דוד אלוני ז"ל, חבר הנהלת הסתדרות המורים, שיצאה מבית הסתדרות המורים לבית העלמין בקרית־שאול.

ארונו של המנוח הוצב בשעות הצהרים בבית הסתדרות המורים ומאות מחבריו וידידיו עברו על פניו טרם צאת מסע הלוויה.

בישיבת הוועדה המרכזת אתמול התייחדו החברים, ביניהם מזכ"ל הסתדרות המורים, ח"כ ש. לוין וחברת המרכז עדה גילון, עם זכרו של המנוח. מזכ"ל ההסתדרות י. משל ספד למנוח ועמד על דרכו בחינוך העברי, בהוראה ובהסתדרות המורים במשך עשרות שנים. שוגרו תנחומי ההסתדרות לאלמנתו בלה, לשלושת ילדיה, למשפחה ולבית הסתדרות המורים.

דוד אלוני, יליד פולין (1908), עלה לארץ בשנת 1925 ולמד בבית המדרש למורים העברי בבית הכרם בירושלים. ויה מוכר כראשי זרם העובדים וריכז את סיעת „העבודה" בהסתדרות המורים. כיהן במזכיר הסתדרות המורים וכחבר הנהלת מרכז המורים.

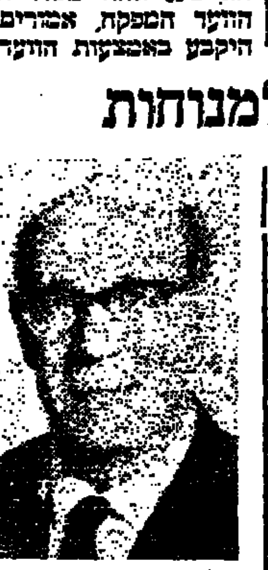

בשנותיו האחרונות ניהל את הקרן לביטוח הדדי בהסתדרות המורים.

לפני צאת מסע הלוויה נפרד מהמנוח ח"כ שלום לוין שציין כי אלוני נפל על משמרתו בבית הספר על הקמתו.

כינוס נציגי ישראל בחו"ל המטפלים בקהילות יהודיות נפתח בירושלים

מאת סופרו המדיני של „דבר"

בבית הנשיא נפתח אמש — מטעם משרד החוץ — כינוס של נציגי ישראל בחוץ־לארץ שעיקר תפקידם הוא טיפול בקהילות היהודיות במקומות כהונתם. בכינוס משתתפים 18 שגרירים, צירים וקונסולים כלליים מ־12 נציגויות, בחלקם מחליפים את המכהנים עתה.

סגן המנהל הכללי במשרד החוץ לעניני ההתפוצות ולעניני ההסברה אברהם אבידר מסר אתמול פרטים על הכינוס שאותו אירגן במשך החדשים האחרונים.

הסיבות לכינוס נעוצות בבעיות הקשות מאז מלחמת יום הכיפורים המתבטאות בערעור על מרכזיותה של ישראל ובמילא בעירעור על הצורך בעליה ובהקצאת משאבים לישראל על חשבון הצרכים של הקהילות השונות. כמה מראשי הקהילות תולים בכך את האשמה לכשלון החינוך היהודי בתפוצות. המתבטא גם בירידה כמותית במספר התלמידים במוסדות החינוך וגם בתוצאות האיכותיות של חינוך זה. הטענה הנגדית של נציגי ישראל היא שקהילות רבות אינן תורמות מספיק לצרכי חינוך, אלא לקיום מוסדות בריאות וחינוך כלליים שהקהילה היהודית אינה נהנית מהם כלל.

הדיונים המעשיים של הכינוס ייפתחו היום ויימשכו שלושה ימים. נוסף לדיונים במליאה יהיו דיונים בשתי ועדות, האחת — להסברה השניה — לעליה, קליטה, חינוך ונוער. בעיות מיוחדות אחרות שידונו בכינוס הן בעיית ירושלים וכן בעיות יהודי ארצות ערב ויהודי ברית המועצות. כשהשאלה היא איך להפעיל את הקהילות היהודיות השונות סביב בעיות אלה. כן תידון השאלה איך להפעיל את הקהילות הספרדיות בעולם היהודי.

הפתיחה אמש נועדה להתקיים בביתו של שר החוץ אבא אבן, אשר נשאר בלונדון עקב האבל על מות אמו וברגע האחרון הועברה לבית הנשיא. מחר יתקבלו באי הכינוס על ידי ראש הממשלה גולדה מאיר. כן ייפגשו עם נשיא המדינה אפרים קציר.

הערבים רוצים לרכוש האניה „פראנס" לשם עליה למכה

פאריס, (צ"ר). — תאגיד של מדינות ערב דן עתה באפשרות לרכוש את אניית הנוסעים הצרפתית הענקית „פראנס", לשם הסעת צליינים למכה — מסר אתמול כתב העת הצרפתי „לה־פאן".

כתב העת יודע לספר, כי בין השאר משתתפות בתאגיד מצרים וסעודיה. „פראנס" היא אניית־הנוסעים הארוכה ביותר בעולם ונפחה מגיע ל־66,348 טונות.

העתון הצרפתי „פראנס סואר" מסר בחודש עבר, כי השנה יש לצפות להפסד של 100 מליון פראנק בתיפעולה של האניה, בגלל עליית מחירי הדלק.

שלמה ארגוב — מועמד לעוזר שר ההסברה

מאת סופר „דבר"

שגריר ישראל במקסיקו שלמה ארגוב נחשב עתה מועמד למינוי עוזר לשר ההסברה שמעון פרס — אומרים מקורות יודעי דבר. הכוונה שארגוב יהיה בכהונה של מנכ"ל משרד ההסברה וישתתף בגיבוש מדיניות ההסברה לפי הנחיות השר.

שלמה ארגוב נחשב אחד המפורסמים המוכשרים במשרד החוץ ולפני מינויו לשגריר במקסיקו כיהן כשלוש שנים בתפקיד ציר וכאיש מספר שניים בשגרירות ישראל בוואשינגטון. הוא מכיר היטב את הבעיות של הסברה ישראלית בחו"ל ובשנות השישים היה מנהל מרכז ההסברה בקונסוליה הישראלית בניו־יורק.

268 הרוגים, 571 פצועים 23 מליון דולר כופר — פרי טרור ב־6 שנים

מרכז או"ם. (א.פ.). — בשש השנים האחרונות נפלו קרבן לפעולות טרור בינלאומיות 268 הרוגים ו־571 פצועים, שולמו 23 מיליון דולאר כופר נפש והנזק שנגרם בפעולות אלו נאמד ב־163 מיליון דולאר — מסר הירחון „אינטר דפנדנס", שהחל להופיע באו"ם מטעם האגודה האמריקאית למען או"ם.

הירחון מוסר, כי נתונים אלה נאספו על ידי המדען בריאן ג'נקינס. הדברים נמסרו בגליונו הראשון של הירחון. המגדיר את עצמו כ„מוקדש לעניני תבל, שבנשיאהם חורגים מן הגבולות הלאומיים".

שר החוץ התוניסי קורא לנסיגה לגבולות 1947 ולהקמת מדינת פלשתין

מאת סופר „דבר" לענינים ערביים

שרי החוץ הערביים מתכנסים היום בתוניס למושב שיגרתי, שבו ידונו בטיב הצפוי עם מדינות מערב אירופה ובחיסול המחלוקת סביב הסכם חרם הנפט.

כן ייקבע, כנראה, מועד לוועידת פיסגה חדשה, שתיערך בשבוע בסוף אפריל או במאי.

ערב פתיחת הכינוס בא שר־החוץ הסעודי עומר סקאף לדמשק לשיחות עם הנשיא אסד, שהתנגד — כידוע לביטול האמברגו על משלוחי הנפט לארה"ב.

בינתיים ממשיכה מצרים להפיץ ידיעות על הסכם קרוב להפרדת כוחות בגולן ואף על הכרזה סורית לאחר מכן לנסיגה ישראלית נוספת בסיני.

משקיפים מעריכים, שגל האופטימיות מעל דפי עתוני קאהיר משקף מאמץ של השלטונות המצריים להקל על הסורים לגשת לשיחות ההפרדה בוואשינגטון.

„לוחמי בזלת" יחולק להורים ששכלו בניהם בצפון

מאת סופר „דבר"

„לוחמי בזלת", ספר הרישומים של הצייר שמואל כץ שיצא לאור בימים אלה בכריכה קשה, יימסר להורים השכולים של חיילים שנלחמו בחזית הצפון. הספר יחולק להורים מטעם פיקוד הצפון, שהוציא את הספר.

הצייר שמואל כץ הכין רישומים מלווים בדברי הסבר על מאורעות חזית הצפון במלחמת יום־הכיפורים.

צעיר ומצליח

האם שמת לבך איך אתה נראה כשאתה נוהג במכונית הספורטיבית־סלונית, היחידה במינה רנו 15־17?
כשתנהג את רנו הספורטיבית, הרגשתך תהיה מרוממת, צעירה ורעננה.
רנו 15־17 המכונית המשוכללת והיפה ביותר של שנות ה־70 אין טובה ומתאימה לך ולמשפחתך ממנה.

במה מצטיינת "רנו" 15 ו־17 ומה מייחד אותן מכל הספורטיביות?
• נוחות ורווחה - 5 נוסעים בנוחות מירבית
• דרגת בטיחות גבוהה מכול תודות ל:
הנעה קדמית, צמיגים רדיאליים. מעצורי דיסק קדמיים. מוטות מייצבים מלפנים ומאחור.
• תאוצה וביצועים פנטסטיים!
ניתן להשיג עם תיבת הילוכים רגילה או אוטומטית

רנו RENAULT 17 15 — רנו בחשבון ראשון
רנו - היצרן הגדול בעולם של מכוניות עם הנעה קדמית

בני משה קרסו

תל־אביב: רח' ריבל 26. טל. 33261
ירושלים: רח' הס 4. טל. 226491
חיפה: „דבל מפה" רח' יפו 32. טל. 523359
נתניה: סוכנויות, רח' הרצל 56. טל. 23852
באר שבע: סוכנות „הנגב" לנגב דרך הנשיאים 2166
ראשון לציון: ברנינצקי, רח' הרצל 62. טל. 940008
נצרת: „כוכב הגליל" נצרת עלית. טל. 56587
אשדוד: רנו אשדוד - פאר הצורף 32. טל. 21569
רמת־גן: סוכנות רנו דרך־קיבה. טל. 798474
טבריה: סוכנות רנו טבריה. טל. 067־21036
יפו: סוכנות רנו דרום ת"א־ירושלים. עד בן צבי 33. טל. 820192־825666

האופרה הישראלית ✱ הצגות מיוחדות
בהשתתפות כוכבת המטרופוליטן אופרה
ג'ודית דה פול

בתפקיד במדפליי — תל־אביב: 31.3 ב־6 ✱ 2.4 ב־6 ✱ 9.4 ב־6
מדם בטרפליי — אופרה מאת פוצ'יני

בתפקיד כרמן — תל־אביב: 13.4 ב־8.30 ✱ 15.4 ב־6 ✱ 20.4 ב־8.30 ✱ 24.4 ב־6 ✱ 29.4 ב־6
כרמן — אופרה מאת ביזה

הצגה מיוחדת לחיפה והסביבה: אולם „ארמון" בשעה 7 בערב
לה טראוויאטה • ורדי

נמשכת ההצלחה הגדולה
למעלה מ־25,000 חובבי מוסיקה ראו את האופרה של א. קלמן
נסיכת הקרקס
הצגות נוספות לפי בקשת הקהל:
תל־אביב: 24.5 ב־6 ✱ 26.3 ב־6 ✱ 30.3 ב־8.30 ✱ 3.4 ב־6 ✱ 7.4 ב־8.30 ✱ (קרית שמונה: 28.3 ב־8.30 — במסגרת אמנות לעם). ירושלים: 8.4 בנייני האומה ב־6. (נצרת עלית: 18.4 ב־8.30 — במסגרת אמנות לעם). באר־שבע: 21.4 אולם „קרן" ב־8.30

לחייל צה"ל בתופעה הכניסה חפשית לכל הצגות האופרה הישראלית.

דבר ספורט

גביע אסיה בתיכנון לוח המשחקים ב־75—1974

מוצע טורניר גביע הסתיו בפתיחת העונה

מאת אליעזר מקוז

הוועדה המקצועית של ה־התאחדות לכדורגל, העומ־דת לדון בקרוב בתיכנון משחקי הליגה לעונה הבאה, מתבקשה להתייחס גם לאפ־שרות שישראל תארח את גביע אסיה לנבחרות.

זאת בעקבות העובדה, כי יש־ראל היא המדינה היחידה שנרשמה לאירוח המשחקים ועל כך גם הודיע מזכיר ההתאחדות האסיא־תית, המאלזי קוו. התייחסות לאפ־שרות זו תילקח בתיכנון לוח המשחקים הבין־לאומי יחד, שיכ־לול מיפגשים עם נבחרות וקבו־צות אירופיות כאנגליה, כמערב גרמניה, צפון־אירלנד, שוודיה ו־שוויץ.

גביע הסתיו

בעקבות בקשה זו, תצטרך הווע־דה המקצועית לשריין בלוח כש־חקי הליגות בגביע וכיפגשים בין־לאומיים מעבדים לכשחקי הגביע האסיאתי.

הצעה נוספת, שתונח על שולחן הוועדה המקצועית, היא לפתוח את העונה הקרובה בטורניר ש־ייקרא גביע הסתיו. הצעה זו באה כדי לתת תעסוקה לקבוצות, עם סיום פגרת הקיץ בחודש ספ־טמבר. לפי ההצעה יחולקו ל־4

קבוצות הליגה הלאומית ל־4 בתים, כשבראש כל בית תעמוד אחת כ־4 הקבוצות שנתפסו את המקומות הראשונים בטבלה ב־סיום העונה הנוכחית. הטורניר יתנהל בשיטת ליגה בת סיבוב אחד. השלבים הראשונים יערכו בימים 14, 21 ו־28 בספטמבר, הגמר ב־1 באוקטובר והגמר ב־8 בו.

מטורניר זה יצדרו שחקני הנב־חרת הלאומית שיהיו באותה עת במשחקי גמר אסיה בטהראן וב־מסע לארצות הברית. משום כך הוחלט בזמנו לדחות את פתיחת הליגה ל־21 באוקטובר.

סיבה נוספת לעריכת הטורניר קשורה בתיפעול הטוטו. אי־לכך יתכן שגם בליגות א׳ יערך טור־ניר דומה.

הצעות נוספות, בתוך הדון הווע־דה המקצועית, הן: טורניר גביע הליגה ל־8 קבוצות הראשונות ב־ליגה הלאומית והריכה כשחקי גביע המדינה נפרדים לקבוצות הליגה הלאומית, א׳ וב׳, במסגרת אחת, ולקבוצות ליגות ג׳ וה׳, ב־מסגרת שניה.

טלקי הוזמן רשמית לאליפות אירופה בשחיה

מאת שלמה כוזר

מאמן השחיה יוסף טלקי הוזמן יחד עם עוד 8 מומחי שחיה ב־עולם לשיש משקיף רשמי בהוד־רויות השחיה והכדורמים באליפ״ת אירופה שתערך בימים 16—28 באוגוסט בוינה.

טלקי, שקיבל כ־ס׳ס סיכה יהיה אורח התאחדות השחיה של אוסט־ריה וישכון במלון כפאר בוינה יחד עם ד״ר קונסילמן, דילן וגמ־בריל (ארה״ב), טלבוט (אוסט־רליה), סירי (קנדה), אסתרויל (מאמן נבחרת קנדה), סבטסה (יפאן), קולין (דרום־אפריקה) ו־הורדנו (ארגנטינה).

אליפות זו הוגדרה כבר כאלי־פות הגדולה ביותר מכל תחרויות השחיה שנערכו עד כה, לרבות האולימפיאדות ואליפויות העולם. יותר כ־1000 שחיינים ושחקני כדורמים יבואו לוינה להתמודד על תוארי אלופי אירופה.

היום חלוקת פרס אלכסנדרוני

טקס חלוקת פרס ע״ש אלכסנד־רוני ז״ל, לכתבה הטובה על ה־מכביה, ייערך היום ב־5 אחה״צ בבית־סוקולוב בתל־אביב.

הזוכים בפרס, המוענק ע״י הפ־תדרות עולמית מכבי בשיתוף עם הדשות הספורט ואגודת העתונ־אים, הם העתונאים ישעיהו פור־ת, על כתבו „התשיעית״, ד. דבורין וש. וילנצ׳יק על כתבם „התאווית המשותפת על כוכב המכביה השמינית מרק שפיץ״.

באותו מעמד תערך הקרנת ה־בכורה של הסרט הצבעוני „המ־כביה הט׳״, שהופק על ידי „רונן״, הפקת סרטים בע״מ תל־אביב.

התקפת מכבי ת״א נבלמת ע״י יעקב קרקו מהכח

צרפת — רומניה 0:1

נבחרת הכדורגל של צרפת ניצ־חה אמש ליום אתמול את נבחרת רומניה בשיעור 0:1 לעיני 30,000 צופים באיצטדיון „פארק דה פרינס״.

שער הנצחון הובקע בדקה ה־60 ע״י הקפטן, הקיצוני השמאלי דוריו ברטה. היה זה הנצחון השלישי של הצרפתים על יריבים בששת משחקיהם.

● נבחרת הכדורגל של אורוגואי פתחה את כסע הכנותיה לגביע העולמי בנצחון על האיטי 0:1. שער הנצחון הובקע בדקה ה־51 בבעיטת 11 מ׳.

● ה„דרבי״ הגדול בליגה הא־טלקית שהיה ב„סן־סירו״ לעיני 90,000 צופים הביאה אינטר את מילאן 1:5 ועלתה למקום הרביעי.

ביתר המשחקים: לאציו — קליארי 0:0; יובנטוס — אריצה 0:0; נפולי — רומא 1:1; פיורנ־טינה — בולוניה 1:1.

● מתאבקי ברה״מ ניצחו בניו־יורק את מתאבקי ארה״ב 16:4. אה הפעת התחרות חולל האמרי־קאי ג׳ון כברלי שגבר על האלוף האולימפי רוכן דביטרייב.

● קבוצת הבנים בכדורסל של „כבאות עירוני״ בפרין־מער ו־„מגור״ מקיבוץ אילון יתמודדו השבוע בגמר האליפות ארצית של בתי הספר התיכוניים ש־יערך בנתניה.

מיפגש הגמר של הבנות יהיה בין נציגות הרי אפרים ובבאר־ה „הסמנארים״ מבת־ים.

משחקי הגמר נקבעו לאחר כש־חקים מוקדמים שנערכו אתמול בחיפה.

שיט

55 מפרשית מ־5 דגמים הש־תתפו בשבת בשיט גילבע שנערך במפרץ חדרה.

בהולנדר מטופף ניצח הצמד יאיר מיכאלי בגלעד עמיר מטהתרים לפני חברי משקם דן הצבי וזאב בלאובר.

בדגם „420״ ניצחו הצמד שמ־מק ברוקמן ויוסף פילד מטבר־ביה לפני אלדד בראון הדן צימבר בטבריה.

בדגם 470 ניצח הצמד יורם קר־דר ודן מנובסקי משדותיים לפני יאיר בוטנר חדד בריאן כהפרצל ת״א.

בדגם פין ניצח משה פרידמן כמועדון ימי חדרה.

בדגם מיני סייל ניצח ירחמיאל רייס ממועדון ימי חדרה לפני יגאל רפפורט מימי חדרה.

קליעה למטרה

צעירים בית־הלחמי כהפרצל ר״ג ניצח בתחרות קליעה ברובה 60 כדור בשכיבה שנערכה ברעננה בית־הלחמי צבר 589 נקודות לפני בהמיה סירקיס (מכבי אבדור) 589 נק׳ והנרי הרשקוביץ (הפועל פ״ת) 588.

בין הנוער ניצח עמיר זיבתי (הפועל חיפה) 585 נק׳ ובין הב־נים ליטל רבינגבר (הפרצל ר״ג) 575 נק׳.

דן ברקאי מהפועל ת״א הישמה בשבת את השיא הישראלי בקליעה באקדח אויר בצבור 376 נקודות. ברקאי הקדים את עמוס קולבן (הפועל חיפה) 369 נק׳ ואהוד דבבון (הפועל ת״א) 369.

נצר מציע תקופת צינון בעיריית באר־שבע

מאת משולם עד, כתב „דבר״

ראש המחלקה המוניצי־פאלית של מפלגת העבודה שרגא נצר הציע לקיים „תקופת צינון״ בבאר־שבע לחודש, כדי לפתור את הב־עיות בעיריה.

בפגישה עם נצר, שהתקיימה בסוף השבוע, השתתפו ראש עי־רית באר־שבע אליהו נאוי, ש־הזר מהפיטור באילת, ממלא מקו־מו זאב זרחי ומזכיר מפלגת הע־בודה בבאר־שבע דב האודרים.

האודרים התנגד להקפאת ה־צינון הדרוש „להתוך את הענינים מייד״. נצר אמר לנאוי, כי מרכז מפלגת העבודה אינו סבור שיש לגלות יחס מיוחד לסיעת „הלי־כוד״ בבאר־שבע, מאחר שנציגי מפלגה זו אינם כגלים יחס דומה בריבויות מקומיות אחרות. וכי לפי דריכת המרכז לא קיימו קואליציות עם „הליכוד״ בעיריית חיפה והרצליה.

נאוי אמר כי הוא יאבק למען הקמת קואליציה מקיר לקיר ב־באר־שבע. הוא אמר: „לא אסכים שיתגמו עינינים בלצדי ויעמידו אותי בפני עובדות מוגמרות. ה־שאלה היא מה מידת מעורבות המפלגה בפעילות העיריה. אני שליח המפלגה וגם שליח ציבור שנתן בי את אמונו. על כל הד־ברים הקשורים לעיריה להתנהל במסגרת העיריה, ולא אסכים שה־דברים יונחו על שולחן הסיעה כעובדות מוגמרות״.

זרחי אמר כי אם לא יוסדרו היחסים בסיעת העבודה יש סב־נה של הידרדרות שתביא להקמת ועדה קרואה שניה בבאר־שבע.

בן־ציון כרמל אמר כי הסיעה הלכה לקראת נאוי, אבל הוא אינו מסכים לדעת הרוב בענין היק־ההבדראה.

מזכ״ל מפלגת העבודה אהרון ידלין מנסה למנוע את העסקת המשבר ביחסים בין ראש עיריית באר־שבע ובין חברי הסיעה. נר־אה שהשבוע יתקיימו כנסים נר־כפים בנושא זה.

הרוג ופצוע בקטטה על כבוד נערה

תושב צור־שלום שבמפרץ חי־פה נהרג אתמול לפנות בוקר ב־דקירות סכין ותושב שלומי נפצע קשה, בתגרה שפרצה במרכז נהרי־ריה.

הקטטה פרצה בשעה 1.30 אחר חצות בין חבורת אנשים מצור־שלום וכמה מאנשי שלומי שחיכו למוניות כדי לחזור לבתיהם מבי־לוי בעיר במוצאי־שבת.

במהלך הקטטה נדקר בחזהם בסכין אליהו פינסו, בן 19 מצור־שלום, ויציב אחיון בן 23 כשו־לומי.

השניים הועברו לבית החולים הממשלתי בנהריה, שם נקבע מותו של אליהו פינסו. הנפגע השני נותח ויצא מכלל סכנה.

שני אנשים החשודים בדקירת פינסו נעצרו לחקירה.

כתב עתיים מוסר, כי הקטטה פרצה על רקע של פגיעה בכבוד נערה בת 19 מצור־שלום, שחב־ריה נזעקו להגן עליה. (צ)

הוארד מעצר הנהג החשוד בדריסת 5 אנשים למוות

מעצרו של סביח אבו חרב, ה־חשוד בגרימת מותם של חמישה מתושבי קרית־אתא בשתי תאו־נות „פגע וברח״, הוארך אתמול ב־ין. ימים בפקודת בית המשפט השלום בחיפה.

שתי התאונות הקטלניות אירעו ב־9 בחודש. בתאונה אחת, במ־בואות קרית־אתא, נהרגו שלושה נוסעי בכוביה שנפגעה על ידי משאית בהוגה בידי החשוד וב־תאונה השניה נדרסו למוות ש־ני אחים מאית שהי הולכות רגל מקרית־אתא.

באי־כוח המשטרה כען בבית־המשפט, כי החשוד, שנהג במשא־ית, פגע בכוונה תחילה בכלי הרכב ובהולכות הרגל וציין, כי הנהג שהצפוי לו יזוא עשר שנות מאסר. (פ)

דורשים להחיל ההסכם עם האופים בחיפה על כל המאפיות בארץ

כנס ארצי של פועלי הה־אפיה, שהתקיים אתמול ב־בית הוועד הפועל בת״א, דרש בתוקף להחיל את הה־הסדר שהושג עם פועלי הה־אפיה בחיפה, על כל המא־פיות בארץ — על כך מסר המזכיר הארצי של הסתד־רות פועלי המזון י. בר־אבא.

ההסדר שהושג בחיפה, באמצ־עות מוסדות ההסתדרותיים והממש־לתיים, כבטיח לפועלי האפיה ב־עיר, הלוואה שנדה בסך 300 עד 425 ל״י, עבור החודשים ינואר, פברואר ומארס 1974.

בכנס, שוומן על ידי הסתדרות פועלי המזון, נטלו חלק חברי הוועדה העליונה של פועלי ה־אפיה, המזכירים המטפלים בפר־עלי הענף, במועצות הפועלים ר־נציגי ועדי הפועלים.

הכנס דרש בתוקף מארגון ה־אופים באיזור תל־אביב המרכז, להסיר מיד את התנגדותו להסדר דומה בכל המאפיות בארץ. בתוך הכנס נאמר שאם לא יושגו זמן־דברים בדבר הלוואה עד

מדת כנ״ל, תוך שבעה ימים, יוכרז סכסוך עבודה.

הכנס היזק את ידי הוועדה העליונה של פועלי האפיה, הפו־עלת בסמכות הסתדרות פועלי ה־מזון, בדרישתה מהוועד הארצי של ארגוני בעלי המאפיות, להיכ־נס מיד למו״מ בדבר חידוש ה־הסכמים לשנת 1974.

חוסל סכסוך המאפיות בת״א

הסכסוך בענף המאפיות חוסל אתמול, בסיכום שנתקבל בפגישה בין אגודת פועלי המזון האפיה לבין ארגון בעלי המאפיות ליד התאחדות הסוחרים בתל־אביב.

בפגישה סוכם, כי פועלי האפיה בתל־אביב יקבלו הלוואה עבור החודשים ינואר—מארס 1974 — בדומה לסיכום שהושג בחיפה. ההלוואה תנוע, לפי הדרגות, מ־300 עד 450 ל״י לעובד. על אופיה של ההלוואה יוחלט סופית עם חתימת הסכם העבודה לשנת 1975/74.

על ההסכם חתמו ש. טסייב־קלפר ויהודה צפלביץ׳ ממזכירות מועצת פועלי ה־א־יפו, ומזכיר ארגון המאפיות אליהו ליפשיץ. (ע)

300 מיליון ל״י — הגרעון הצפוי בתקציבי הרשויות המקומיות

הרשויות המקומיות בישראל לא יקבלו להגיש תקציבים מאוזנים לשנת 75—1974 — השתברר ש־מים אלה עם גמר הכנת התק־ציבים ברשויות המקומיות.

יו״ר מרכז השלטון המקומי, פ. אילן אמר אתמול, שחרף כל ה־מאמצים הנעשים ברשויות המקו־מיות בנושא צמצום התקציבים ו־איזונם, לא יהיה מנוס מהגשת תקציבים גרעוניים לשנת 1974—1975.

יצויין, שהגרעון התקציבי בא לפחות העלאות בארנונה הכללית והגידול בהשתתפויות הממשלה. כפי שסוכם עם שר האוצר פנחס ספיר.

בממוצע יהיו התקציבים הגר־עוניים בגבולות 10—15 אחוז כ־התקציב הכולל של הרשויות ה־מקומיות. דבר שיהבטא ב־300 מיליון ל״י בקירוב.

מזכירות מועצת פועלי תל־אביב—יפו אישרה בישיבתה הא־חרונה, לפי פניות קבוצות הצ־בורה, בחירות לבענות התמדי־העובדים ב„הארץ״, בדואר הבוקר ובחברה החשמל.

תושבי שכונות הדרום: הופכים אותנו ל„גטו״

שכונות העוני בדרום תל־אביב נהפכות ל„גיטו״ בגלל כדיניות כבונות מגבוה — טען אתמול יו״ר ארגון שכונות הדרום אלי־מלך רוז, בהסיבה עתונאים ב־תקיפה בקפה „עסרה״ בתל־אביב.

רוז חילק לנוכחים חוברת שיצ־את בהוצאת הארגון, „השכונה ה־מתקרבת״. שבה נאמר כי סביב שכונות העוני שבדרום כוחהקה כבעה שלא היתן לדיירים לפרוץ אותה לאזורי צפון העיר. וכי זאת כדיניות בכוונת של המוסדות ה־ממשלתיים. העירוניים והמשפ־טיים.

השיכונים למפונים לנבנו באי־זור הדרומי מהפכים ל„סלאמס״ חדשים, אמר רוז. לדבריו החליטה הנהלת העיר לפני שבוע לגבות בקרוב להריסת 80 מבנים בלתי־חוקיים, ואין אלה חדרים נוספים שנבנו לרווחת המשפחה אלא הד־רים לנוער צעירים וחיילים הכ־קימים חדר צמוד לדירת הוריהם ומתגוררים בו בצפיפות ובתנאים קשים, מאין להם פתרון אחר.

כמה מתושבי גבעת עמל הד־דיגו, כי הם לא יפנו את הש־כונה וכי על המדינה לשקמם ב־אותו מקום. (ע)

חוג ללימודי ארץ־ישראל נפתח באוניברסיטת חיפה

מאת סופר „דבר״ בחיפה

50 תלמידים החלו ללמוד בחוג ללימודי ארץ ישראל, הראשון ב־סוגו, שנפתח במסגרת הפאקולטה למדעי הרוח באוניברסיטת חיפה.

בשלב ראשון מתנהלים הלימו־דים במתכונת דו חוגית ומקנים את התואר הראשון (ב.א.). ראש החוג יעקב גולדשטיין אמר כי על משרד החינוך לעודד את הגישה החדשה ללימודי ארץ ישראל ולקבוע שעות ללימוד לנושא זה בתכניות של בתי הספר התיכוניים.

הלוח החדש דבר

ירושלים

האקדמיה למוסיקה

הערב בשעה 7.30 תתקיים ב־אולם האקדמיה הרצאתו של יצ־חק סדאי על הנושא הספורו־קטורליזם כעמדת הצפית על מקומות מפגש בין מוסיקה לש־פות טבעיות.

תל־אביב

ארגון אמהות עובדות

הדר יוסף, במועדון ע״ש אס־הר שטריקמן, 9.30 בבוקר, חוג אמהות.

נוה שלום, במועדון בלוק 5, 9.30 בבוקר — חוג אמהות.

כרם התימנים, בבית ההסתדרות 7 בערב, הרצאה על הנושא: כצי־בון המדיני והבטחוני.

יד אליהו, בבית אשכול, 8 בע־רב, הרצאה על הנושא: המשק בשעת חירום.

החוג הציוני המרכזי של ההסתדרות

יתפגש מחר ב־5 אחה״צ באולם הישיבות של הוצר הפרצל. הנו־שא: „כיצד לשפר את ההגנוביה של הנעות העבודה״.

ארגון מקבלי הגבהאות, מקרן הגמלאות המרכזית

היום בשעה 5 אחה״צ, ברח׳ בארי 14 בתבנם החוג לתנ״ך. הסרצה: ישראל בן־ישם על הנושא: מגילת שיר השירים.

✶ מחר בשעה 5 אחה״צ תתקי־יים בבית ברנר באולם הישי־בות, אספת חברים המוקדשת לצי־יית ארגון ופנסיה. בהשתתפות חברי הברכה. חברי הקרן מוזמנים. בא לדייק.

עיריית בת־ים

מודיעה שביום ד׳ 27 במארס — בשעה 8.15 בערב תתקיים ישי־בת הכליאה של מועצה העיריה באולם הישיבות.

הישיבה פתוחה לציבור.

המחלקה לתרבות ולנוער

● היום 8.30 25.3 בבית גלובוס הרצאת יום: הביטוח הסוציאלי ד׳ הטיבוהו. בבית צמיס — ידפה: סיכומי דצירת ההסתדרות.

חיפה

עיריית חיפה „משען״ מועדון הפנסיונריב קריית־חיים

הערב ב־6.30 תרצה אילנה אזר־תר על אומנות ספרה, בלווי קקר־איות. הציבור מוזמן.

מכוניות

● מרכז למכוניות מחודשות ב״עי. סוכנות אוטוקרס בתל אביב, מציעה לקהל רוכשי המ־כוניות המסכוניות במיוחד בדלק. כרמל דוכס, סטישן, מסחריות, וטנדרים. — מרשות — בהספקה מיידית. וכן מחודשות באחריות בית החרושת. תנאי רכישה נר־חים. לפנות: מרכז למכוניות מחודשות בע״מ, רח׳ ברדשמן 10, טלפון: 251980 (ימינה מגשר בוד לת־צונה).

עיריית חולון

הודעה

העיריה להודיע לכל המעוניינים שהמועד האחרון להגשת הצעות למכרזים:

14/74 — הקמת אגף כיתות ומקלט בביה״ס „שער־האריות״

15/74 — הקמת אגף כתות, מקלט האולם התעמלות בביה״ס „זלמן ארן״.

נדחה מיום 25.3.74 עד ליום 3.4.74 בשעה 17.00

פ. אילון ראש העיר

מקררים

● למכירה מקרר אמקור במצב מצוין. טלפון 31083 אחרי שעה 4.

דירות למכירה

● מולדת בנתה נתניה בתנ למכירה דירות נהדרות עם כל השכלולים במקומות יפים. ב־ית המוד הורק פרטים במשרד רח׳ הרצל 51. טלפונים: 053־28934, 053־23958.

עיריית פתח־תקוה

לעיריית פתח־תקוה

דרוש זואולוג או רופא וטרינר

לעבודה בגן החיות העירוני

רצוי בעל נסיון בעבודה עם בעלי חיים.

תנאי העבודה יסוכמו בהתאם לנתונים של המועמד.

הצעות יש להגיש בכתב למנהל המגנגון בעיריית פתח־תקוה חדר 232 עד יום 5.4.74

י. פינברג — ראש העיריה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

דרוש שליח

בעל קטנוע לעבודת שליחויות

לפנות למזכירות התזמורת בימים א׳—ה׳ בשעות 9.00—15.00 היכל התרבות (הכניסה מרח׳ דיזנגוף) קומה ב׳.

נציבות שירות המדינה

מודיעה על

מכרז קיבוצי מס׳ מק 2/74

להכשרת מפקחי מס הכנסה

באגף מס הכנסה ומס רכוש, משרד האוצר כמפורט להלן:

המשרות הן בדרגות יג—טז של הדירוג האחיד או בדרגות 1—4 של דירוג האקדמאים למדעי החברה והרוח.

מקומות העבודה: ירושלים, נתניה, רמלה, תל־אביב, עפולה, חדרה, באר־שבע, כפר־סבא, רחובות

תיאור התפקידים של מפקחי מס ההכנסה:

א. עריכת ביקורת של נישומים ושל מפעלים גדולים כדי לעמוד על הכנסותיהם לצורך חישוב שומת המס;

ב. בדיקת ספרי הנישום והשבונותיו, בדיקת המלאי והפחת;

ג. עריכת בירורים עם נישומים ועם מנהלי החשבונות שלהם;

ד. מסירת דו״ח על הביקורת הוסקת מסקנות מהבירורים שמתקיימו לשם קביעת השומה.

דרישות המשרות:

המועמדים בעלי רשיון בראיית השבון וכן מועמדים בעלי השכלה אקדמית בכלכלה או במשפטים (תואר ראשון) אשר יסיימו את הקורס ואת תקופת הנסיון בהצלחה, ישובצו בדירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח בהתאם.

א. השכלה של 12 שנות לימוד (יועדפו מועמדים שסיימו בהצלחת בחינות בראיית חשבון או תלמידי האוניברסיטה בראיית חשבון);

ב. ידיעת ברמת של סוג 2 בהנהלת חשבונות מטעם משרד העבודה;

ג. נסיון בהנהלת חשבונות;

ד. ידיעה בביקורת חשבונות;

ה. התמצאות בבעיות מסחר והתעשיה והכרת המשק הישראלי;

ו. ידיעת שפות מדוברות בארץ;

ז. כושר לקיים מגע נאות עם קהל; כושר לנהל משא ומתן.

המועמדים יידרשו לעמוד במבחן בכתב ובבחינות בעל־פה. המבחן בכתב יכלול את התחומים הבאים:

כושר תפיסה והבנת בעיות כלליות;

ידיעות בחשבון;

ידיעות וכושר הבעה בשפה העברית (לעולים החדשים תינתנה הקלה);

ידיעות בהנהלת חשבונות;

ידיעות בביקורת חשבונות.

השתתפות בקורס למפקחי מס ההכנסה

א. המועמדים שייבחרו יתחייבו לשרת לפחות שלוש שנים באגף מס הכנסה ומס רכוש. הם יצאו לקורס מרוכז בתנאי פנימיה שיתקיים בירושלים לתקופה של כ־4 חודשים. לאחר מכן לתקופה של 4—6 חודשים, להתמחות מעשית, המהווה חלק בלתי נפרד מהקורס.

ב. תכנית הקורס הכלול לימודים עיוניים ותרגילים מעשיים בנושאים: חוק מס ההכנסה; הנהלת חשבונות; חוק החברות והשותפויות; ניתוח מאזנים; חישוב עלות; ביקורת לצורכי מס ההכנסה; סדרי שלטון ומשפט; יחסי ציבור, וכדומה.

ג. למשתתפים בקורס, שאינם עובדי המדינה, יינתנו במשך הקורס כלכלה ודיור במקום, וכן ישולם להם דמי כיס לפי דרגה יז׳ בית אחיד.

לבעלי השכלה אקדמית (תואר ראשון) במדעי החברה או במתמטיקה או בראיית חשבון, ישולם דמי כיס לפי דרגה 1 מח״ר.

עובדי הכיס של המשתתפים בקורס, שאינם עובדי המדינה, בתקופת הלימודים העיוניים, יוכרו מסים בהתאם לחוק, ותקופה זו לא תיחשב כתקופת עבודה לאיזה צורך שהוא (גם אם עבדו המועמדים בשירות המדינה בעבר אראי, ערב השתתפותם בקורס).

ד. לעובדי המדינה המשתתפים בקורס יינתנו כלכלה ודיור במקום, וכן תשולם להם במשך הדשי הקורס משכורתם הרגילה. עובדי המדינה, המשתתפים בקורס, תיחשב להם תקופה זו כתקופת עבודה לכל דבר, ומשכורתם ימשכו תפקידיהם הרגילים.

ה. הנהלת משרד האוצר ונציבות שירות המדינה שומרות לעצמן את הזכות להפסיק את המשך השתתפותו בקורס של מועמד אשר לא ישיג את הרמה שתיקבע.

ו. מועמד שיסיים בהצלחה את הקורס, את תקופת ההתמחות ואת תקופת הנסיון הבאה אחריה, יוצב לעבודה באחד ממשרדי מס ההכנסה בהתאם להחלטת הוועדה ובכפיפות להודעת נש״מ מיום 11.2.72 בדבר מסלול הקידום למפקחים במס הכנסה.

ז. מועמד, שאינו עובד מדינה ואשר ייבחר להשתתף בקורס, יהיה חייב להמציא תעודת הולים או מרופא המטפל בו תעודה המעידה על מצב בריאותו התקין לשרות בתור עובד המדינה.

ח. רשות המהנים בתום הקורס תהוה ראשאית להחליט על הארכת ההתמחות לתקופה של עד 6 חדשים נוספים ותקופת ההתמחות הנוספת תהיה חלק בלתי נפרד מהקורס.

ט. כל מועמד מתבקש לציין במפורש הבקשה למשרה פנויה את מקום העבודה הרצוי לו, מבין מקומות העבודה שצוינו לעיל.

הערה:

1. העובדים שיבחרו יועסקו במשרות אם ולאחר אישורן ע״י אגף התקציבים בנציבות שירות המדינה.

2. חייל כילואים, אחרי 75 ימי שירות וכן לחייל ששוחרר בנסיבות אחרות האמורות בחוק החיילים המשוחררים (הוראת שעה) תשל״ד 1973. תינתן זכות קדימה ברמה הבויזה, בהתאם לתקנות השירות. אם הוא עונה לכל דרישות המכרז ויצרף תעודה על זכאותו (מהשלישות הראשית) בהתאם לחוק הנ״ל.

הגשת בקשות

בקשות יש להפנות בצירוף מסמכים באמצעות הדואר בטופס 2115, אותו אפשר לקבל באחת הלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה כדלקמן: בירושלים, הקריה, בניין משרד ראש הממשלה, חדר 429; בתל־אביב, הקריה, רחוב ה׳ כמ׳ 5; בחיפה, בבית הממשלה; בבאר שבע, בבניין משרד הפנים.

חייל רשאי להגיש מועמדות גם בכתב רגיל ולאו דווקא בטופס הנ״ל, אך יציין בקצרה פרטים אישיים, השכלה ונסיון.

היום האחרון להגשת בקשות הוא: י״ח ניסן תשל״ד (10.4.74)

נציבות שירות המדינה

מודיעה כי

דרושים צעירים/ות

לתפקיד בטחוני מעניין

במשרד התחבורה מינהלת נמל התעופה בן גוריון (לוד)

תכונות נדרשות:

משוחררי צה״ל

בעלי 10 שנות לימוד

ידיעת השפה האנגלית

הופעה נאה

הערה: העבודה היא במשמרות.

על המעוניינים בעלי הכישורים המתאימים לפנות באופן אישי למינהלת נמל התעופה בן גוריון (לוד), קומה ב׳, ליד היציאה באולם הנוסעים היוצאים בימי חמישי ה־28.3.74 ו־31.3.74 בין השעות 10.00—12.00.

עירית חיפה

דרושים:

מהנדסים ואדריכלים

בשטחים הבאים —

מהנדסים

תכנון ערים
תכנון דרכים
בצוע דרכים
תחזוקת דרכים
ביוב
פיקוח על הבניה
מים
תנועה
תאורה

אדריכלים

ארכיטקטים
אדריכלי בנין
אדריכל לתכנון מגרשי ומתקני ספורט

סיכויים טובים להתקדמות והתפתחות אישית.
אפשרות ללמודי המשך לקראת תואר גבוה יותר.

המעוניינים יפנו אל: מר ישראל קלופמן, מנהל המנגנון, היכל העיריה, קומה ג׳, חדר 305, בין השעות 07.00—14.00 טלפון 640775.
התנאים ייקבעו בהתאם לכישורים.

יוסף אלמוגי — ראש העיר

נותרו עוד 6 ימים

לתשלום מסיף לעירית תל־אביב־יפו ללא קנס פיגורים של 20%.
ניתן לשלם בבנקים ובבית העיריה עד השעה 18.00 (פרט ליום ו׳) ללא הפסקה

קרית־חיים (ארלוזורוב) בע"מ

אבלה על בניה שנפלו במלחמת יום הכיפורים
ומשתתפת בצער המשפחות השכולות

עידו אסא	זרחיה שבתי
שכטר מנחם	מגבר זאב
סובי הרצל	אפשטיין יוסף
מקשטן ישעיה (סבריו)	יעקב שמאי־שלמה
גולדברג יעקב	אללוף עוזי
ברזלי ישראל	סער (פרידקין) גדי
שוהר טלי־שלום	הלפרן אמתי
כץ ליאון־אריה	רבינר דורון
מבור מיכאל	פייביש (פלד) מנחי
גורדין זנון־זאב	כפתורי אמיר
שרון (שקלר) איתן	ברקמן שמואל
אוזנה ברמי	בלום אברהם

יהי זכרם ברוך

כפר־גלים

בית־חינוך־חקלאי ומקצועי

מתאבל מרה על בוגריו שנפלו במלחמת יום הכיפורים, ומשתתף בכאבם ובייגונם של בני המשפחות, והחברים הרשובים:

יגאל רבנר (גוהרים), מחזור ח'
רמי רובין (מושב הבונים), מחזור כ'
מרדכי קימאי (מהרים), מחזור כ'
שמואל מלקוב (ירושלים), מחזור כ'
שמריהו זיליק (תל־יוסף), מחזור י"א
יהושע כץ (מהרים), מחזור י"א
דוד פרוינד (חיפה), מחזור י"ב
ארנון גורס (מעין צבי), מחזור י"ב
גיל שלו (מעין צבי), מחזור י"ב
דוד סבאן (מושב מגדים), מחזור י"ד
גבי מהרשק (העוגנים), מחזור י"ד
אהוד דהרגר (מושב הבונים), מחזור י"ד
נחשון ינאי (געתון), מחזור ט"ו

זכרם יהיה שמור עמנו תמיד — מופת להנינו

על נפילתם של חברינו

סא"ל **וספי יואב**
רס"ל **איבי יהודה**

במלחמת יום הכיפורים

כואבים ומשתתפים בצער המשפחות

מי־מרום יסוד המעלה — מועצה מקומית יסוד המעלה והתושבים

אנו משתתפים באבלו של סמנכ"ל משרד הבריאות

מר אוריאל ריפטין

במות **אמו**

ומביעים תנחומים למשפחה

אמרכלי בתי החולים הממשלתיים

אנו משתתפים באבלו של חברנו לעבודה

הח' פרץ קליגר ובו"ב

במות אחיו

יוסף ז"ל

הנהלת לשכת המס המחוזית בשומרון
וחבר עובדיה ובני ביתם

לזאב ציפין ובו"ב

משתתפים באבלכם בנפול בנכם

סגן **דוד ז"ל**

במלחמת יום הכיפורים

תעשית אבן וסיד בע"מ
מחלקת שיווק סיד וגבס

לזכי כהן

אתך באבל על מות

אביך ז"ל

המפעלים האזוריים בקעת בית־שאן
ההנהלה וועד העובדים

הננו משתתפים באבלם הכבד של חברינו
וילהלם גולדשטין במות

אשתו ז"ל

שמואל חזן במות

אביו ז"ל

ועד עובדי חברת החשמל לישראל
חיפה והמחוז

לרעיה דזיק
עיזבן, אלון ומשפחותיהם

באבל לכם על מות ראש משפחתכם

חברנו **יחזקאל אלון ז"ל**

המתאבלים כיום בהמשפחות:

מ. בן־כתם, פ. זמר, א. ליפציץ, ד. לבמן,
מ. ציון, ה. צור, ה. קרול, י. שוימר

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו

רחל אהרוני (גלזמן) ז"ל

הלויה תתקיים היום, יום שני, ב' בניסן תשל"ד 25.3.74, בשעה 3 אחה"צ בקיבוץ יגור

המשפחה
ובית יגור

אבלים על מות

דוד אלוני ז"ל

מותיקי המחנכים ומראשי הסתדרות המורים בישראל

תנחומים למשפחה ולבית הסתדרות המורים

ההסתדרות הכללית של העובדים
בארץ־ישראל
הועד הפועל

לעידו אלוני

משתתפים באבלך במות

אביך ז"ל

עובדי המועצה האזורית
חבל אילות ותחנת הנסיונות

לראובן כהן

תנחומינו הכנים
בחלקה ממך

אחותך ז"ל

כרכור
תעשיות חרסינה עכו
ההנהלה וציבור העובדים

לחברינו

שמואל וראובן כהן

משתתפים אתכם באבלכם במות

אחותכם

בית כור

לחברינו

שמואל וראובן כהן

משתתפים אתכם באבלכם במות

אחותכם

כור נכסים בע"מ

משתתפים באבל חברנו **ראובן כהן**

על מות **אחותו**

חרסה חסין אש
לפיד מפעלי קרמיקה

לחברינו **ביצה ויצחק כץ**

על פטירת אם המשפחה

הניה ירקוני ז"ל

תנחומים

שיכון עובדים בע"מ

משרד התקשורת
משתתפים באבלה הכבד של

הגב' לאה וייץ

על פטירת

אביה ע"ה

תנחמת ציון תנחם

שר התקשורת, המנהל הכללי, מנהל שרותי הבלפון מחוז ת"א והמרכז, וועד העובדים

לחברנו

מרדכי מיטלפונקט ומשפחתו

השתתפותנו בצערכם על פטירת האב
הסופר האידי

יוסף דוד ז"ל

ההנהלה וועד עובדי שרות התעסוקה
באזור ת"א

מחלקת המודיעין של מס־הכנסה תאסוף מידע ממערכת הבטחון

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של „דבר"

מחלקת המודיעין של נציבות מס הכנסה תפעל במשך השנה הקרובה באיסוף מידע מפורט ממערכת הבטחון. סעיף זה כלול בתכנית העבודה של המחלקה לתקופה הקרובה.

איסוף המידע ממערכת הבטחון יכלול זהוים עם ספקים ונותני שירות, כגון ספקים בחו"ל, אספקת ציוד מכני־הנדסי וכו'. בגלל הגבלות המדינה הוחלט לשים דגש מיוחד על פעולה זו, בשל הגידול הניכר בהוצאות של מערכת הבטחון שנמסרו לתעשיינים, לספקים ולקבלנים מקומיים מאז מלחמת יום הכיפורים. ייעשה מאמץ להגיע לגביית מס אמת מהספקים ונותני השירות.

בין היעדים הנוספים של מחלקת המודיעין לשנה הקרובה: איסוף של פריטי מידע שונים ממקורות כלליים וכלכלה שייבחנו בהתחשב בגיאות המשקית והרווחיות בענפים אלה: עריכת דו"חות איסוף ממקורות מידע חדשים במטרה לבדוק אפשרות האיסוף בהם; יזורם מידע לגובים ראשיים על מקורות גביה שיאפשרו אכיפת הגביה על הנישומים.

יסרקו במרכזי מלאכה ותעשיה חדשים

במגמה להרחיב את רשת בעלי תיקי מס הכנסה, מתכננת מחלקת המודיעין לסרוק עסקים במרכזי בנייה חדשים, אזורים מתפתחים ומרכזי מלאכה ותעשיה חדשים.

כתוצאה מהפעולות המתוכננות להרחבת רשת משלמי מס־הכנסה, ייתוספו, לפי האומדן, כ־17,500 תיקי נישומים, עצמאיים וחברות וכן כ־6000 תיקי שכירים.

שנתיים מאסר וקנס למקבלי תמריצים במירמה

מנהלו לשעבר של בנק „קרדיטו", נכיס שרבני ואיש העסקים אברהם שמאי (מנהל חברת שמאי קבלן בע"מ) נידונו אתמול למאסר שנתיים ונקנסו ב־50,000 לירות כל אחד בגלל עבירות של מירמה בנסיבות חמורות כלפי המדינה. יחד אתם נקנסה „טירום — חברה ליסחר ביךלאומי" בסכום של 50,000 לירות.

החברה ומנהליה ריכו את המדינה בסכומים של עשרות אלפי לירות בשנים 1965—6 על ידי קבלת תמריצים על יצוא שלא נעשה. בבית המשפט הוכח, כי החברה ייצאה לחו"ל סריגים כתוצרת מפעל „תבורי" שהיה בבעלותו של אברהם שמאי ובבעלותו של נכיס שרבני. לקונים בחו"ל נשלחו חשבונות נמוכים ואילו לשר המסחר והתעשיה הוגשו חשבונות גבוהים פי ארבעה בערך. יחד עם החשבונות המנופחים הפקידו החברה ומנהליה דולרים שנרכשו בשוק השחור. בגלל תמריצים שנהג משרד המסחר והתעשיה לשלם ליצואנים ניתן היה להרוויח על כל דולר יצוא פיקטיבי סכום של 30—40 אגורות.

את העיסקות הללו הוסוו הנאשמים על ידי רישום עיסקות פיקטיביות עם כר סוחרים, שעסק בריקמה על גבי סריגים. הנאשמים קיבלו את הסכמתו של סוחרים להשתמש בשמו, כאילו ריקם על הסריגים שהם שלחו לחו"ל ועל ידי כך נופח מחירם של הסריגים הללו.

יחד עם אברהם שמאי ונכיס שרבני הועמד לדין גם יוסף צדר־באום. סניגורו, עו"ד נתן קנת, הוכיח בבית המשפט, כי צדרבאום רק שימש מתווך בעיסקות עם סוחרים, וכלל לא ידע על גיפות החשבונות לשם קבלת תמריצים מן הממשלה. צדרבאום זוכה לפיכך מכל אשמה.

בפסק־הדין ציין השופט, כי הסיכוס לרעה בתמריצים הוכבות לביניהן, שהמדינה מחלקת לעסבים ביד רחבה, הוא הזיון לא בלהיו־פרץ, היה קיים במשך כל השנים ואפילו היום הוא קיים.

השופט הדגיש, כי ראוי שהדבר ייודע ברבים, שאנשי עסקים המתהבבים בעניינים כאלה לא יינקו. (ע)

פועלי המתכת תובעים תוספת 15 אחוז לשכר היסוד

מרכז הסתדרות פועלי המתכת שהתכנס אתמול בבית הועד הפועל של ההסתדרות בתל־אביב אישר את הצעות המזכירות הארצית לקראת המו"מ לחידוש הסכם העבודה בענף לשנת 1974.

המרכז תובע להעלות את תעריפי שכר היסוד בכל הדרגות ב־15 אחוז החל ב־1 באפריל 1974, ולהנהיג מסלול שכר מיוחד לבעלי מקצוע ברמה טכנית גבוהה.

כן תובע המרכז להעלות את תקרת הוותק המקצועי ל־30 שנה במקום 10 שנים כיום ולהפריש לקרן ההבטחה בתשלומי הפרמיות. נקבע כי ההסכם יהיה בתוקף עד סוף שנת 1974 בלבד.

על פי הצעת המזכיר הארצי של הסתדרות פועלי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה ע. זקבר, הוחלט כי אם יונהג, על דעת ההסתדרות ו/או הממשלה, שבוע עבודה מקוצר בענפי תעסוקה אחרים במשק, תורה המזכירות לפועלי המתכת לעבוד ביום ו' 5 שעות במקום 7 שעות כיום.

במלאות שלוש שנים לפטירתו של

יצחק כספי ז"ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו בבית העלמין בפתח־תקוה ביום שלישי ג' ניסן תשל"ד 26.3.74 בשעה 4.00 אחה"צ.

המשפחה

השגריר
וסגל שגרירות ישראל
בלונדון

משתתפים בצער עמוק באבלו של

שר החוץ

על מות **אמו ז"ל**

לשלמה ברנדמן
ולמשפחה

אתך בצער במות עליך

אמך ז"ל

חברת „חריש" בע"מ

לח' יצחק הורוזבסקי

אתך באבלך במות עליך

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
— סניף לבנדה לוינסקי
ההנהלה והעובדים

לח' יחזקאל בן־משה

אתך באבלך במות עליך רעיתך

ברוריה

בנק הפועלים בע"מ
— סניף העליה
ההנהלה והעובדים

[...]בש גהה מול אוניברסיטת בר־אילן מוקם והולך גשר עילי למעבר הולכי רגל. [...]קום היה בעבר הלא רחוק מועד לתאונות דרכים רבות ואף להפגנות־זעם של [...]סטודנטים. פרופ' דוד וייס

מפעלים רווחיים נמכרים לקיבוצים

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של „דבר"

זרם של הצעות לרכישת מפעלי תעשיה רווחיים מגיע באחרונה לקיבוצים. בשבועות האחרונים בוצעה שורה של עיסקות לקניית מפעלים בעלי תמחות, במיוחד בענף המתכת.

מרכז איגוד התעשיה הקיבוצית דן כרמון אישר אתמול שבעלי מפעלי מתכת רווחיים ויזודים מציעים כיום לקיבוצים לרכוש את מפעליהם. זרם הפניות מצד בעלי מפעלים באזורים עירוניים מגיע לממדים ניכרים בהשוואה להצעות שהגיעו בעבר, ונראה, שמספר מפעלי המתכת במסגרת התעשיה הקיבוצית יגדל בקרוב.

בשבועות האחרונים רכשו הקיבוצים מסדה ומעיין־ברוך שני מפעלי מתכת, וכתנהלים מגעים בשלבים שונים על רכישה במפעלים נוספים. מעריכים שכעשרה מפעלים קיימים באזורים עירוניים יירכשו בתקופה הקרובה בידי קיבוצים.

רוב המפעלים המוצעים למכירה הם בינוניים ומעסיקים כ־20—30 פועלים. רובם רווחיים, ורבים מהם בעלי רווחיות גבוהה למדי.

למכירת המפעלים יש שתי סיבות עיקריות: יתרונות מבחינת מס־הכנסה ובמחסור בפועלים או אי־יכולת להתמודד עם „ביזת" הפועלים. התעשיינים המוכרים את מפעליהם מגדירים כנראה להשקיע את הכספים בנכסים או באגרות־חוב צמודות.

שופטת גינתה עו"ד שנתן יד להעלמות מס

ביקורת על פעולות עורך־הדין יוסף דוד שחור מתחה השופטת המחוזית הדסה בן־עתו, שקבעה כי הוא לא נהג בעסקי מקרקעין כלפי לקוחותיו כפי שעל עורך־דין לנהוג.

השופטת העירה זאת על תביעה במשפטו של הקבלן משה שוילי, בן 50 מחולון, שהורשע בגניבת כספים משותפיו המנוח. הנאשם קנה מגרש בבני־ברק בשותפות עם ישראל וייס. המגרש נרשם על שמו בלבד, כדי להסתיר את העיסקה משלטונות המס. אחרי מותו של וייס מכר שוילי את המגרש כאילו היה שייך לו בלבד, וגנב לעצמו 24,000 ל"י.

הוא נקנס ב־5,000 ל"י בהתחשב בגילו ובעברו הנקי.

עו"ד יוסף דוד שחור היה פרקליטו ונאמנו של ישראל וייס. בעדותו סיפר פרטים על עיסקות המקרקעין של וייס ועל השתתפותו בה, ועל כך מתחה עליו השופטת ביקורת. היא ציינה בפסק־דינה כי וייס היה סוחר בנכסי דלא־ניידי ועשה את העיסקות לא על שמו, כדי להשתמט מתשלום מס. הוא עשה עסקות עם שותפים שהמגרשים נרשמו על שמם, ועורך־הדין שחור היה נאמנו בעיסקות אלה.

אי־נאמנות ללקוח

מגם נוסף בהתנהגותו של עורך הדין שחור, קבעה השופטת, היה בכך שהוא לא גילה לשוילי כמה פרטים על עיסקת המקרקעין שלו עם וייס. שוילי היה לקוחו של שחור כמו וייס, והיה זכאי ליחס של נאמנות מלאה מצדו, כי אחר שגם הוא שילם לו שכר־טירחה.

בשלב מסוים רשם עו"ד שחור את כל מניות החברה בעלת המגרש על שם שוילי, אך מאחר שלא רצה כי שוילי יידע על כך לא העביר לו לחתימה את כתב העברת המניות. שחור עזר לישראל וייס להתחמק משלטונות המס בכך שלא פתח כרטיס על שמו, החזיק מסמך בכספת ולא בתיק, לא דיווח על כך שהוא משמש נאמן לאותו לקוח ועורך שורה של מסמכים בתוך כוונה מפורשת להכניס בהם תאריכים לא נכונים.

בעיסקה זו של רכישת המגרש לא קבעו קוני המגרש שכר טירחה מפני שהיה צפוי לו שכר טוב יותר מקוני הדירות בבניין שייבנה. כידוע, יש בישראל נוהג שלפיו נאלצים קוני הדירות להיות לקוחותיו של עורך־הדין עם רכישתן.

המגרש נשוא התביעה נועד לבניית וילה, אך וייס ושוילי רצו להקים עליו בניין רב קומות ושחור קיבל על עצמו לטפל בשינוי ייעודו של המגרש, בעזרת הקשרים שיש לו בעיריית בני־ברק.

השופטת העירה: „תמהני מאד על כך שעורך־הדין שחור העיד על הדברים הללו בגלוי וללא מבוכה, כאילו אלה דברים הנעשים כל יום. אם אכן כך הדבר הרי זה כשורה הרהורים נוגים." (ע).

כינוס ארצי של רכזי התרבות בהסתדרות

יו"ר המרכז לתרבות וחינוך של ההסתדרות רפאל בש הרצה בכינוס ארצי של רכזי תרבות שהתקיים בסוף השבוע בירושלים על הפעולה התרבותית במועצות הפועלים. הוא אמר, כי יש להקים „תנועת מתנכים" וללמד את נושא תנועת העבודה כמקצוע חובה בבתי הספר העל־יסודיים. כן השתתפו ביום־העיון מנהלי המחלקות ע. אביזכר, ש. סנאי וה. שרון. ניהל והנחה את הכינוס מזכיר המרכז לתרבות ולחינוך משה גרוסמן.

1500 סטודנטים, שהשתחררו משירות מילואים, החלו אתמול את לימודיהם בסמסטר מיוחד לחיילים באוניברסיטת בר־אילן.

בעקבות גניבות רבות שבוצעו באחרונה במפעל „ספטר" בחולון, נעצרה למשטרה אחת העובדים בחשד בגניבת כשאית עם משקאות „ספטר".

[...]נהל „גלי זוהר" שוחרר
[...]ערבות של חצי מיליון ל"י

[...]מניות ושערים

[...]עליות בשוק המניות

מקרקעין		
אזורים	187	+0.5
הכשרת הישוב ש	169	+4.0
הכשרת הישוב ב	168.5	+2.5
מטעי הדר ש	85	+1.5
ישרום ש	159	+7.0
נאות אביב ש	77	+4.0
רסקו ש	86	+1.0
רסקו רב' ש	68.5	−0.5
תעשיה מסחר ושרותים		
אלקטרה 5.—	216	+7.0
אליאנס ש	482	
ארגמן ש	318	−15.0
אתא ב ש	115	+4.0
דובק ב	406	+7.0
כבלים ב	200	+12.0
סבע ב	1020	−10.0
נייר חדרה ש	308	+8.0
צלית ש	288	+1.5
פוליגון	208	+7.0
הכבל ש	64	
חברות דלק ונפט		
נפטא ש	87	
דלק ע"ש	164	+9.0
דלק ב	172.5	−0.5
מילווה בטחון 1968		
א	146.5	+3.5
ב	148.5	+3.5
ג	145	+4.5
ד	131.5	−0.5
ה	125.1	+1.6
ט	263.5	+1.5
י	271	−5.0
פ"ב	136	+5.5
פ"ד	263	−1.0
מילווה בטחון 1969		
א	124.2	+1.0
ב	259	−5.0
ג	256	−8.0
ט	257	−0.5
כ"א	259.5	−2.0
כ"ג	253.5	−4.0
כ"ב	257	+1.0
כ"ה	255	+1.5
מילווה קליטה		
1964	334	+5.0
1964	315	
1965	305.5	+1.0
1965	279	+2.5
1966	275.3	
1966	276	
1967	266.8	
1967	260	
[illegible] במטבע־חוץ בדבר		
הולליס 8	103.2	−0.3
הולליס 9	104	
הולליס 10	105.7	−0.3
הולליס 11	104.5	−1.3
הולליס 13	106.3	+1.0
הולליס 14	104.6	−1.0
הולליס 15	103	+0.1
הולליס 16	104	+0.3
הולליס 17	106.7	+0.3
הולליס 18	105.8	−0.5
הולליס 19	108.5	+0.1

חסוך 33% ויותר בהוצאות הבנזין. עבור ל־SUBARU

סובארו נוסעת כ־12 ק"מ לליטר. בהשוואה ל־10 עד 12 ק"מ לליטר שנוסעות מכוניות דומות. לרכב סובארו: כ־20 ק"מ לליטר. החלפת שמנים אחת ל־5000 ק"מ. ביצועים כשל מכונית בעלת נפח מנוע כפול ויותר. פאר אמריקאי, מחיר נמוך ואחריות ...

פנאומו בע"מ

480 מיליון ל"י — תקציב עיריית ת"א

מאת סופרת „דבר"

נאום התקציב שהשמיע אתמול ראש עיריית תל־אביב ש. להט במועצת העיריה אינו מביא בשורות טובות לתושבי העיר. הוא אמר כי מצב החירום, הגיוסים הממושכים והלחץ האינפלאציוני „מכבידים לא רק על שיפור שירותי העיריה אלא גם על שמירת הקיים".

ראש העיריה אמר שאין לראות באופק פתרון מהיר לבעיות ה־אישפה, ומספר מיטות משמעותי יתוסף לבתי־החולים רק בעוד 4—5 שנים. כן ייתכן שביצוע הרפורמה בחינוך יחכה לימים טובים יותר. העיריה תפעל להקמת מוסדות־תרבות רק בתנאי שהשתתפותה התקציבית תהיה מינימאלית. ובנושא הניקיון אין ראש העיריה רואה אפשרות של הישגים בלי עזרת מתנדבים פעילים.

הנהלת העיריה תתן עדיפות ברורה לתחבורה הציבורית, כלומר תסגור מסלולים מסויימים בפני סוגי רכב אחרים, אמר להם. הוא קרא למשקיעים וליזמים להעלות את רמת הדיור של דרום העיר, ואמר כי תינתן עדיפות לשכונות הדרום בכל הנוגע לשיפור השירותים. העיריה תתבע מהממשלה לפתור את בעיות הדיור של משפחות החיות בצפיפות ושל זוגות צעירים. הוא אמר שעל הממשלה לתת את התקציב למימון והעיריה תטפל בצד הארגוני של הבניה.

הצעת התקציב שהוגשה על שולחן המועצה מסתכמת ב־480 מיליון ל"י (מלבד שירותי־אשפה, 63 מיליון ל"י, שנותנת הממשלה). התקציב הוא גרעוני וגדול ב־34 אחוז מהתקציב של אשתקד.

„חוסר היכולת לאזן את התקציב היא מחלה כללית של שלטון מקומי בישראל", אמר להם. לדבריו הוא מתכונן „לשתף פעולה עם גורמים מוניציפאליים אחרים כדי לשנות את מבנה הכספי הרופף של העיריות, שאין לו הצדקה".

25 מקלטים ייבנו השנה

בישיבתה השבועית של הנהלת העיריה אמר להם כי השנה יחל בבניית 12 מקלטים בבתי־הספר ו־14 מקלטים ציבוריים.

העיריה אישרה עד עתה חוזה עם משרד הבטחון והג"א בדבר קבלת מענק לבניית מקלטים ב־5 בתי־ספר, שבנייתם כבר החלה.

תקציב חולון — כ־81 מיליון ל"י

מאת סופר „דבר" בחולון

50 אחוז מתקציב עיריית חולון לשנת 74—75 מיועדים לשירותים הממלכתיים — מהם 29.5 מיליון ל"י לחינוך ו־6.5 מיליון ל"י לסעד.

הצעת התקציב שתובא בימים אלה לפני מועצת העיריה, מסתכמת ב־81 מיליון ל"י בקירוב, והיא גדולה ב־45 אחוז מתקציב 74—73. התקציב הוא בלתי מאוזן וחזוי בו גרעון של 10.5 מיליון ל"י, המהווים כ־13 אחוז מכלל התקציב. עיקר הגידול בתקציב נובע מעליית שכר, התייקרויות בהוצאות שונות ופרעון מלוות שיגיעו ל־25 אחוז בקירוב מהתקציב.

הוצאות ההנהלה יגיעו ל־4.6 אחוזים מהתקציב, לעומת 5.2 בשנה החולפת, וזאת למרות עליית השכר וגידול האוכלוסיה.

עובד מועצת שדרות פתח בשביתת רעב

דוד כהן, עובד המועצה המקומית שדרות, פתח בשביתת רעב יחד עם אשתו ושבעת ילדיו הקטנים, ליד אחת הכניסות למשרדי המועצה האזורית שער הנגב.

דוד כהן שובת רעב כמחאה על „תככים פוליטיים והתערבות אנשי המועצה האזורית שער־הנגב בנעשה בהנהלת המועצה המקומית שדרות". אנשי ציבור ידידי השובת וכן מפקח המשטרה פקד אהרן לוי ניסו לשכנע את כהן לא לכפות איכל בילדיו, אך לא הצליחו. (ע)

בשר קפוא יוזל ב־2 ל"י

מאמצים להוזלת מחירי המזון לפסח

על מאמצי משרד המסחר והתעשיה לשמור על יציבות מחיריהם של מוצרי מזון לקראת חג הפסח והוזלתם של מוצרים שונים — מסר דובר משרד המסחר והתעשיה בסוף השבוע.

המשרד הציא למכירה בשר קפוא במחירים כוללים. מחיר רבעי בשר לאטליזים הורד מ־10 ל"י ל־9 ל"י ומחיר הבשר הקפוא המפורק הורד מ־14.5 ל"י הק"ג ל־13 ל"י.

רשתות השיווק וארגוני הסוחרים הודיעו למשרד המסחר והתעשיה כי יוזילו בעקבות זאת את מחירי הבשר הקפוא לצרכנים בשתי ל"י בקירוב.

מחיר בשר זה ינוע בין 11.5 ל־12.5 ל"י לק"ג — במקום 14 ל"י עד כה. מחירי הצלעות יהיו 15.5—17 ל"י לק"ג — במקום 19 ל"י ואילו בשר כתף יימכר ב־16.5—18 ל"י הק"ג במקום 20 ל"י. להוזלה זו תהיה כנראה השפעה גם על מחירי הבשר הטרי.

חברת שופרסל תוציא למכירה עופות קפואים במחיר של 7.20 ל"י לק"ג.

משרד המסחר והתעשיה הוציא רשיונות ליבוא קופסאות בשר והוריד את ההיטל עליהן מ־3 ל"י לק"ג ל־1.5 ל"י לק"ג.

יצרני שימורי הבשר המקומיים הודיעו למשרד כי הם מחדשים את האספקה לשוק המקומי לאחר שבמשך מספר חדשים שיווקו את רוב תוצרתם לצה"ל.

משרד המסחר והתעשיה הוריד את ההיטל על כבד קפוא ב־35 אגורות כדי לשמור על מחירו לצרכן. כן הורד הבלו על סיגריות והיטל התרמה על קקאו, קפה ואבקת־חלב וזאת במגמה לשמור על יציבות מחיריהם. הוצאו רשיונות ליבוא פילה מסוג הייק והוא יימכר ב־7.50 ל"י בקירוב לק"ג בהשוואה לפילה מסוגים אחרים הנמכר במחירים שבין 9 ל־12 ל"י הק"ג.

הסובסידיה לחבילת מצות במשקל 2.5 ק"ג הוגדלה מ־0.5 ל"י ל־1.4 ל"י. מחיר חבילת מצות יהיה 4 ל"י.

הספקים „הלמה" ו„ויטה" הודיעו למשרד המסחר והתעשיה על מבצעי הוזלה מיוחדים שהם עורכים לקראת הפסח.

הקואופרציה הצרכנית, השופרסל של השק"ם גם הם עורכים מבצעי־הוזלה מיוחדים בשורת מוצרי מזון, יינות ודטרגנטים.

שר המסחר והתעשיה הביע את תקוותו שמפעלי מזון אחרים יערכו אף הם מבצעי־הוזלה.

הוזלות לפסח בחנויות שק"ם

מהנהלת שק"ם נמסר על הוזלות של מוצרים שונים לקראת פסח. ההוזלות הן בשיעור ממוצע של 10% ויחולו על שורה ארוכה של מוצרים המבוקשים במיוחד בחג זה.

בין מוצרי המזון הוזלו סוגי מרקים וגבינות, סוכריות, סוגי נקניקים ובשר, תה ופודינג, וכן משקאות חריפים בסוגים שונים. ההוזלות חלו על דברי טקסטיל ולבנים, חולצות לילדים ולגברים, מגבות־מטבח ומפות שולחן מפלסטיק.

כן הורדו מחיריהם של כלי בית, כוסות, כוסיות וסכו"ם, חמרי ניקוי ומוצרי קוסמטיקה, דברי כתיבה ומתנות.

„מבטחים" תדרוש תוספת 2.5 אחוזים לפנסיית היסוד

„מבטחים" תדרוש תוספת של 2.5 אחוזים לפנסיית היסוד ותקבע הצמדה במתן הלוואות למבוטחים בתכנית פנסיה מקיפה — אמר מנכ"ל „מבטחים" עמוס ערן כשסייר בסוף השבוע בבסיס צה"ל לשיפוץ טאנקים וארטילריה.

ערן היה אורח מפקד הבסיס ומועצות העובדים. בלוו לסיור מזכיר ארגון עובדי צה"ל, עובדים בכירים של המוסד ונציג מועצת פועלי רמת־גן.

תוצאות מעודדות בטיפול בסוג מסויים של סרטן־הדם

הושגו ע"י חוקרי מרכז לאוטנברג לאימונולוגיה באוניברסיטה העברית

פרופ' דוד וייס

תוצאות מעודדות בשיטת טיפול חדישה בסוג מסויים של סרטן הדם, לאוקמיה מיילוציטית אקוטית, הושגו על־ידי חוקרי מרכז לאוטנברג לאימונולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים.

אימונולוגים רבים בעולם סבורים שמנגנוני החיסון של הגוף נגד נגיפים ובקטריות — הנוגדנים ותאי־הדם הלבנים — מגינים על הגוף גם מפני סרטן. צוות החוקרים במרכז לאוטנברג לאימונולוגיה כללית על גידולים באוניברסיטה העברית המשיך לפתח תיאוריה זאת והוא בוחן את האפשרות שעירור והגברת פעילות המנגנון האימונולוגי של הגוף יסייעו להדברת התפתחות סרטנית של תאים. החוקרים: פרופ' דוד וייס, פרופ' גבריאל איזק וד"ר יהודית סטופ טיפלו בשנתיים האחרונות בשבעה מקרים, שנחשבו אבודים, של חולים אנושים בלאוקמיה מיילוציטית אקוטית. בטיפול זה, שנוסף לטיפול הרגיל, ניתן לחולים זרז חיסוני מסויים, אם.אי.אר. תוצאות הטיפול: ארבעה מבין שבעת החולים הראשונים שטופלו, עדיין חיים ומחלתם נמצאת במצב של הפוגה.

לגבי תוצאות מעודדות אלה אין פרופ' וייס רואה באם.אי.אר. תרופת־פלאים. זהו רק מודל, הוא אומר, ויש עוד הרבה לספר ולפתח.

הא"ם.אי.אר. נמצא מועיל בטיפול בסרטן באורח בקרי. לפני עשרים שנה עבד ד"ר וייס במכון רוקפלר בניו־יורק והשתתף בפיתוח הא"ם.אי.אר. כחיסון נגד שחפת. בניסויים מאוחרים יותר, שנערכו באנגליה, נמצא שחיות מעבדה, שהוסנו בחומר זה, היו היחידות ששרדו ממגיפה שנגרמה על־ידי נגיף מסויים אחר. כך הוכרה חשיבות הא"ם.אי.אר. כחומר חיסון „אוניברסלי" אפשרי. לאחר כמה שנים הוכר הקשר בין חיסון כללי וחיסון נגד סרטן ואז החל פרופ' וייס לבחון את הא"ם.אי.אר. כממריץ המערכת האימונולוגית בגוף נגד סרטן ולא רק נגד בקטריות.

כיום, בעקבות תוצאות הטיפול המעודדות בחולי הלאוקמיה האמורים, יוחל בטיפולים דומים לחולים בסוגים אחרים של סרטן.

הבחירות ב„דן" — היום

מאת סופר „דבר" לענייני תחבורה

חברי קואופרטיב „דן" הולכים היום לקלפי לבחור ב־39 חברי מועצת הקואופרטיב. המועמדים למועצה הם 52, מהם 39 מועמדי „הסיעה המתקדמת למען דן", השלטת כיום במוסדות הקואופרטיב, 5 מועמדים בודדים ו־8 מועמדי הרשימה „שינוי וקידמה". במועצה היוצאת היו 39 חברים נציגי „הסיעה המתקדמת למען דן".

בקואופרטיב 1852 חברים בעלי זכות בחירה. הקלפי המרכזית 1 תוצב בבניין „דן" ושתי קלפיות יוצבו במחנות צה"ל, בסיני וברמת הגולן.

בירושלים החלו אתמול צילומי סרטו של הבמאי דן וולמן „מיכאל שלי", המבוסס על ספרו של עמוס עוז. הצילומים יימשכו שבעה שבועות, בעיקר בשכונת מקור ברוך, שבה נשתמרה אוירת העיר בשנות החמישים, שהיא תקופת הסרט.

צבא הגנה לישראל

החוברת
ובה שמות הנופלים והנעדרים במלחמת יום הכפורים

תחולק ביום שלישי, ג' ניסן, 26.3.74, על ידי גדנ"עים בסניפי הדואר בארץ בשעות הפתיחה הרגילות.

עם גמר החלוקה בסניפי הדואר, ניתן יהיה לקבל חוברות על־ידי פניה בכתב למחלקה להנצחת החייל במשרד הבטחון רחוב אבן־גבירול 10 תל־אביב.

ביום חמישי ה' ניסן תשל"ד 28.3.74
בשעה 21.00 תתקיים בבית העם בכפרנו
אזכרה לבנינו

דובי יפה ז"ל
יורם ריינהולד ז"ל
רני עפרי ז"ל

אשר נפלו במלחמת יום הכיפורים

מוקירי זכרם מוזמנים

מפקדי צה"ל מתבקשים לשחרר את חיילינו לערב זה

מושב אביגדור

ישיבת מרכז הקבוץ המאוחד

שנועדה ליום ד' 27.3.74

נדחית בשבוע

פרטים על המועד יישלחו לחברים בדואר

מזכירות י"ב שנועדה למחר יום ג' נדחית בשבוע

מזכירות הקיבוץ המאוחד

אנו מודיעים בצער רב על הסתלקותה של אם משפחתנו היקרה

בתיה אורלנד נ"ע

שתובא למנוחות עולמים בבית העלמין בקרית־שאול. הלויה תצא מחר, יום ג', ג' בניסן תשל"ד, 26.3.74 בשעה 12.00 בצהריים מבית הלויות של בית העלמין אילוב רח' דפנה 5, תל־אביב.

האבלים עליה:
בנה — יעקב אורלנד, כלתה — בת־אל
נכדיה — שמרית ודעואל
נינתה — יערית

---

* 2 דירות
בנות 3½ חדרים
חברת שיכון עובדים בע"מ
* 10 מכוניות
* 20 מקלטי טלויזיה
* 3333 פרסים בהגרלת
האגודה למען החייל
תשל"ד

הננו משתתפים בצער המשפחה
על מותו של

יצחק ברגסון ז"ל

חבר ההנהלה ויו"ר לשעבר
של אגודת דן — השרון

קו־אופ תל־אביב דן־השרון
אגודה צרכנית שיתופית בע"מ
ההנהלה והעובדים

לרעיה, דודיק, עדנה וב"ב

אתכם באבלכם במות

סא"ל (מיל.) יחזקאל אלון ז"ל

משפחת טרוינסקי

אנו אבלים על מותו של חברנו

דוד אלוני ז"ל

מרכז ארצי של תא המורים הבנות
ומביעים תנחומים למשפחה האבלה

מפלגת העבודה הישראלית
המרכז
המחלקה למדיניות מקצועית
עובדי הבית וההנהלה

לחברנו **ראובן כהן**

באבלו הכבד על מות

אחותו

תנחומינו הכנים

כור
מפעלי זכוכית וקרמיקה

בוא עם „אגד תיור" לטיול בסיני בחופשת הפסח

חדשנו את הסיורים בסיני לישראלים ולתיירים.

„אגד היור" ו„אגד דן תיור" מציעים טיולים במחיר עממי בני שלושה וארבעה ימים במסלול:
נואיבה, דהב, שרם א־שיח, אבו רודס, אבו זניבה, מנזר סנטה קטרינה הר סיני.

אוטובוסים מפוארים יוצאים:
מת"א ביום 7.4.74, 8.4.74, 9.4.74, 10.4.74, 11.4.74
מחיפה ביום 7.4.74, 11.4.74
מירושלים ב־9.4.74

לילדים עד גיל 12 הנחה.

פרטים והרשמה במשרדי אגד תיור ואגד דן תיור.
הדרכה בשפה העברית.

לחברנו יהושע פינצי
ומשפחתו

אתכם באבלכם הכבד על מות האם

ויקטוריה פינצי ז"ל

„עמידר"
ההנהלה וחבר העובדים

היום
גיליונות מזכרת
לכבוד תערוכת הבולים הבינלאומית
ירושלים 73
באשנבי השירות הבולאי
ובבתי דואר

השירות הבולאי

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

המחלקה לאגוד מקצועי

לחברי המחלקה לאגוד המקצועי

הישיבה השבועית של המחלקה

תתקיים ביום ג' 26.3.1974 בשעה 8.30 בבקר
(ולא בשעה 10).

מזכירות המחלקה לאגוד מקצועי

הרבנות הראשית לתל־אביב־יפו
הודעה בפרשת חברת „הגולן"

א. הואיל והתעורר ספק כי ייתכן שסופק בשר בלי מליחה והדחה למוסד ברמת־אביב והואיל והחקירה מצדנו עדיין בעיצומה — לכן, כדי לצאת ידי ספיקות אנו מורים שכל מי שיש בידו בשר מחברת „הגולן" יש למלחו מספק. כן ניתנה הוראות למוסד ברמת־אביב כיצד לנהוג.

ב. בכדי למנוע כל ספק־מכשול, יימסר המפעל מעתה ועד סיום החקירה לידי צוות השגחה מיוחד וצמוד, במקום המשגיחים הקודמים, כשהמפתחות בידי ההשגחה המיוחדת. ייאסר על בעלי המפעל להיכנס למפעל אלא אך ורק בנוכחות המשגיח המיוחד וזאת עד לתוצאות החקירה הסופית.

הערב בבלגיה

בשדר שירות בנושא הבטיחות בדרכים

הוא,
היא והוא

מוגש ע"י
משרד התחבורה והמועצה הלאומית למניעת תאונות

הפקה: שירות הסרטים הישראלי

השבוע בלוטו

325,000 ל"י
(כולל העברה)
מינימום פרס ראשון

היום המועד האחרון
למסירת טופסי הלוטו!

* כפוף לעירעורים

לוטו

השבוע בלוטו-מינימום פרס ראשון
*325,000 ל"י
*כפוף לערעורים

למד בטכני של חיל האויר

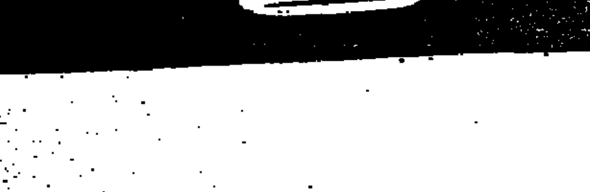

קשה להיות ערבי ישראלי

מאת דני רובינשטיין

התמורה בקרב הערבים בישראל ובשטחים אחרי המלחמה (ב')

הזהות המתוחה בין יהודים לערבים בארץ בתקופת מלחמה אמורה להיות תופעה נורמאלית. בסופו של דבר ערביי ארץ ישראל — ובכללם המיעוט הערבי במדינת ישראל — היו ונשארו ביסוד המאבק בין שני העמים. להפתעתי, בכל הסיפורים והחומר שאספתי על ערביי ישראל בזמן המלחמה לא מצאתי גילויים בולטים שיצביעו על ערעור יחסים ומשבר בקשרים הן האישיים והן הקיבוציים. דומה, כי יהודים וערבים בארץ למדו להמשיך לחיות בתקופות של מלחמות, חבלות ופגיעות ולהתייחס בהבנה איש לרגשות רעהו. בנצרת הערבית הוקמה בעת המלחמה — כמו בכל שערי עיר יהודית — דוכן לחלוקת משקה חם וכיבוד לחיילים שעשו דרכם לחזית הצפון ובחזרה. בקיבוץ גבר הזיו שמעתי על עזרה בעבודה שקיבל המשק מהכפר הערבי השכן מזרעה. כשדרישת אלפים ערבים נרשמו בלשכות התנדבות כשהם מצהירים על נכונות להחליף מגויסים במקומות־עבודה. לתרום דם ואפילו לשרת (כמו בחיפה) במסגרת הג"א. כמה עשרות נהגי מוניות ערבים עבדו בהתנדבות בהסעת חיילים ומיליון לירות נאספו כמלווה מרצון מעצמאים בסקטור הערבי (עד שמונה מיליון לירות נמו בשכירים ערבים לפי החלטות המפעלים וועדי העובדים).

גם הצהרות פוליטיות לא חסרו, והבולטת בהן היתה זו של הבישוף ריא, מנהיגה של העדה היוונית־קתולית, שהיא הגדולה בין העדות הנוצריות בישראל. ריא, שלא שבע נחת משלטונות ישראל במאבקו סביב איקרית וברעם הגן בתוקף על עמדות ישראל ולא היסס אפילו בשבועות האחרונים להתבטא באופן חד־משמעי בדבר תמיכתו בצורך של: „אחדותה המלאה של ירושלים תחת פיקוח יהודי" („אל־אנבא" — 5.3.74). ריא, שהרחיב את הדיבור על כך, הוסיף כי למוסלמים יש מכה ומדינה, הנוצרים מאמינים כי ישו משיחם נמצא בכל מקום, ולפיכך מן הראוי שירושלים תישאר יהודית, בה נמצא הכותל המערבי המקודש ליהדות. רבים התקיפו את ריא על הכרזותיו אלה. במיוחד מעבר ל„קו הירוק". העיתון המזרח־ירושלמי „אל־שעב" כינה אותו אפילו „המשתף (הבוגד) כהנא", ללמדך שאין הוא שונה מסמל הלאומנות היהודית — הרב מאיר כהנא.

נראה, כי הציבור היהודי הכיר הודה על כך. בעיצומם של הקרבות בין ה־16 ל־19 באוקטובר ערך המכון למחקר חברתי־שימושי את הסקר השגרתי שלו בדבר הערכת נאמנותם של ערביי ישראל בקרב האוכלוסיה היהודית. בשלושה ימים אלו ענו 40 אחוז מהנשאלים, כי נאמנותם של ערביי ישראל צלוחה. על אותה שאלה ענו שנתיים קודם לכן, ב־1971, תשובה זהה רק 23 אחוז מהנשאלים. חרף האווירה הקשה ברחוב היהודי, אלפי הכשפשות הטכלות וכו', לא היו כמעט מקרים של התנכלות לערבים במקומות עבודה ובילוי משותפים. לא ידוע על תגרות יוצאות־דופן. ניתוק מגע בין מכרים וכיוצא באלה תופעות. היו התלבטויות.

מוחמד והד מעורכי באמן כפ"ב בערבית „אל־ברנאד" סיפר בכנס בגבעת חביבה על חששו לבקר בבית ידידים שבנם נפל בקרבות. לבסוף הלך והרגיש, כי עשה נכון את המוטל עליו במסגרת יחסי חברות אישיים. המשורר איברק־ח סמיח אל קאסם, שהשקפותיו המדיניות האנטי־ישראליות חריפות וידועות, תיאר גם הוא בשיר על חיפה באפלה את מבוכתו האישית, מחשש שהמשטרה תעצור אותו בביתו. הוא נחבא בבית ידידו שלמה טנייה, וכתב: („אל־איתיאד" 30.11.73):

„ידידי שלמה יורה עלי
בסיני ובגולן
ואני נחבא לי בביתו הבטוח".

אותו שלמה בשאר ידידו ומקומקלטו, על אף העובדה שהוא יורה עליו, כלומר על חיילים ערביים.

בתקופות קודמות, בעת מלחמת השחרור, מלחמת ששת הימים, ובזמן גלי החבלות של 1969—70 היו התרחבויות בתוך הארץ, בפנים בתיהם של יהודים וערבים. במלחמה האחרונה שנה שהאירועים היו בברחוקים. יכולה היתה מסכת הידידות הקשרים האישיים לשמור על שלמותה. בעת המלחמה והגיוס הממושך התקשרו לביתי מכרים ערבים רבים מכפרה ירושלים. הוו ציפלוו מכתבים, טלפנו ואף שלחו שי. כאשר הוסכם על הפרדת הכוחות בסואץ, אחד מהם אמר לי: „אינני מכיר אישית אף אחד ממאות אלפי החיילים הערביים. בכל שדות הקרב אני מכיר בודדים בלבד־ הללו ישראלים ואני חרד לשלומם".

מלחמת יום הכיפורים והתקופה שלאחריה חיזקה את תודעת ה„ערביות" של בני המיעוטים בישראל (ראה רשימה קודמת). בה־

(המשך בעמוד 11)

הידרדרות ביחסים עם ברזיל ואורוגוואי?

מאת אגון פרידלר
כתב „דבר" באמריקה הלטינית

אורוגוואי כארץ קטנה ודמוקרטית, שוררת ושם עד כדי הגזמה, „שוויצריה של אמריקה הלאטינית", שייכת לעבר הנראה רחוק מאוד. המהפכה האלימה של ה„טופאמארוס" הורידה את ההיסטוריה האורוגוואית מהפסים. לפני הבחירות, ב־28 בנובמבר 1971, היה נראה שהשמאל (החזית הרחבה, שנכללו בה קומוניסטים, סוציאליסטים, נוצרים דמוקראטים וכו') עומד להיות גורם קובע. בבחירות השיג השמאל ייצוג פרלמנטרי נאה. כיום הוא מחוץ לחוק ומנהיגו גנראל ליבר סרגי יושב בבית־כלא צבאי. ראש האופוזיציה הסנאטור לשעבר וילסון פראירה אלדונטה יושב כגולה מרצון בבואנוס־איירס. המפלגות חדלו להתקיים למעשה. ב־9 בפברואר אשתקד חולל הצבא מהפכה לאראלימה הכריח את הנשיא לתת לו חלק מכריע בשלטון, וב־27 ביוני פוזרו שני בתי הפרלמנט.

הקול היהודי שהיה תמיד גורם באורוגוואי אינו ממלא כיום שום תפקיד. דוברי השלטון אומרים שהבחירות יתקיימו במועדן, כלומר בשנת 1976, אך דעת־הקהל מתייחסת להצהרות אלה בספקנות.

על כל פנים ברור, שיש לבסס את יחסי ישראל־אורוגוואי על יסודות חדשים. השלטון האזרחי־צבאי מנסה לחלץ את הארץ ממצבה הכלכלי הקשה. מדיניות החוץ שמה דגש על התועלת ועניינית פתוח בעסקות עקרוניות.

נוסף על כך יש באורוגוואי קהילה ערבית מגוברת. בכינוס הכלל־לבנוני של הרוה"ג אמריקאים כמוצא ערבי השתתפו נציגים כאורוגוואי הפעילות של הסגריגדיות הערביות בה הוגברה.

נציגי הערבים מנפנפים במיתוסים כלכליים: הצעות אשראי נרחות, קניית בשר מוגברת, איחוד חופשי לסחורות אורוגוואיות בנמל ביירות. אנשי השלטון ועתונים שלא כולם פרו־ערביים, מציינים את היתרונות האלה.

עם זאת יש לציין שישראל מגנה התדרדרות ביחסים, וכדאי לזכור כי מכל הארצות ששר החוץ ביקר בהן אורוגוואי היא היחידה שלא פירסמה הצהרה משותפת אתו.

הפעילות הישראלית מכוונת להעסקת האינטרס של אורוגוואי בשילוב הנסיון הישראלי בתכניותיה. ישראל עוזרת, למשל, לאורוגוואי בשיווק פרי־הדר לאירופה, במסגרת ה„פלאן גראנדה", ומשתתפת בתכנית להרחבת יצוא פירות וירקות. שגרירות ישראל אינה נוהגת לפרסם זאת, אך בעתונים מופיעות מפעם לפעם ידיעות על נסיעות של מומחים ישראלים ואורוגוואים בין ישראל ואורוגוואי ועל מגעים ותיירים בין שגריר ישראל ושרי ממשלת אורוגוואי. נוסף על כך מיתוח בציני ישראל קשרים עם אנשי צמרת השלטון החדש.

בבראזיל, לעומת זאת, נמצאת בתהליך פיתוח תעשייתי מוגבר והדלק הוא גורם ראשוני בפיתוח. ברזיל מושכת הון זר, ומשקיעים בארבע כנפות תבל נפגשים בה. הערבים באים אליה בהתלהבות, ועם עלייה כוחם הכלכלי עלה כמובן גם משקלם הפוליטי. נציג הליגה הערבית בבראזיל, סנוסר צ'ילמה, הודיע באחרונה שבקרוב ייפתח סמינר בבראזיליה הבירה, במטרה להגביר את ההשקעות הערביות בבראזיל. היצוא הבראזילאי לפחות התיכון עלה ב־1973 בכ־300 אחוז לעומת 1972. אין להשתומם איפוא ש„איטמרטי" (משרד החוץ הבראזילאי) נוטה לצד הערבי בכמה הצהרות מדיניות, אם כי הוא פוסה גם כמה נסיגות לאיזון.

עם זאת לא נבגנה שיש לציין היהדות המסורתית עם ישראל. לא מזמן קרא ראש העיר סן־פאולו לאחד מרחובותיה הראשיים על שם דוד בן־גוריון. מומחים ישראלים משתתפים בתכניות לקידום החקלאות בצפון הנחשל, השלטון הברזילאי מעריך מאד את הידע הישראלי.

בבראזיל יש ישוב יהודי גדול. יש בה גם ישוב ערבי גדול ובעל משקל כלכלי. באחרונה מנסים נציגי ארצות ערב ללבות את שנאת ישראל בין ערביי בראזיל. המרכז של הקהילות הערביות בדרום אמריקה הוקם בסן פאולו.

השלטון אינו רואה את הנסיונות האלה בעין יפה מאחר שבאחדותה של בראזיל על הרכבה הגזעי הרב־גוני ועל השלום הבין־גזעי, המקובל בה כמובן מאליו.

השפעתה של פורטוגל על בראזיל גדולה פי כמה מהשפעת ספרד על ארצות אמריקה הלאטינית האחרות; ויש להניח שהבלטת יחסי פורטוגל־ישראל עשויה להרים לקידום יחסי ישראל־בראזיל.

אפיקים לתנועות המחאה

קבוצות המחאה של החיילים המשוחררים, כגון אלו שהפגינו אתמול יחד עם מוטי אשכנזי מול משרד ראש הממשלה בירושלים במלאות חמישה חדשים להפסקת האש, הן תופעה חדשה במפה החברתית והפוליטית שלנו. קבוצות אלו המבקשות עתה להתלכד לארגון ארצי הן תוצאה ישירה מהזעזוע העמוק שפקד אותנו במלחמת אוקטובר ואחריה. מלחמה שלמרות הישגינו הצבאיים בה חשפה גם תולעות רבות, חוללה שינוי לרעה במעמדנו בזירה הבין־לאומית ועירערה את אמוננו. העובדה כי לאחר הבחירות הדמוקרטיות התקינות ורבות המשתתפים לכנסת השמינית השתהה כינון מהיר של ממשלה חדשה והתנהל ברים קואליציוני מייגע יותר מהרגיל, לרבות ריבוי המשברים המחולקות בין שותפי הקואליציה, תרמה בלי ספק להגברת צמיחתה בציבור ואף הוסיפה דחף להתארגנות קבוצות מגויסים. שזה עתה חזרו לחיים האזרחיים אחרי שרות מילואים ממושך.

הפוליטיזציה של אלפי אזרחים־חיילי־מילואים, ביניהם צעירים רבים שמימיהם לא היו מעורבים בפעילות פוליטית, יש כשלעצמה תופעה חיובית; ומובן גם הדגש שהם שמים בדרישה לחולל שינויים באקלים החברתי והמדיני של ישראל. צלום השאלה היא לאיזה שינוי מדיני וחברתי הם מתכוונים ולאיזה אפיקים תופנה האנרגיה הפוליטית החדשה של קבוצות אלו ואחרות. שהרי עם כל הרצון שלא להקיש היקשים מתולדות עמים אחרים וכורח ההשפעה השלילית שהיתה לארגונים של משוחררי מלחמה מימין ומשמאל אשר דגלו בסיסמאות של שינוי המשטר ובפעולה ישירה, על משטריהן של מדינות אירופיות רבות אחרי מלחמת העולם הראשונה. ערבוב יוצרות ועגציות, שמאל וימין, במסגרת אחת אינו לברכה. כן קיימת סכנה מסיסמאות קיצוניות, מביקורת טוטאלית ומיומרנות מבוזבת של דוברי קבוצות שונות. הגדרות, כגון „מלחמה גרילה עברית", שהשמיע אתמול מוטי אשכנזי, ודאי שצורמות את האוזן; להרגשת המסגרת העל־מפלגתית של פעילות החיילים המשוחררים אף היא אין בה כדי להפיג את כל התחושות.

הרבה תלוי, כמובן בהתפתחות הפנימית בקרב המפלגות הפוליטיות הלגיטימיות בישראל. יש לקוות, כי על־ידי דמוקרטיזציה של שיטת הבחירות הפנימית, ביטול מסגרות חסיבתיות מיושנות, פתיחות־יתר, ושינוי שיטת הבחירות שיחמיש את הקשר בין הבוחרים לנבחרים — יוכלו מפלגות אלה במוקדם או במאוחר לקלוט בתוכן חלק ניכר מהצעירים מלאי המרץ המבקשים עתה להיכנס לחיים הפוליטיים. משימה דחופה במיוחד מוטלת בעניין זה על מפלגת העבודה.

הפרת ה„דילול" מחייבת תיקון וגם הסבר

מבלי להגזים בחומרת המעשה המצרי בהזזת סוללות־ארטילריה מעבר למותר לאזור דילול־הכוחות, צריכה ישראל לא רק להיווכח בסילוק הסוללות הלכה למעשה, אלא גם לקבל הסבר לנסיבות ההפרה. בלעדי שניים אלה מן הדין שידלדל „אור אותו" ביחס לכוונה קאהיר האמיתית. אם לא לעתיד המידי הרי לטווח ארוך יותר. עם כל רצוננו להאמין, שמצרים פנתה לנתיב השלום. לא נשכחו מעשים מצריים דומים בעבר שהתברור לבסוף כראשית תכונה מלחמתית, ואף לא נשכחה הכרזתו ה„טריוויה" של הרמטכ"ל המצרי גנראל גאמסי, שאמר לחייליו ממש ביום הכלמת הפרדת־הכוחות, כי עליהם „להיכון לחידוש המלחמה" אם תשהה ישראל נסיגות נוספות.

כפי שידוע אין ערובה אמריקאית למניעת הפרות כאלה, וקיימת רק „הבנה כללית" שמצרים תכבד הבטחותיה לד"ר קיסינג'ר בחיזותו־אדריכל הסכם־ההפרדה שהעניק לה הישגים נכבדים. גם ביחס לגילוי ההפרות צריכה ישראל לסמוך על עצמה, על־אף העיקוב האמריקאי באמצעות לוויינים ומטוסי־ביון, וכזכור מקרים בעבר, כאשר מידע ישראלי מהימן על הזזת טילים והכנות התקפיות אחרות נתקל בספקנות אמריקאית.

ערב בואו של ד"ר קיסינג'ר למוסקווה, כתב „פראבדה", כי כלל „אין צורך להסכמי הפרדת־הכוחות" ללא נסיגת ישראל מכל השטחים ו„החזרת זכויות העם הפלשתינאי". הצהרה זו, וכמות גם הידיעה שסוריה אינה מסכימה להצבת כוח או"ם בגבולה ורוצה במשקיפי או"ם לבד, הן אזהרה נוספת בדבר מערכה הסכמי־ההפרדה שבתיווך אמריקאי, ובדבר האפשרות שאינם אלא בין־קלפים דיפלומטי ותו לא.

גם אם אין להיתפז בספקנות כאבן ההסכם לא ייעשה עוה, הרי הערובה העיקרית שדבר כזה לא יקרה היא בכוננות ישראל בחזיתות ובעורף, מבלי לשגות במשאלות־לב ביחס לכוונות הצד שכנגד.

המתעשרים מתנכרים למתרוששים

ועידת 17 שרי החוץ של הארצות המכונות בלתי־מזדהות באלג'יר אישרה סידרה של החלטות אנטי־ישראליות, שהמשותף להן — האווילויות וחוסר המעשיות. הדצגות גיאבה לקריאה לנתק את הקשרים עם ישראל היא התוצאה היחידה של אווירת ההסתה באלג'יר — וגם צעד זה תוכנן מראש. אלה מבין המדינות הבלתי־מזדהות, שמוכנות היו למכור את קשרי הידידות עם ישראל בנזיד ערבי כבר עשו כן. אשר לשאיפה להביא לגירוש ישראל מן האומות המאוחדות, אלה שנתנו לה ביטוי באלג'יר אך הצליחו להוכיח עד כמה מנותקים הם מן המציאות הבין־לאומית.

מעשית לא יותר, אך מעניינת, היא החלטת הוועד הפועל של הבלתי־מזדהות באלג'יר לתבוע שידוד מערכות כללי בכלכלה העולמית. המטרה היא „להעניק לבלתי־מזדהות נתח גדול יותר באוצרות העולם".

החלטה זו היא עלה תאנה, שנועד לחפות על הפילוג המעמיק במחנה הבלתי־מזדהות. באחרונה נוצרו שני מחנות מנוגדים בתוך „מחנה" זה — המתעשרים במהירות, בזכות אוצרות נפט וחומר גלם נדירים, והמתרוששים בקצב מהיר אף יותר. בין הנתונות במצוקה קשה, מחמת הספסרות בנפט — הודו, פאקיסטן, באנגלאדש, סרי־לאנקה (ציילון לשעבר) — באסיה; מאלי, בורונדי, סנגאל, צ'אד וקניה — באפריקה וקוסטה־ריקה ואחרות באמריקה הלאטינית.

תקוות הארצות המתרוששות שהמתעשרים יאותו להושיען, בצורה זו או אחרת, שוב נתבדתה באלג'יר. מצוקת רעב ממש אורבת למאות אלפים ואף למיליונים. מחמת התייקרות הדלק, הזבלים החיוניים ויצוא חיוני אחר. הפיקציה של מחנה מלוכד של בלתי־מזדהות תיחשף יותר ויותר, ככל שתגבר המצוקה אצל קרבנות סחטנות ספסרי הנפט. בהחלטות חסרות־שחר נגד ישראל לא ניתן להסוות לאורך ימים על ניגוד אינטרסים יסודי.

האם תשיג הרפורמה מטרתה

יש לכרוך השינויים במס הכנסה בעיסקת חבילה של שכר, מחירים ומיסים

מאת דניאל בלוך

אפשר לקבל ברגשות מעורבים את התיקונים והשינויים בחוקי מס־הכנסה, הנדונים עתה בכנסת בקריאה ראשונה. יש לברך על ההקלות בתחתית הסולם ועל הוצאת 20,000 מועסקים מרשימת משלמי המס. שכבה זו מקבלת בדרך כלל את מלוא הפיצוי על ההתייקרות במסגרות הסדרי תוספת היוקר ובאמצעות התמיכות המשפחתיות. ההקלה במס הכנסה עשויה לשפר את הכנסתה הריאלית. אולם יש לזכור כי לא לכך נועדה ה„רפורמה" במס הכנסה.

מטרתה העיקרית של הרפורמה שעל מדוכתה ישבה ועדת־אשר היתה להשיג שני דברים שהם למעשה יחד: הנהגת תשלום מס־אמת ועידוד לעבוד יותר ולייצר יותר, וזאת על־ידי הורדת שיעורי המס השולי, שהם הגבוהים בעולם ברמות ההכנסה הבינוניות. אלה היו המטרות המרכזיות של הרפורמה בבסיס, כמטרה לוואי באה המגמה לתיקון עיוותים בתשלום המס. כדי להרחיב את בסיס תשלום המס ולפצות את האוצר על הפחתת ההכנסות עם הורדת שיעורי המס השולי, כדי לפשט, לאחד ולייעל את גביית המס וכדי למנוע תופעות של השתמטות והתחמקות מתשלום המס על־ידי ניצול פרצות בחוק.

קשה להניח שאפילו אחת מן המטרות הללו תושג, מאחר שהרפורמה היא חלקית ומצומצמת. לגבי שכבות רחבות של שכירים בדרגות ההכנסה הבינוניות אין בתיקונים המוצעים שום בשורה. אם משווים את תשלומי המס ההולכים של אפריל 1973 לאלה של אפריל 1974 נמצא רק הקלות זעומות, אם בכלל. את מקום מילווה הבטחון שבעל תפס מילוות המלחמה, ששיעוריו החודשיים גבוהים יותר.

כל השינויים שנעשו בתשלומי המיסים של השכירים בעלי ההכנסות הבינוניות, מביאים להפחתת ההכנסה הריאלית. שכבה זאת אינה נהנית ממלוא הפיצוי על התייקרויות, בשל התקרה המוכרחת להצמדה האבטומטית של תשלום תוספת היוקר. לנוכח זאת לא הוקפאה תקרת הביטוח הלאומי אלא עלתה, וכן עלתה תקרת המס האחיד של ההסתדרות. על זה אפשר להוסיף את ההתייקרות הכללית הצפויה השנה, ייקור כמה אגרות והעלאת המיסים העירוניים, ולראות שלל את הפחתות הנומינאליות המפסות בשיעור המס והמילווה הפחתת הכנסתו הריאלית של השכיר.

כל אלה לפני שנעבור לכמה שקרול „ביטול עיוותים". מכל ההנחות וההקלות הרבות בחוקי המיסים בחרו שלטונות המס לטפל בשתיים בלבד: ספרות מקצועית והוצאות רכב. תשלום לספרות מקצועית פטור ממס קיים בכמה הסכמי־שכר, „ביניהם הסכמים עם הממשלה, ותפיד בברכת האוצר. קשה להבין מדוע ממשלה, הקוראת לעצמה ממשלת פועלים רוצה לבטל סעיף המעוגן בהסכמים קיבוציים בין עובדים ומעבידים דרך חקיקה חד־קיקת משנה. יתרה מזאת: חברי הכנסת עצמם, כמחוקקים, הפקיעו מעצמם את הזכות המוסרית לטפל בנושא הספרות המקצועית: בעצם הימים האלה הם העלו לעצמם את התוספת לספרות מקצועית הפטורה ממס: על פי החוק צבר חברי הכנסת מ־900 ל־1200 ל"י לשנה, בשעה שמשרד האוצר מתכונן לצמצם לכמה קבוצות עובדים תוספת שנתית פטורה ממס של 330 ל"י. בכלל נראה באחרונה כאילו חברי הכנסת עומדים מעל לחוק בכל הנוגע לתשלומים פטורים ממס. הן בתשלומי האש"ל הגבוהים שהם קובעים לעצמם, והן בתשלום דמי־נסיעה פטורים ממס. לגבי כל התשלומים הללו לא נדרשות קבלות או הוכחות אחרות על ביצוע ההוצאה.

ה„עיוות" השני שלשלטונות המס מתכוננים לבטל אותו בהדרגה ובסלקטיביות הוא תשלום הוצאות־הרכב. יש לזכור כי הולדתו של תשלום זה היתה חוקית. כשהס־ שהוצאות אחזקת הרכב בישראל הן מן הגבוהות בעולם, אם לא הגבוהות ביותר. במקצועות ובתפקידים רבים הרכב הוא כלי עזר חיוני. ביטול הסדר זה בתקופה שבה התייקרו הוצאות הרכב הוא נסיון משונה ביותר. קשה להניח שלשלטונות המס יעמדו בלחצים הרבים בעניין זה, ונראה שיהודים הכבים ימצאו שיטות ופרצות חדשות.

עקרונית יש לבטל את כל העיוותים ולקבוע שיעורי מס אחידים לכל עם ישראל; הבחירה הסודרותית של שני „עיוותים" אלה דווקא היא פגיעה מיוחדת בשכבת השכירים הבינוניים, שאינה יכולה לפצות את עצמה בצורת תרגילי התחמקות. שלטונות המס נכשלו במאמציהם לגבות מס אמת מעצמאים בעלי הכנסות גבוהות, ואינם מצליחים להשתלט על הרבה עיורגים וההוצאות פיקטיביות. המחוקק הפגיע הגבות ספליטות למשקיעים יחסנים. יש עיוות חמור לטובת העצמאים ולרעת השכירים משום שהשכירים משלמים בדרך כלל את מלוא המס במקור ואצל העצמאים חלק מהמס נגבה רק אחרי שנים ובינתיים הם נהנים מריבית ומזירימת ערך הכסף. כל העיוותים הללו לא באו על תיקונם, ואף לא נעשה נסיון של ממש לתקנם. ההדאגות לספרות מקצועית ולהוצאות רכב היא נסיון בלתי מוצלח להוסקים את הצפנון של שלטונות המס.

איש לא היה בא בטענות אל שר האוצר אילו היה מודיע כי אין השעה כשרה לרפורמה בשיעור המס. שכן אין המדינה יכולה לעמוד בסיכון הוויתור על ההכנסות. כן לא היה איש בא בטענות אילו היו מציפים רק אותן הקלות שנועדו לשכבות הנמוכות בסולם תשלומי המסים. גם כל שמאכין לפרכוכים הרשמיים של „הקלות" ריאליות, יראה עד מהרה כי הכנסתו הריאלית פוחתת. ואין לשכוח שעדיין לא הוסר האיום של מס ערך מוסף. בסופו של חשבון תגביר הרפורמה המוצעת את חוסר האמון בהנהגה הכלכלית והחברתית, ולא תתרום לשקט וליציבות ביחסי עבודה.

אילו נעשה רפורמה רצינית במערכת המיסים, שביסודה היה הורדה בשיעורי המס השולי עד לחמישים אחוז וביטול מוחלט של כל ההנחות, ההקלות והעיוותים, וכן הנהגת מס ערך מוסף, היה זה שינוי אמיתי באווירה החברתית והכלכלית ובמוסר המיסים, זאת בתנאי ששיעורי המס האחידים יחולו על הכל, ללא יוצא מן הכלל, לרבות חברי כנסת. במסגרת כזאת היה מקום לביטול תקרת תשלום התוספת במס, להצמדת הפטורים המשפחתיים והניכויים האישיים להוסיף הפס למדד, כל זאת תוך הנהגת שיטה של מס הכנסה שלילי. אך אם אין ההנהגה הכלכלית יכולה כיום להרשות לעצמה להביא שינוי יסודי במערכת המיסים, מוטב היה לגנוז את השינויים בחוקי המיסים ולכרוך אותם בעיסקת־חבילה חדשה של שכר, מחירים ומיסים, הדרושה עתה למשק הישראלי ולחברה הישראלית כאוויר לנשימה.

„הרייך השלישי" — עתון שהוא מסמך

מאת נחום אורלנד,
סופר „דבר" בגרמניה

קשה להסביר את גל הנוסטאלגיה ששטף בשנתיים האחרונות את גרמניה. אולי, הסיבה היא ציון מלאות 40 שנה לעליית היטלר לשלטון. על כל פנים, גל הנוסטאלגיה גואה. חדשים ארוכים מילא הקהל את אולמות הקולנוע שהציגו את הסרט „ימיו האחרונים של היטלר" עם אלק גינס בתפקיד הראשי. ספרים על הרייך השלישי ועל „הפיהרר", כגון ספרי יואכים פסט ודוגו באור, הם רבי־מכר. רפרודוקציות של עתונים משנות השלושים והארבעים במסגרת הסידרה „עתון כדוקומנט" נמכרו בהמוניהם.

ביניהם אלה יצא לאור הגליון השני של הבטאון החדש „הרייך השלישי" — בהוצאת הוצן בהמלי"ל, המנכ"ל... בסידרה יהיו 13 חוברות שכל אחת מהן עולה כ־9 ל"י ומכילה כ־50 דפים. מי שירכוש את כל 13 החוברות יקבל תקליט בשמע את קולו הוזם של היטלר, גבלס, צעקוהליין וכו'.

שתי החוברות הראשונות זכו להצלחה עצומה. מה כוח המשיכה שלהן? ערכו המדעי אפסי, אך ניכר שהעורכים התכוונו להדציא בקהל יותר מהמהדורה בגבירת של „מאלג טיפוס".

בשער החוברת הראשונה כתונוסחה תמונתו של היטלר. המערך הראשי, ד"ר כריסטיאן צנטנר, כותב בה: איש מאתנו, העורכים, לא היה עד ראיה לתקופה הנאצית. אבל אבותינו זוכרים כימי ילדותם את הצופרים המזהירים מפני התקפות־אוויר ואת ההפצצות... אנו שואלים את עצמנו, איך זה קרה שעם של סופרים ומשוררים השתעבד לקורפורל היטלר, איך זה קרה שהרייך השלישי צמח ממצולות להצלחה ורק מאבק משותף של כל העולם הכריע אותו? אנחנו מנסים לתאר את ההיסטוריה הזאת. אנו רוצים להבין מדוע כי־קם. כשקרה פשע בלשון בגרמניה, נשמעה הביקורת תלמיד ל„אדולף" שיקשה סדר. אנו רוצים להראות לאיזה מצב הביאה את גרמניה הקריאה לאיש החזק".

בחוברת הראשונה בולטים האצי הבדיי־פופולאריי ההבכפיות. הוא עוסה במצב פסס ויש בה טעם של תמונות היסטוריות, קאריקטורות אוטנטיות ומצוינים הים וכתבות מעתונים כ„ברלינר טגבלט", „די רוטה פאהנה" ו„דער שטירמר" מ־1933. בחוברת הראשונה — המוקדשת לעליית היטלר לשלטון — כותבים פובליציסטים בעלי־שם, אך לא היסטוריונים או חוקרים רציניים. סבסטיאן הפנר בעליבור יהדך ב„שטרן", כותב, כי הסיבה העיקרית לעליית היטלר היתה ייעודו לפרוט על פחדים ותקוות, להזדהות לתת־בודע של העם הגרמני ולבטא את כמיהתו. הסופר המארקסיסטי, ש„ההון הגדול" עמד מאחורי היטלר, אינו מספיק — כותב הפנר, הידוע כשמאלני. גם ברנד אנגלמן מחבר הספר „גרמניה ללא יהודים", כותב כי ההנחה שהתעשיינים הביאו לעליית היטלר לשלטון היא פשטנית בדי, אם כי התעשיינים הם עזרו להיטלר להתגבר על המשבר שפקד את המפלגה הנאצית בסוף 1932, לאחר הירידה הנגדד לה בבחירות.

החוברת השניה מוקדשת לחודשים הראשונים של שלטון היטלר (ינואר—מאי 1933): לשריפת הרייכסטאג, להנהלך, ביטול סדרי הדמוקראטיה. במאמרו על מערכת המשפט ברפובליקה הווימארית כותב גרהארד מאוגץ כי הגישה השמרנית והאנטי־שמאלית עזרה לנאצים להתבסס בשלטון. בחוברת זו מתפרסם ראיון עם ורנר הייזנברג, שקיבל את פרס נובל לפיסיקה בשנת 1933 ומי־ הכיר היטב את איינשטיין ועבד אתו. הייזנברג, כיום בן 76, שלא היה בעל נטיות אנטי־נאציות, הסביר למראיין מדוע התייחס באדישות — אם כי לא באהדה — לעליית היטלר. הטענה שגרמניה לבדה היתה אשמה במלחמת העולם הראשונה עוררה בו מרירות, אמר. במאמר המרכזי בחוברת זו כתב סבסטיאן הפנר כי הסיבה לעליית היטלר והתבססותו בשלטון בחודשים הגורליים ינואר—מאי 1933, היא לא רק הטרור אלא גם אי־הצלחתן של המפלגות האחרות להתאחד נגדו. הרי בפרלמנט שנבחר ב־5 במארס של 1933 היו לא רק 288 נאצים אלא גם 81 קומוניסטים, 120 סוציאל־דמוקראטים ו־74 אנשי המרכז, אם להזכיר רק את הקבוצות החשובות. — ההזדמנות האחרונה לארגן התנגדות שהתבזבזה.

هكذا من الأصل

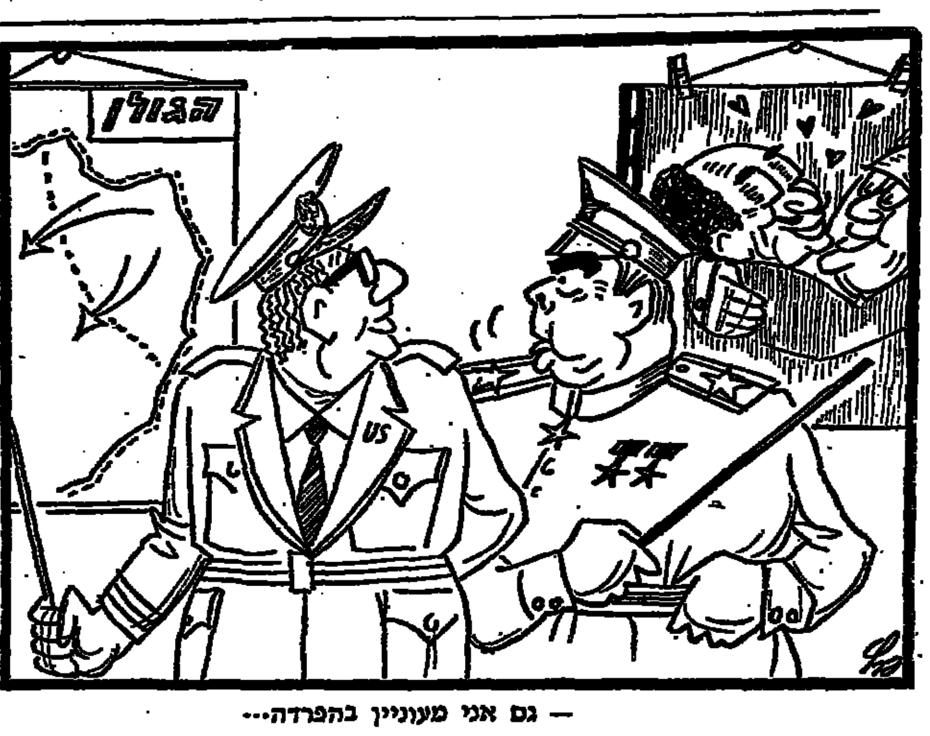

— גם אני מעוניין בהפרדה...

גרומיקו אינו מאמין להבטחות סאדאת

מאת דב אפל

הסובייטים נמנעו עד כה מלת־קוף בגלוי את סאדאת על כדי־ביוזו הפרו־אמריקאית. הם גם נזהרים מלהטיל ספק ברצונו הכן של נשיא מצרים לשמור אמונים לחוזה הידידות עם ברה"מ.

עם זאת ברור לקרמל, כי סא־דאת מוכן ליטול על עצמו את התפקיד של מייצג האינטרסים האמריקאיים במזרח הערבי, אם ואשינגטון תעמוד בהבטחות של קיסינג'ר לגבי ההסדר הישראלי־ערבי. לפיכך אין תימה שבמשלחת ברה"מ ייוחסה חשיבה מיוחדת לביקורו המאוחר של גרומיקו ב־קאהיר ובדמשק, שבאה לידי ב־טוי, בין היתר, בהרכב המשלחה שצורפה לשר החוץ הסובייטי: עם מלוויו נמנו מ.ד. פיטנקו, ראש המחלקה המזרח־התיכון של ברה"מ, וסגל מכור החוץ הסובייטי ו. ב. מאקרוב.

ההודעה המשותפת, שפורסמה עם תום שיחותיה של המשלחה הסו־בייטית בקאהיר, יש בה לכאורה החלטות המחייבות את שני הצד־דים במידה שווה.

ההודעה נפתחת בקביעה, כי "שני הצדדים אישרו מחדש את החלטתם הנחושה לחזק ביניהם את קשרי הידידות ושיתוף הפעו־לה במישורים שונים, על בסיס חוזה הידידות הסובייטי־מצרי מן ה־24 במאי 1971". להלכה זוהי החלטה המחייבת את מצרים ו־ברה"מ כאחת. אולם למעשה לא עירערו הסובייטים מעולם על תק־פו חשיבותו של חוזה הידידות ולא היה טעם להעלות נושא זה ביחדים, ובאורח רשמי, אלמלא ה־עובדה שסאדאת מתגבר בעקבות ההתפייסות הכלולה בחוזה ו־מבקש להחליף בהסכם "מעוד־כן" בעל תוכן חדש.

בהודעה כלולה גם פיסקה ה־מציינת, ששני הצדדים "נחושים בהחלטתם לקיים ולפתח את ה־יחסים שנרקמו ביניהם במאבק המשותף נגד האימפריאליזם, ה־ציונות והתוקפנות, ולא יתכן להרשות לפגוע ביחסים האלה". ברור למדי שהמדובר ב"הבט־חה" של סאדאת לא להרשות לאימפריאליזם (קרי לאמריקאים ולמערב־אירופים) לפגוע ביחסים האלה.

אולם נראה שגרומיקו לא היה בטוח כי סאדאת ושר החוץ המצרי איסמעיל פהמי יעמדו בהבטח־תם. היום החולים לתת פומבי לספקו־תיו מיד לאחר פרסום ההודעה המשותפת: לפני המריאו לדמשק הצהיר אמנם בשדה התעופה של קאהיר, כי שיחותיו עם המנהי־גים המצרים התנהלו באווירה ידי־דותית ועניינית, אולם להצהרתו האופטימית הוסיף כמה משפטים כסייגים וספקנים: "לדעתנו" — אמר — "תרגום השיחות האלה לקידום שיתוף הפעולה בין ברה"מ ומצרים ולהעמקתו, רצוי וחיוני. שיחותינו יתפתחו בהדגרה זו". בהצ־הרה זו רב הספק מן הוודאות ש־ההבטחות המצריות המחודשות אמנם יקויימו ושאפשרו, בעקבות השיחות בין גרומיקו וסאדאת, התקדמות בשיתוף הפעולה הסוב־ייטי־מצרי.

לא כבר' הגביר גרומיקו, בעת שהותו בדמשק, את מאמציו להד־גיש מעמדה של סוריה מול יש־ראל, בנסותו להסתייע בה כבר־גורם המכונן לדכסן את סאדאת. למעשה הבטיח לסורים להרחיב את מבדי הסיוע הצבאי הכללי ד־להגדיל בוטחם לנקוט "את ה־אמצעים היעילים לתוארת ור־ארכות הכבושות". פיסקה זו, ש־יש לראותה כתמיכה סובייטית בחידוש מלחמת ההתשה נגד יש־ראל אינה מופיעה בהודעה המצ־רית־הסובייטית, בוודאי לא ב־אשמת גרומיקו. היא משום לא היתה נחוצה לסאדאת.

פיסקה אחרת בהודעה הסובייטית־סורית מכוונת ללא ספק לארה"ב ולמצרים כאחת, אם כי היא מנו־סחת "בדרך מעורפלת למדי" ... הכרה סובייטית דו־צדדית. ה־צד הסובייטי — נאמר בהודעה — מעריך כאחר את הסולידאריות, שגילו ארצות ערב במלחמת אוק־טובר ומדגיש שיש לחזק בעתיד את הסולידאריות הזאת.

בעניין שבהודעה המצרית־סוב־ייטית הודגש תפקידה של ועידת ז'נבה בעוד שבהודעה הסורית־סובייטית אין היא מוזכרת כלל. דומה שסיבת הדבר היא סירובם של הסורים לבוא לוועידה לפני שישיגו את מבוקשם: הפרדת כו־חות שיתן להם קטע מרמת־הגולן, אשר שהם אף תובעים ב"כשריב" — כלום חוששים פן יציגו הסוב־ייטים בוועידת ז'נבה, עקב שי־קולים גלובאליים, לכלל הסכם עם האמריקאים בדבר הפרדת הכו־חות כ"צעד ראשון" להסדר כו־לל, שלא יענה על ציפיותיהם ולא יעניק להם כ"מפרעה" את קי־ניהם.

גרומיקו מצידו השלים עם כוונתו של אסד לנסות ולהגיע בעזרת קיסינג'ר לכלל הסדר בדבר הפ־רדת כוחות, שיעניק לו לא רק את המובלעת שנכבשה על־ידי צה"ל באוקטובר 1973. כשם כך נאמר בהודעה, בצורה סתמית ביותר, כי שני הצדדים התחייבו לקיים מגעים רצופים, להחליף דעות, ולנהל התייעצויות בשאלות ה־קשורות ביחסיהם ההדדיים ובכל האקטואליות הבין־לאומיות המעו־ניינות את ברה"מ וסוריה. במלים פשוטות יותר: הסורים התחייבו להתייעץ ברציפות עם הסובייטים גם לגבי מגעיהם עם האמריקאים, ואילו הסובייטים התחייבו לדווח להם על שיחותיהם עם קיסינג'ר. התחייבות הזאת נועדה להזק את כושר מיקוח של סוריה עם ה־אמריקאים בשאלת ההסדר עם סוריה, ולהבטיח למוסקווה שאסד לא ילך בעקבות סאדאת ולא "יס־דר" עם קיסינג'ר בלעדיהם.

דומה שהסובייטים מביאים ב־חשבון שתי אפשרויות: א) קיסינ־ג'ר יצליח לכפות על ישראל הס־כמה להסדר הפרדת הכוחות, שב־מסגרתו תקבל סוריה חלק מסוים של רמת הגולן, כדי למנוע "הת־לקחות חדשה, שיש בה כדי לסכן את השלום במזרח־התיכון וב־עולם כולו" — כנכתב בהודעה גרומיקו־אסד.

ב) הסורים לא ישיגו את מבו־קשם ואז יתברר לערבים שאסור להם לסמוך על קיסינג'ר ועל ... גבי הערבים. במקרה זה יציעו הסובייטים לכנס מחדש בהזדמנות את ועידת ז'נבה, בחסותן של ארה"ב וברה"מ. לסורים והערבים, כפי שמסתבר מההודעה, שהם רשאים לסמוך על תמיכתו המל־אה של הנציג הסובייטי בדיוני הוועידה.

מכל מקום, ההסדר שהשיג גרו־מיקו בדמשק נותן לסובייטים מנוף בעל משקל ל"ריסונו" של סא־דאת, לבל ימשך להירתמו להיקו של "האימפריאליזם האמריקאי" אלא אם כן יחליט הלה להופיע בגלוי כשותף ל"תכנים האימפריאלי־סטיים", שנועדו לפלג את האחדות הערבית, מבלי להתנות את המשך הפרים עם ירושלים בהסדר ל־הפרדת הכוחות בין סוריה ויש־ראל.

"הרוסים" בבאר־שבע

בשלוש השנים האחרונות, מאז הודשה העלייה מברית המועצות, היתה באר־שבע לריכוז העירוני ה־גדול באזור פיתוח של עולים אלה: כ־8,000 נפש. שהם 10% בקירוב מכלל עליה זו בארץ.

כשליש בין המאורגנים בקרב עו־לים אלה, הם אקדימאים — 800 בקירוב, שנקלטו באוניברסיטת בן־גוריון, בבית־חולים סורוקה, במוס־דות ובמפעלים שונים.

עולי גרוזיה מהווים כשליש ב־עולי ברית־המועצות בבירת הנגב ואחוז האקדימאים ביניהם אינו עו־לה על 2%. הם בולטים במיוחד ב־מסחר ובענף ההובלה: רכשו מוני־יות ומשאיות וגם מסיעים עובדים למפעלים.

עשרות מעולי גרוזיה משרתים כשוטרים וכסוהרים בבאר־שבע ויש אומרים, כי הדבר מתבטא גם ב־ריבוי של דירות חניה בבירת ה־נגב...

עולי גרוזיה גם נקלטו בבמפעלים גדולים, דוגמת "מכתשים" ו"חר־סה".

לא יותר מ־10 משפחות ירדו מן הארץ. רובן לארצות־הברית ול־מערב אירופה — אומר דוד שורק, יושב ראש התאחדות יוצאי ברית־המועצות בבאר־שבע. על מספר ותיקים "המשוגעים" לקליטת עו־לים מברית־המועצות, נוספו במרו־צת הזמן העולים עצמם. כלמשל ה־מרצים למתמטיקה באוניברסיטת בן גוריון — מיכאל אפלמן וזאב וקס־כן. המהנדסים שמואל וינסברג ובוריס כאוכין. אנשים אלה מקיי־מים קשרים עם מרכזי הקליטה ועוזרים לעשרות אקדימאים למ־צוא תעסוקה מתאימה. "אילו היו צריכים לסמוך רק על שירות ההש־מה לאקדימאים, היתה הנשמה יוצאת להם. עד שהיו מוצאים מקום מתאים" אומר דוד שורק. בניגוד למצופה, לא הראו הקלפיות שב־אזורי המגורים של עולי גרוזיה נטייה מיוחדת לאגודת ישראל. ה"רוסים" בבאר־שבע גם אינם מג־לים נטייה יתירה לעסקנות פוליטית ולא נדחקו לרשימות מועמדים של המפלגות השונות. "יש להם תודעה פוליטית. אך אינם נדחקים להיב־חר", אומר יושב ראש ההתאחדות בבירת הנגב. והוא מוסיף בסמוך של חיוך:

"כך המצב, לפי שעה וכנראה יהיו ביניהם גם שירצו להיות נב־חרים במשך הזמן..."

מיכרז לתכנית אב על שטח מיליון ו־500.000 דונם

מרכז התעשייה הארצי, שיכיל שבעה "איים" בשטח שבין באר־שבע לים־המלח ובין ערד לצין־יהב — יתוכנן בקרוב במסגרת תכ־נית אב.

המהנדס מאיר בן אומר, כי מש־רד הפנים עומד לפרסם מיכרז ל־עריכת תכנית האב, שתעלה סך בן שבע ספרות. כל "אי" תעשייתי ב־אזור ישתרע על שטח 10.000 — 30.000 דונם. אזור התעשייה הרא־שון ייבנה ליד באר־שבע — שם כבר הוקצו כ־2,000 דונם ל"מכת־שים" ב', מזה 500 ד' לבנייה מיי־דית.

כאן הנגב

70 מיליון ל"י — גרעון

לכל לירה אחת על הכנסה, תו־ציא קופת החולים בנגב יותר כ־שלוש ל"י, במסגרת התקציב הרגיל לשנת 1974/5. בסך כ־95 מיליון ל"י. המנהל האדמיניסטרטיבי של מרכז הבריאות סורוקה בבאר־שבע, מאיר בר־אור, אומר, כי "אין את הדוגמה בעולם להשתתפות כזו ב־הוצאות שירותי הבריאות". ד"ר חיים דורון, המנהל הרפואי של מרכז קופת־חולים, אשר החל את דרכו בארץ כרופא־עולה במרפאות קופ"ח בנגב — אומר. התקציב מש־קף את תרומת קופ"ח לאזורי הפי־תוח בנגב.

התקציב החדש, שלא כבעבר, משלב את תקציבי בית החולים ב־באר־שבע וההנהלת מחוז קופ"ח ב־נגב. השנה תקציב המחוז מסתכם ב־43 מיליון ו־546.000 ל"י — פי שניים לעומת התקציב לפני שלוש שנים. בנוד הגרעון עולה כמעט פי תשעה: כ־26 מיליון ל"י הש־נה לעומת כ־3 מיליון ל"י ב־1971/2.

לעומת זאת, אין כל עלייה ב־הכנסות. יתר על כן, כאן צפויה אף ירידה: 17 מיליון ו־675.000 ל"י השנה לעומת יותר מ־19 מיליון ל"י לפני שלוש שנים. אולם, זוהי ירידה למראית עין, כיוון שהיא נובעת מהעברת המס המקביל לקו־פת האוצר — סך כ־10 מיליון ל"י בשנה זו.

כמחצית תקציב ההוצאה (21 מי־ליון ו־700.000 ל"י) נועדה לשכר עובדים ובסעיף זה מסתמנת העלייה הגדולה — ב־10 מיליון ו־700.000 ל"י בקירוב. גם "סעיף התרופות" מעורר תשומת לב: 7 מיליון ל"י בקירוב — פי שניים לעומת 1971/2.

תקציב בית החולים מסתכם ב־51 מיליון ל"י, לעומת כ־29 מילי־ון בשנה שעברה. העלייה בגר־עון: מ־21 מיליון ל"י ב־1973/4 ל־44 מיליון ל"י — יותר מפי שניים.

סיבת ההוצאות והיתרות לעומת הגב ספסי בהכנסות: תוספת כ־12 מיליון ל"י על־חשבון שכר עבודה, יותר משני מיליון ל"י — תוספת לתרופות, וכולי. ההוצאות לאיש־פוז חולה ליום אחד, עלו מ־118 ל־207 ל"י.

כאשר נוסיף על הוצאות אלה, המתכסות על־ידי מרכז קופת חו־לים גם עשרות מיליוני לירות ל־צורכי בנייה ופיתוח — לא נמצא בשום הגזמה בטענה, כי קופת חו־לים הכללית נושאת בעיקר הנטל של שירותי הבריאות בנגב.

משולם עד

הערות אחדות לבן־אהרון

בעקבות דבריו בטלוויזיה על הפלשתינאים

מאת אריה סגולי

יש להצטער על הצורך לבוא בדין־ודברים עם בן־אהרן.

הרבים, ואני כאחד מהם, שהמ־סו בעיקרי דעותיו, השקפותיו ופעולתו בתחומי ההסתדרות וה־חברה הישראלית צר להם מאד על שנגמרה כפי שנגמרה תקופת שרותו במזכיר ההסתדרות. מבלי להיכנס לפרטים ולסיבות, — אין ספק כי יציאתו או הוצאתו של בן־אהרן מתפקידו, וכל מה שנבע מזה, לא הצמיח טובה רבה לחב־רה הישראלית, לתנועת הפועלים ולתנועה הקיבוצית.

אחרת הם הדברים, לדעתי, בת־חומי מדיניות החוץ והבטחון. אצל בן־אהרן ואחרים מתקשרות ההש־קפות בתחום החברתי וההסתד־רותי עם ההשקפות המבוטאות על ידם בתחום המדיני והבטחו־ני. אך באותה מידה של לגיטי־מיות אפשרית וקיימת גם התקש־רות אחרת: השקפות הוגות להש־קפות בן־אהרן בתחום החברתי, ואחרות, שונות ומנוגדות לשלו, בתחום המדיני. כל זאת — כשר הדיון הוא ענייני אקטואלי, וב־מידה שהוא גולש לתחום ההיס־טורי, תואם את העובדות ההיסטו־ריות.

כלפי מה הדברים אמורים? כל־פי אותו שידור בטלוויזיה בתכ־נית "מה עכשיו?" (17 במארס 1974) בנושא "הפלשתינאים" שב־מהלכו השתרבבה גם היסטורי־ה. באותו דיון התבטא בן אהר־רן. (בערך ולא בדיוק כל אין הדברים כתובים לפני), כי התנו־עה הציונית כולה, על כל התנו־עות והמפלגות שבתוכה, קיבלה את תכנית החלוקה (חלוקת הא־רץ). וכאשר העיר לו בר־האלו־הא, בין היתר, כי בלבד הרבי־זיוניסטים־חרות גם מפ"ם לא קיבלה אותה, וגם טבנקין לא קיבל אותה, השיב בן אהרן כי אמנם טבנקין לא קיבל אותה, אבל מפ"ם (המדובר במפ"ם המ־אוחדת) כן קיבלה אותה.

לאלה שלא האזינו לתכנית זו ראוי לציין שהמדובר הוא על חלוקת הארץ לאחר החלטת או"ם של 29 בנובמבר 1947. שכן בנוגע ליחס לחלוקה בשנים שקד־מו להחלטה הנ"ל דומה שברור לגמרי כי גם "השומר הצעיר" וגם "אחדות העבודה" — מפלגי ציוני שלא את תכנית החלוקה להלוטין.

ובכן, דומה שבן־אהרן, שזכ־רונו אתו, לא רק שוחא הפעם. טבנקין לא היה אחד ובודד בתוך תנועה הפועלים בשלילתו העקרו־נית את תכנית החלוקה. מפ"ם כולה, ובן־אהרן בתוכה כאחד ממנהיגיה הבולטים, שללה עק־רונית את החלוקה גם לאחר שנתקבלה באו"ם אף־על־פי שבו־ציה באו"ם, על דעת המפלגה כולה, פעלו קונקרטית לקבלתה ולשיפורה ככל האפשר.

ועידת האיחוד של "השומר הצעיר" ו"אחדות העבודה — פו־עלי ציון", היא ועידת היסוד של מפלגת הפועלים המאוחדת שנת־קיימה בינואר 1948, למעלה מחו־דש לאחר החלטת או"ם על החלוקה, ביטאה את יחסה להחלטת החלוקה בנוסחה הבאה:

"בתנאים המדיניים החדשים שנוצרו עם החלטת האומות המאוחדות, תשתתף המפלגה בכל כוחה — על אף שלילתה העקרונית את פתרון החלוקה — בבני־ין המדינה היהודית ובהגנה עלי־יה".

ההחלטה זו מבטאת את היחס האמיתי של המפלגה המאוחדת: שלילה עקרונית של החלוקה והיזם בנייתה והגנתה של המדי־נה היהודית "בתנאים המדיניים החדשים".

הבחנה זו בין שלילה עקרונית לבין התחשבות עם המציאות המ־דינית הקונקרטית מאפיינת גם את ההחלטות האחרות בנושא זה באותה ועידה וגם את כריזותיה של מפ"ם המאוחדת בבצע תקו־פה בסמיכות לאחר ועידה זו, גם את יחסה של אחה"ע וגם את יחסו של הקיבוץ המאוחד על פי ההלכותיהם המוסכמות של גופים אלה, בבאותה ביקורת המנבה, בוויכות על מדיניות החוץ של הממשלה שהתקיים בראשית ינו־אר 1950, הציג ריפטין בשם מפ"ם להצביע אי־אמון לממשלה מכום 4 נימוקים, כשהראשון בהם היה משום ש"אין אנו מסכימים עם ייצוב עובדת החלוקה" (..על המשמר" 3.1.50).

בהצעת המצע המפורט שלה לוו־עידה השנייה של מפ"ם בשנת 1952 הכניסה סיעת "אחדות העבו־דה", שבן־אהרן היה אחד מב־עיליה המרכזיים, סעיף מיוחד בנושא המדובר שנוסחו היה כזה: "לנוכח איומי התוקפנות כלפי מדינת ישראל ובמלחמת התגו־נות, אם תהיה כפויה על מדי־נת ישראל, תוחן המפלגה נאמנה להכרת שלמותה ואחדותה של הארץ".

ב"עיקרים האידיאולוגיים" של הקיבוץ המאוחד שנתקבלו בוועי־דתו ב־1955 כמצע העיקר הוא־הן בדברים הבאים:

"ארץ ישראל בגבולותיה הטבע־יים היא מולדתו ההיסטורית של העם היהודי המרכז ליצירה, להתיישבות ולהתגבשות המפעל הציוני".

ובכן, לא היה זה טבנקין בודד בודד ביחסו העקרוני לשלמות הארץ. כארץ "התגשמות המפעל הציוני". יחד אתו היה בן־אהרן ועמיתיו ביחוד לא היו מקבלא ... בתוך כל הגופים שקיבלו את החלטה ... לומר שבשיר ... קיבלו את החלוקה, פרט לטבנקין ... לא כדר־ויק.

אין זה המקום לדון על חי־זוב העקרוני, ההבדלות של מפא"י לנושא חלוקת הארץ. ראוי ההדגר לבחקר מיוחד. אצל בן־גוריון, לבטל, בצד הדחקו ... ואת־כאלי את חלוקת הארץ בשנת 1937, ישנם גם דברים אחר ... לים את החלוקה ... בראל ... כלל את החלוקה ... בפאי"... כגר לא הייתה עקרונית דוחקא את החלוקה של ארץ־ישראל ... תנה רק ... האחרון היתה נולדה כאילו כי מפלגת העבודה "אף פעם לא היתה ולא היה מפלגה חלוקתי" וכאשר בהר־קופת הבריטי הכבושה (מפא"י) להלוקה היה זה ביטוי להברירה ... "לא הלכה בהכרעה להלוקה". ("דבר" 25.2.74).

ודאי אין הדברים האלה באים להוכיח כי הגישה העקרונית הב־סיסית היא היא בכל המקרים, בכל התנאים ובכל המצבים — היא להגיה המדריכה, העקבת הה־מכריעה. יכולה מציאות פוליטית קונקרטית ההיא לעצב במחנות ... זמנית ואין בודקו אלא ... בדרך ... הדרכים המציאות. ההלכה הה־לוחם של ארה"ב היתה מוצאה של מציאות מדינית בשעתה, עם זאת — לא היא קבעה את גבולות המדינה. ... לא את כה ... באה"ב ... המתהבלבב ... הספיק ... ישראל ... בשבירת גבולות החלוקה האו"ם.

... בין ... ביצוע הבות ... ולא היתה רק ... הציבור ... אלא בעיקר ... ... הגבולות אשר חיבור ... ... אלה אחרות, אך כי ...

אלה הן הערות "היסטוריות" שאלי אינן תופסות לגבי ההיר־בה האקטואלי של החדר אל הפר־לים ואל הפתרון המדיני ביעדי־נו. בוויכוח זה — ודאי שסבירות ולגיטימיות דעות שונות ובטוי דעה וגרוב החן בארץ לפיוצוי. אך מסתבר בוויכוח זה — יש שאר גם במתבקשים בוויקטים מדיניים אקטואליים והמדיבים אל ההיסד־טוריה. אכן, דאר הרבה, אבל בנאמנות להבעיה ההיסטורית.

יד ושם רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

הכינוס המדעי הבינלאומי השני

בנושא

הצלה ונסיונות הצלה בתקופת השואה

תכנית

יום שני — א' דחוה"מ פסח תשל"ד (8.4.1974)
ישיבת פתיחה 18.30—20.30 — בנין ל"ר רח' ז'בוטינסקי 43 ירושלים

פרקי נגינה
ברכות

שמואל אטינגר: היהודים והסביבה הלא יהודית ערב השואה.

יום שלישי — ב' דחוה"מ פסח תשל"ד (9.4.1974)
ישיבה א' — יד ושם — 9.30—11.45
יהודה באואר — פעולות הג'וינט למען עזרה והצלה בתקופת מלחמת העולם ה־2
אליזבט אפלר (לונדון) — פעולות ההצלה של הקונגרס היהודי העולמי בתקופת השלטון הנאצי
מאיר דבורז'צקי — הצלב האדום והצלת יהודים בתקופת מלחמת העולם השניה
ישיבה ב' — יד ושם — 15.30—18.15
הנרי פיינגולד (ארה"ב) — מדיניות ארה"ב ובעיית הפליטים
נתנאל קצבורג — מדיניות הצלה של בריטניה 1934—1944
דב לוין — עמדת ברית המועצות לבעיית הצלת יהודים במלחמת העולם השניה
בלה ואגו — ממשלת בריטניה, הסוכנות להצלת יהודי הונגריה — 1944

יום רביעי — ג' דחוה"מ פסח תשל"ד (10.4.1974)
ישיבה ג' — יד ושם — 9.00—11.45
אברהם מרגליות — בעיית ההצלה של יהודי גרמניה 1933—1939
שרה נשמית — דרכי הצלה בליטא בשנות הכיבוש הנאצי
תיאודור לביא — דרכי בריחה ודרך רומניה
יצחק ארד — מחנות משפחה בחסות רכוזי פרטיזנים באיזורים הסובייטיים
ישיבה ד' — יד ושם — 15.00—17.45
יוסף קרמיש — פעולות "ז'גוטה" וסיכויי ההצלה בפולין
ישראל גוטמן — פולנים נוכח הגירוש ההמוני של יהודי ורשה בקיץ 1942
ליויה רוטקירכן — מקומה של המנהיגות היהודית בצ'כיה ובסלובקיה בתחום ההצלה
דליה עופר — פעולות הלשכה של הסוכנות בקושטא

יום חמישי — ד' דחוה"מ פסח — תשל"ד (11.4.74)
ישיבה ה' — יד ושם — 9.00—11.45
דניאל קארפי — פעולות עזרה והצלה באיזור הכיבוש האיטלקי של יוגוסלביה יוון
ב. א. סייאס (הולנד) — סולידאריות עם יהודים ונסיונות הצלה בהולנד
חיים אבני — הצלת יהודים דרך ספרד ופורטוגל
ישיבה ו' — יד ושם — 15.00—17.30
לוסיין שטיינברג (פאריס) — פעולות להצלת יהודים בבלגיה ובצרפת
לני יחיל — הייחוד שבהצלת יהודי דניה
משה בייסקי — על חסידי אומות העולם
דברי סיום

הערה: הדיון יתקיים בסוף כל ישיבה.

אגד

שיפורים והנחות בקו 401 מירושלים לתל־אביב וחזרה

כרטיס משולב בהנחה, לנוסעים מהשכונות בירושלים לת"א, ומת"א לירושלים, הונפק ע"י "אגד".
באמצעות הכרטיס המשולב מוענקת נסיעת חינם בכל כיוון בשרות העירוני בירושלים.
את הכרטיס המשולב אפשר להשיג בקופות "אגד" בירושלים ובת"א, ואצל הנהגים בשרות העירוני בירושלים.
האוטובוסים מירושלים לת"א וחזרה יוצאים מהתחנה המרכזית כל 10 דקות, משעה 5.45 עד שעה 21.30. הקוים העירוניים בירושלים 20, 18, 9, 6, 4, פועלים עד חצות.
חסוך בכסף ובזמן — רכוש כרטיס משולב!

ההנהלה

פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943
הודעה לפי סעיפים 5 ו־7

נמסרת בזה הודעה, כי המקרקעין המתוארים בתוספת דרושים לחלוטין לשר האוצר לצרכי ציבור, וכי שר האוצר מוכן לקנות ולתת בדבר רכישתם.

כל התובע לעצמו זכות או טובת הנאה כל שהן במקרקעין האמורים ורוצה לקבל פיצוי על כך, נדרש לשלוח למנהל אגף רישום והסדר מקרקעין — תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות — הרצאה על זכותו או על טובת ההנאה אשר לו במקרקעין האמורים, בצירוף ראיות לזיהוק תביעתו, שיכללו את פרטי הרישום — אם ישנם — בפנקסי רישום המקרקעין והודעה המפרטת לסעיפיהם את הפיצויים שהוא תובע, וחישוב הסכום הנתבע בכל סעיף וסעיף.

כן נמסרת בזה הודעה, כי שר האוצר מתכוון לקנות חזקה מיד במקרקעין האמורים, מפני שהם דרושים באופן דחוף לצרכי הציבור שלמטרתם עומדים לרכשם, ושר האוצר מורה בזה שכל אדם המחזיק במקרקעין האמורים ימסור מיד את החזקה בהם.

תוספת

חטיבת קרקע בשטח כולל של 6.640 דונם המהווה חלקות וחלקי חלקות בגושים 19666, 19670.
הקרקע האמורה מסומנת בצבע אדום, לשם זהוי ולא לשם קביעת גבולות, בתשריט מס' הפ/295/448, הערוך בקנה מידה 1:1250 והחתום בידי שר האוצר.
העתקי התשריטים האמורים מופקדים במשרד מנהל אגף רישום והסדר המקרקעין, ירושלים, ובמשרדי הממונה על מחוז הצפון נצרת עילית, וכל המעוניין בדבר זכאי לעיין בהם בשעות העבודה הרגילות.

פנחס ספיר
שר האוצר

... (פרידמן) ...

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק ירושות 77/74

בענין: עזבון המנוחה בלה שפירא ז"ל, מרחוב ברנדה 2 פתח־תקוה, שנפטרה ביום 1.23 — י"ח שבט תשל"ג, בתל־אביב.

המבקש: צבי (גריגורי) שפירא, ע"י ב"כ עו"ד חיים אהרן ו/או רובינשטיין אהרן מרחוב ... 1, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית משפט בקשה למתן צו קיום על ירושת המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד לבקשה להגיש תוך 15 יום ... התנגדויות להבקשה ... שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד דקל, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 96/74

בענין: עזבון המנוח יוסף תורי, ז"ל, מחולון, רח' קראוזה 17, שנפטר ביום 22.11.73.

המבקשת: כרמלה תורי, מחו־לון, רח' קראוזה 17, ע"י ב"כ נחמן גרינברג, עו"ד מחולון, רח' סוקולוב 77.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו בקשה למתן צו ירושה וצו קיום צוואת המנוח הנ"ל וכן בקשה למינוי מנהל עזבון המנוח, והנני מזמין בזה כל אדם, הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הנ"ל, והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לצווים המבוק־שים שאם לא כן יתן בית המשפט צווים כטוב בעיניו.

דוד דקל, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1969/74

בענין: עזבון המנוח אברהם קייזפלד ז"ל.

המבקש: אליעזר שדה, ת.ז. 773465 מרח' תל־חי 17 ברמת־גן, ע"י ב"כ עו"ד מ. שוץ ו/או א. מירזהב מרח' דניאל פריש 8 תל־אביב.

הזמנה לצו ירושה

להוי ידוע כי המבקש הגיש לבית המשפט בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנוח אברהם קייזפלד ז"ל שנפטר ביום 26.11.73, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש את התנגדותו תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד דקל, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1229/74

בענין: עזבון הבטת משה מכ־דלזור ת.ז. 9007831 שנפטר ביום י"א תמוז תשל"ג 11.7.73 בבית חולים דונולו ביפו.

המבקש: דוד מנדלאוי ת.ז. 7038121 ע"י ב"כ עו"ד יוסף זול־כה מרח' רוטשילד 4, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב — יפו בקשה למתן צו ירושה ומנוי מנהל עזבון אחרי המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אחד הטוען שיש לו טובת הנאה בעז־בון המנוח הנ"ל והרוצה להתנ־גד לבקשה להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד דקל, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי רעננה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחו־זית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנק־רא: "שינוי תכנית מפורטת מספר רע/56/1", בציר רח' המכבי הו־חוב אחוזה, שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1912, תשל"ג, עמ' 1548.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ב־חד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המ־קומית לתכנון ולבניה, רעננה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תש־לום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

(חתום) א. הזין
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תאריך: י"ז אדר תשל"ד — 11.3.74

מדינת ישראל
משרד הפנים

ביוזמת מנהל המרכז רביה, שדרות הרצל 84 ה"ד 150 טלפון 965577 י"ח באדר תשל"ד 12 במרץ 1974 מספר: 1/ 1184 לכבוד

בני אסתר זילברברג, עו"ד יוחד הררי — צבי מוסקוביץ רח' ביאליק 12 ת.ד. 4505 תל־אביב.

הנני מתכבד לאשר קבלת הו־דעתכם ב־27.2.74 על יסוד האגודה לפי החוק העותומני בצי־רוף תקנות האגודה כדלהלן:

שם האגודה: המרכזה להד־קצת מרכז קהילתי ע"ש משה סבילנסקי ברחובות.

כתובת האגודה: עירית רחובות.

מטרת האגודה: להקים, לב־נות ולנהל מרכז קהילתי ע"ש משה סבילנסקי ברחובות ולצורך השגת המטרות האמורות. לקבל תרומות, הקצבות, מתנות והלוואות בלעדיהם בישראל וב־חוצה לה.

בכבוד רב,
(—)
א. הזין
הממונה על מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי, קריות
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא "תכנית מס' ק/242 — שינוי יעוד בחלקה 14 בגוש 10445 וחלק מחלקה 3 בגוש 10446, קרית ביאליק" — המהווה שינוי לתכנית ק/23 — צור שלום — ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש 10445 חלקה 14: חלק מחלקה 208.
גוש 10446 חלקי חלקות 3, 20.

עיקרי הוראות שינוי התכנית הם:
א. שינוי יעוד חלקה ממגרש מסחרי לשטח צבורי פתוח;
ב. שינוי יעוד חלקה ממגרש מסחרי לאזור לבנין צבורי מצפון לרחוב יוספטל בצור שלום.

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן ועדה מקומית, אשר בתחומה נמצא השטח הכלול בתחום התכנית או גובל אותו רשות מקומית, לרבות ועד מקומי כאמור בסעיף 3 לפקודת המועצות המקומיות, שאזור שיפוטה כלול בתחום התכנית או גובל אותו וכן כל משרד ממשרדי הממשלה, רשאים, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות.

ד"ר נפתלי אילתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז חיפה

עירית חיפה

מכרז מס' 26/74

1. עירית חיפה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע הקמת סדנאות למכונאות רכב בביה"ס התיכון לטכנאים צ'יש שוב, בקרית ספרינצק.
2. במכרז זה רשאים להשתתף רק קבלנים רשומים כחוק לעבודת נשוא המכרז, (חוק רשום קבלנים לעבודות הנדסה בנאית תשכ"ט—1969), רצל המציע לצרף להצעתו עותק תעודת רשום כחוק.
3. המציע ישליש בידי גזבר העיר בעת הגשת ההצעה ערבון, במזו־מנים או בערבות בנקאית מידי בנק מוכר בסכום של — 100.000.— ל"י. לא יתקבלו כערבות שטרות או צ'קים מלבד צ'קים בנקאיים.
4. המסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס' 105 בהיכל העיריה, בשעות העבודה הרגילות, תמורת סכום של — 500.— ל"י אשר לא יוחזר.
5. פרטים והסברים ינתנו לכל הדורש בחדר מס' 501 באגף הבנייה.
6. מגישי הצעות יכניסו את הצעותיהם, שהוכנו על גבי הטפסים שהומצאו להם, לתיבת ההצעות שבחדר מס' 321 בהיכל העיריה, כשהן סגורות במעטפה הרשמית, עליה תרשם הכתובת: הקמת סדנאות למכונאות רכב בביה"ס התיכון לטכנאים צ'יש שוב, קרית ספרינצק. לא יאוחר משעה 12.00 ביום ה' 2.5.1974. ההצעות יוגשו בהתאם לתנאי המכרז וכל שנוי עלול לפסול אותן לדיון.
7. העיריה שומרת לעצמה את הזכות לקבל את ההצעה כולה או חלק ממנה.
8. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

י. צירול
סגן ראש העיריה

הודעה חשובה לציבור המבקרים בתערוכת הבולים הבין־לאומית "ירושלים 73"

סניף דואר ובו חותמת דואר מיוחדת לכל אחד מימי התערוכה יפעל במקום.

שעות העבודה בסניף:
יום ב' 25.3.74 מ־13.00—22.00
יום ו' 29.3.74 מ־10.00—13.00
מוצ"ש 30.3.74 מצאת השבת עד 22.00
יום ג' 2.4.74 מ־10.00—18.00
ובשאר ימי התערוכה מ־10.00—22.00

השרות הבולאי

מינהל מקרקעי ישראל

הודעה לרוכשי מקרקעין

מינהל מקרקעי ישראל חוזר ומודיע בזה לציבור כי כל העברת־זכויות בנכסי המינהל (נכסי־מדינה, רשות־הפיתוח והקרן הקיימת לישראל), בין בשכר בין בחכר, חייבת להיעשות על דעת המינהל ובהסכמתו ועל יסוד אישור מוקדם בכתב.

העברת־זכויות שנעשתה ללא הסכמת המינהל היא נטולת תוקף וכל הרוכש זכויות כאלה, מניח כספו על קרן הצבי.

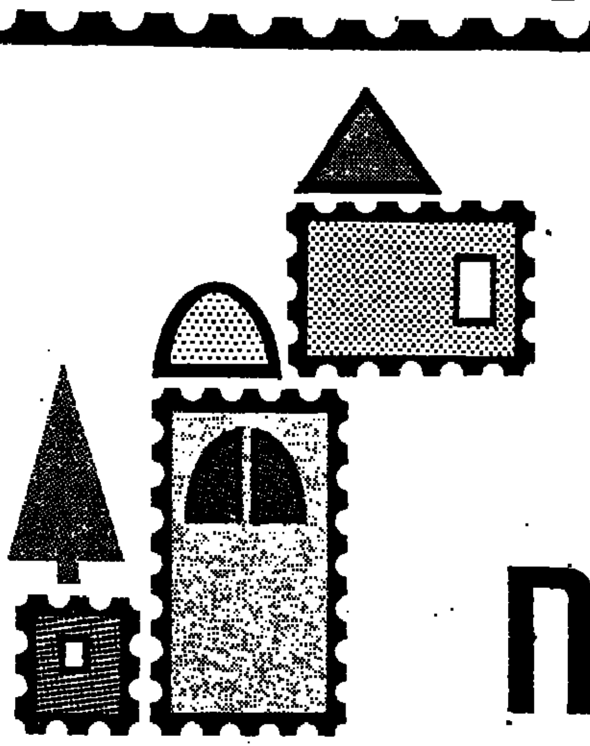

היום תפתח תערוכת בולים בין־לאומית

ירושלים 73 Jerusalem

בנייני האומה, ירושלים, 25.3.74-2.4.74

בתערוכה, **שתיפתח לקהל היום בשעה 13.00**, יוצגו יותר מחצי מיליון בולים באלפי מסגרות תצוגה, אוספים נדירים בנושאים רבגוניים, אוספי נוער, תצוגות רשמיות של משרדי דואר מכל רחבי העולם, ועוד ועוד.

אירועי התערוכה:

יום ד', 27.3.74 — „חפירות מצדה", הרצאתו של פרופ' יגאל ידין, בשעה 8.00 באולם הקטן. הכניסה לכל.

יום ה', 28.3.74 — „יום הנוער". ביום זה כניסה **חינם** לבני נוער ולקבוצות תל־מידים.

רכבת מיוחדת תצא לתערוכה מתחנת ת"א־דרום, בשעה 10.04. ברכבת יפעל סניף דואר להחתמת חומר בולאי בחותמת דואר מיוחדת.

יום א', 31.3.74 — „יום ציירי הבולים" בתערוכה. ציירי בולים נודעים יחתמו לאספני אוטוגרפים ולחובבי בולים.

יום ב', 1.4.74 — „יום דואר אויר", לאספני בולי דואר אויר וחלל.

יום ג', 2.4.74 — „יום האספן" — מפגש אספנים מכל העולם להחלפת בולים, חוויות ומידע, ליצירת קשרים ולקירוב לבבות.

שעות הפתיחה: בימי חול 10.00 — 22.00, ביום שישי 10.00 — 13.00 ובמוצ"ש 18.00 — 23.00.

כרטיסים, במחיר 2 ל"י למבוגרים, 1 ל"י לחיילים ולנוער — בקופות התערוכה.

במקום פועל סניף דואר ובו חותמת דואר מיוחדת לכל אחד מימי התערוכה.

ירושלים 73 תערוכת הבולים הבין־לאומית שאסור להחמיץ!

כאשר פסח נופל במוצ"ש

מאת מרתה מייזלס

...קופה כבר מאחורי כתלנו ועק־
...ת בית שומרות מסורת מסב־
...ת השנה את מצוק בדאגה.
...צילו?" כותבת לי אחת הקור־
...„התוכלי לומר לעקרת בית
...אגת מה לעשות כשהסדר חל
...וצאי שבת?" ליל סדר במוצאי
...ת חל לאחרונה לפני 19 שנה.
...פלא איפוא שנשים רבות
...חו או לא ידעו כלל כיצד
...בין בעת ובעונה אחת גם את
...בת וגם את הפסח.
...הצגתי שאלה זו לרבה של חל־
...יב, הרב יצחק ידידיה פרנקל.
...בריו, חייב סדר היום להיות
...לקמן: בדיקת החמץ נערכת
...ם ה' בערב; שריפת החמץ
...ירתו ל„גוי" — בבוקר יום
...עד יום ו' בבוקר חייב המטבח
...יות מוכשר ומוכן לפסח. הבי־
...ל לשבת וליל הסדר ייעשה
...נא, בכלים כשרים לפסח.
...הסעודות האחרונה לקנות לחם
...ני פסח תהיה יום ה', ואולי
...ו' מוקדם בבוקר, אומר הרב
...נקל. החלה, לארוחת ערב שבת
...ארוחות החמץ והאחרונה בשבת
...ני תשע בבוקר, חייבת להיעשות
...עשה מבודה אירוסם בבית. כש־
...זה דתיות יאכלו את החלה ב־
...ו ובשבת בבוקר, בכלים
...גילים, הרב פרנקל מציע לא־
... ארוחות אלה במקום אחר,
... במקום תשימצר. בדרך כלל
...דוחה, ולא מעל שטיח בד־
...גי השיאורותם של פירורים.
...תו של הרב, הרבנית פרנקל,
...רה לי כי זכורות לה ארוחות
...ק שלפני הפסח אותן אכלו
... הגג, ליד פתח דירתם, כדי
...בוע בלבול בתוך הבית.
במשפחות דתיות מאוד לא מדי־
...ם את כלי ארוחות החמץ של
...ת אלא מגבים אותם „על
...י המניחים אותם עם שאר ה־
...ים של כל ימות השנה. את
...ידי החמץ של שבת יש להו־
...א אל מחוץ לבית ולהניח בתוך

קופסת מתכת המכילה כמעט נפט (אין שורפים אותם). ארוחת הצהרים, של שבת תיאכל בכלים כשרים לפסח (בארוחה זו אין אוכלים לחם או מצה).

ההכנות המוקדמות לסדר מע־ניקות לעקרות הבית הדתיות יתרון. בדרך כלל, אשה המכינה סדר מסורתי לכל פרטיו טרודה כל כך בערב עד כי אינה יכולה ליהנות ממנו. השנה יכולות עק־רות הבית לנוח היטב בשבת ול־היות רעננות בליל הסדר, בדומה לנשים בליל סדר שני, בחו"ל.

ישנם כמה כללי אכילה של פסח האופייניים לעדות מסוימות. באופן כללי ניתן לומר כי עדות המזרח נוהגות לאכול אורז וקט־ניות בעוד אצל אשכנזים נחשבים הללו חמץ. לפי דין הרבנות, זה מסורת המשפחתית היא הקובעת בתחום זה.

תמיד כדאי להקדים בקניות ל־פסח, והשנה על אחת כמה וכמה, לדברי הרב פרנקל נתבקשו כל הצאצאים כדי להבטיח כמות מספ־קת של מצות. על אף היותם של עובדים רבים בתעשייה זו מגוייסים, או על קו השחרור. ככל שתקדימי בקניית הדברים שאינם מתקלקלים — כן ייטב. אני מר־הגת לפנות מזווה במקום כלשהו בבית, לא במטבח, כדי לאחסן את הקניות המוקדמות לפסח. יינות אפשר לקנות מוקדם, כיוון שה־יינות בארץ הם כשרים לפסח במשך כל השנה. מוצרים משומ־רים וארוזים כולל מצות, אפשר גם כן לקנות מוקדם, ברגע שהם מופיעים על המדפים עם תווית

כשר לפסח. תפוחי אדמה וביצים, שהדרישה להם בפסח רבה, ניתן לקנות שבועיים מראש. את תפו־חי האדמה ניתן לאחסן במקום קריר, מוטב במרפסת, ואת הבי־צים כדאי לשמור במקרר. בצל ושום, שלא היו מצויים בשפע לאחרונה, יש לקנות כשהם מצויים בשוק ולשמור במקום קריר ואפל.

אין גם כל סיבה לדחות קניית של חפצים כגון נייר־ארגונות, מג־בות־מטבח ואביזרי־בית חדשים שאת מתכננת לקנות לפסח. החנויות לכלי בית עמוסות מאוד בימים שלפני פסח ולא כדאי להצטופף בהן אז. במקום לדחות את הקניות לרגע האחרון, ול־השתמש לשם כך במשכורת הבאה שתגיע רק סמוך מאוד לחג, תוכ־לי להטיל את העומס התקציבי על המשכורת הנוכחית. יש לקוות כי חברות ומפעלים המחלקים ל־עובדיהם מענקי פסח, יעשו זאת מוקדם כדי לאפשר לעובדים ל־השתמש בהם לקניות.

מישהו שאל אותי אם מוצר ה־סויה המסחרי, הפורמאיזן הצמחי של „ספרי", הוא כשר לפסח. לא, הוא אינו כשר לפסח. אמנם, פולי סויה אינם חמץ, והראיה — שמן סויה מופיע עם תווית „כשר ל־פסח". נאמר לי, כי בית חרושת „ספרי" בעצמו פנה בבקשה לקבלת הכשר בשנה שעברה, והמפעל קי־בל אותו. אך אחד מבעלי הסמכא חשש כי תהליך שריפתו של קמח הסויה במים תוך כדי ה־ייצור, גורם להחמצה. הדיון ב־בקשה נדחה והמוצר אינו ניתן ל־שימוש בפסח, בינתיים.

מעון קרפובסקי הזוכה בפרס הראשון בתחרות הבין־לאומית בנושא משחקים חינוכיים ליד המשחק שלו המתאים גם לעוורים·

מאת עמליה ארגמן

כמה מחשבה והשתכללות הקד־שת עד כה, כאם לילדים, לבחי־רת משחקים ולצעצועים שבהם משחקים ילדייך? האם המשחק היה בשבילך רק אמצעי „להיפטר" לכמה שעות מהילד המבודד ולהופעת לציסתקייך, או שמא השתדלת שאותן שעות־משחק ושעשוע יסייעו גם לו להכיר את כד־למו הורהו ויעניקו לו הדרכי השיבה, התבוננות ולימוד? האם ידעת כי קיימים משחקים אנטי־חינוכיים ומשחקים חינוכיים, אבל מידת ההנאה המופקת מהאחרו־נים אינה נופלת מזו שבכל מש־חק מקובל אחר? האם ידעת כי עלייך להדריך ולהנך את ילדייך לשחק בצורה הנכונה ובמשחק

הנכון ולהעניק את תשובה לכם לכך?

בסמינר בין־לאומי לפיתוח ועי־צוב משחקים חינוכיים, שהתכנס בימים אלה בתל־אביב, חברו יחד פסיכולוגים, אנשי־חינוך, מתכ־ננים, מעצבים ויצרנים כדי לדון בנושא: המשחקים החינוכיים על היבטיו השונים. בין המשתתפים בסמינר היה פרופ' קרל אובק משוודיה, שהוא נשיא המועצה הבין־לאומית של איגודי עיצוב. במרכז הסמינר, המתקיים במסגרת אירועי פתיחת המרכז לעי־צוב המוצר, נערכה תחרות לעי־צוב ופיתוח משחקים חינוכיים להגישו אליה משחקים מארצות שונות וגם מישראל.

„המשחק החינוכי", אמר בכינוס אהוד גולדרייך, ארכיטקט המו־רה בבית־הספר לאומנות „בצל־אל", חייב להיות חלק בלתי נפ־רד מתהליך התפתחותו של הילד וגם של המבוגר. את הילד, הוא פן לעבוד על טיבם של דברים. אין לפטור ב„אינך יכול להבין" ולסמוך על העובדה שעם הגיל יתבהרו השאלות. תהליך הלי־מוד אינו מתנהל באורח טבעי ויש צורך להשתמש בתנאים מת־אימים והולמים. ליצירת תנאים הולמים אלה אחראים אנשי התכ־נון, העיצוב והייצור. גולדרייך הוסיף, כי בשלושת המוקדים המרכזיים בחיי־הילד — שהם ביתו, סביבתו והמוסד החינוכי אליו הוא שייך — חייבים להו־פיע מתחים מבחינה צורנית כללית, כיה־לימוד וגילוי יכו־לה ליהפך, לאחר מחשבה וביצוע נכונים, למרכז פעולתי וקונסטרוק־טיבי הרבה יותר, כאשר המכ־שירים והכלים והאמצעים וההי־צוניים (כבנה החדר, הריהוט, הצ־בעים, סדר ישיבה, ועוד) יעוצבו בצורה יעילה, יפה, ומוסכמת יר־הר.

בחברה של ימינו, אומר פרופ' אובק, קיימות אפשרויות מרביות ליצירת אמצעי לימוד קונסטרוק־טיביים וחינוכיים יותר מאי־פעם. כל דרכיה של החברה בת־ימינו, מילל דרכי ההנהגה הפוליטית, יכולים להיות מתורגמים בידיהם של מעצבים ומתכננים שבתפקי־דם לאחד את דרכי המחשבה וה־אינטלקט מחד, ואת הפעילויות מאידך ולבטא בכך את האומנה החברתית. עתיד ייצורם של אב־זרים אלה, אומר הפרופ', יהיה עתידה של החברה ואיכות חייה.

שתי פסיכולוגיות מישראל, דר' אריקה לנדאו ודר' דינה פייטל־סון, שיתפו את באי־הסמינר בנס־יונן ובהתרשמויות שצברו תוך מגע עם ילדים בשכבות־גיל שו־נות ומעקב אחר יחסם למשחק ולצעצוע.

מהו ההיפך ממשחק

סיפרה ד"ר אריקה לנדאו: במה־לך ניסוי פסיכולוגי שאלנו את הילדים מהו בשבילם ההיפך ממשחק, והתשובות היו מעניינות ומגוונות. הרוב הגדול אמר, עבו־דה או לימודים. אחרים אמרו: עצמות, שינה, או אפילו מוות. מכאן נובע שבתודעתו של הילד מתקשרים המושגים „משחק" ו„לימוד" כדבר הישגי ולמצעה. הוסיפה דר' לנדאו, דווקא בדרך המשחקים ניתן ללמד את מצי־אות וחיים. הראיה, כל תקופת הילדות שבה מתחיל הילד בתיפ־קודיו הראשוניים (כגון הליכה, דיבור, ועוד) עוברת עליו במש־חק. מה שזוכר לאדם מתקופת ילדותו היא ההנאה והתענוג או־תם הפיק ממשחקיו. לכן יש לאח־דר את הלימוד עם המשחק וה־הנאה ולשלבם יחד בכל תהליכי ההתבגרות ואף החיים עצמם, כסכמת דר' לנדאו.

הפסיכולוגית דר' פייטלסון הד־גישה בעיקר את תפקידם של המבוגרים, ובייחוד על האבחנה אשר התערבותם הבלתי נכונה במשחקי־הילד עלולה להזיק לו ולמנוע מבעד פיתוח כישרי דמיונו וכושר היצירה שלו.

ילד הנוטל קוביות ובונה מהן מגדל, עושה בהן שימוש קונבנ־ציונאלי מקובל. לעומתו ילד המ־ציב קוביה על גב האחרת ומח־ליט שהוא בונה מכונית, עושה שימוש בדמיונו ויוצר יצירה מקו־רית. על כן אל לה לאם להעמיד את הילד על „טעותו" ולומר לו: „אין זו מכונית, אלא מגדל". בכך היא הורסת את יצירתו הב־מאית.

לצערה הרב נבצא, אומרת דר' פייטלסון, כי בחברה המבו־גרת משתמש הילד בצעצוע כפי שמצפים ממנו המבוגרים לפי־תבע בו ועל פי השפעתם. את הצעצועים יוצרים המבוגרים והם גם אלה הקונים אותם; אולם יש להניח לילד לשחק בהם בדרכו שלו. יש להבדיל בין התערבות והדרכה. צעצוע שמחירו גבוה יגביל את הילד באזהרות: „לא לשבור", ולכן יוצא שכרו בהפ־סדו.

לכן יש לאפשר לילד לשחק בצעצוע הטבעי והאפשרי, בחפ־צים שאותם של כרחב מספיק ובזמן פנוי שאינו קבוע על־ידי המבוגרים לצרכים אחרים.

לעומת זאת יש לבטא — בטענת דר' פייטלסון — בהגזל את זמנו הפנוי של הילד בצורת ספ־רית על־ידי אמצעים כגון טל־ויזיה או פיקניק משפחתי, שבו הוא מיטלטל ממקום למקום במ־כונית דחוסה, המונעים ממנו התפתחות עצמית, יצירה ופעילות הכרוכים במחשבה.

כיצד לבחור חמרי ניקוי

מאת נאוה איזין

החודש שלפני פסח עומד ב־סימן מירוק ורחצות הבית. ר־חקא השבוע יצאו העתונים ב־ריבה, כי מחיר חמרי־הניקוי ער־יד לעלות בכמה אחוזים.

כדי להקל על עקרות־הבית ו־ייעץ להן איך להתגבר על ה־חירים והעבודה כאחת, יזמה ה־עת המרכזית לצרכנות ערב־כנות בנושא „חמרי־ניקוי ו־ומרים". הערב נפתח על־ידי יו"ר ...רשות ההיג...

...יש מקרים שבהם חומר־ניקוי ...מים יקנה היטב ...בת אחת...

...בקרים רבים נקבע המחיר ה־...גבה של חומרי־הניקוי לא בשל

איכותו, אלא בגלל שכלול האריזה. ארוסול יעלה פי כמה מאריזת פלסטיק ותו יותר מבקבוק זכוכית. יתכן, כי כאשר מדובר בניקוי יסודי ארוך, כדאי לשלם יותר בעד הארוסול ולגמור את העבודה במהירות. לעומת זאת בניקוי השבועי חסכון הזמן הוא מזער ומוטב לחסוך בכסף. מ־אידך, באריזה הפשוטה קיים תמיד חשש, כי החומר יישפך במקרה או יתבזבז תוך שימוש לא מבוקר ושכרו יצא בהפסדו.

חשוב דומה יש לעשות גם ל־גבי קניית חמרי־ניקוי בריכוז גבוה מאוד, או באריזות־ענק. בשלב ראשון יש לחשב (רצוי בנייר ועפ־רון) אם האריזה החסכונית היא באמת זולה יותר לכל ליטר או קילוגרם. לאחר מכן יש לשים לב תוך כדי העבודה, אם בזמן הדילול וההעבדה מכלי לכלי אין מאבדים כמות השווה לסכום ש־נחסך. כאן יש להביא בחשבון גם מי המטפל בחמרי הניקוי בבית.

חשיבות הוראות היצרן

כאן המקום להזכיר לכל המש־תמשים בחמרים מודרניים את חשיבותן של הוראות היצרן. לא אחת עלול שימוש לא נכון בחומר חריף לגרום נזק חמור לרהיט או לפגוע בעור הידיים. אי ציות להו־ראות, גורם בזבוז חומר הזמן וכמובן כסף. לא פחות חשוב מכך

הוא השימוש בכפפות מתאימות בעת ניקוי הבית. החמרים המו־דרניים מורכבים כך, שינקו היטב גם השומן של עור הידיים ה־„מתנקה" ונשטף וגורם לפיט־ריות ואקזמות למיניהן, ביחוד באזור שליד הציפורן. אמנם ב־כמה מהחמרים, וביחוד במשחות לרחיצת כלים, מוסיפים עתה חו־מר המגן על העור, אך מוטב להיות זהירים. עבודה עם כפפות נוחה ויעילה מאד, אם קונים כפ־פה תואמה, דקה ויקרה, העשויה להחזיק זמן רב.

כל תכשיר ניקוי הנקנה בחנות המכולת עולה מספר אגורות יו־תר. לא תמיד מוצאים גם, בחנות הסמוכה לבית, את כל הסוגים ונאלצים לסמוך על טעמו של החנווני ועל קשריו עם המובילים השונים. לכן, מוטב לרכז את ה־קנייה לפעם אחת בחודש ולהק־דיש לכך יותר זמן לשיטוטים ב־מספר חנויות, משווים מחירים, גו־דל האריזות, קוראים בעיון את הוראות היצרן וקונים בחנויות הנקראות „סופרמרקטים" המוכרות גם באריזות יותר גדולות וגם ב־מחיר יותר נמוך. לרוב מתירה־הרשת יש חמרים דומים בשמות שונים. נפרט איפה את הסוגים המתחלקים למשפחות לפי צורתם:

המרסקים — אלה כמעט אי־נם נמצאים כיום בשימוש. הם

עשויים מבוכן טבעי וכופיפים כ־קוביה, פתיתים, או מקלונים ל־המסה. חסרונם הוא בכך, שאינם פעילים במים קשים ובגלל המח־סור הרב בשומן טבעי עברו ה־חברות לשימוש בתכשירים סינ־תטיים־והדטרגנטים.

אבקות — הן חומר יבש ב־מאה אחוז. רובן חומר פעיל ו־השאר מילוי. הן מתחלקות ל־שתיים: אלו החייבות להימס לגמרי — כאבקות למכונת כבי־סה ולמכונה להדחת כלים — ו־כאלו החייבות לא להימס בקלות — כמו חול למירוק סירים. בין ה־ראשונות יש להבדיל בין האבקות המעורבבות, הכבדות יחסית ואי־ן נמסות בקלות, לבין אלו ה־מיוצרות בשיטת „יבוש ב־התזה" (ספריי דריי). משקלן של אלו קל מאד, והן נמסות ב־מהירות, והואיל ואת קונה לפי ה־משקל, אך משתמשת לפי הנפח, הן גם חסכוניות. לעומת זאת מחירן גבוה יחסית.

באבקות שאינן נמסות, המבור־קות, יש לראות שלא תהיינה עשו־יות מחומר גרגרי השורט את ה־משטח, אלא בגיר טחון שהוא עדין יותר ומבריק בצורה אחידה.

נוזלים — אלה נמצאים בשוק בכמה סוגים. כאלו המכילים רק חומר פעיל (דטרגנט) מומס במים (אלו שאת קונה בריכוזים שונים בבקבוק זכוכית פשוט וזול). אבל הסוג היותר משוכלל ויותר יקר הוא זה שמוסיפים לנוזל המרי־צור המרככים את המים הקשים ומקלים על הדטרגנט לפעול.

שכלול נוסף הוא: הוספת חמ־רים לטיפוח עור־הידיים. לבסוף תו־ספת שעיקרה מותרות — מן חלבי עכום בצבעים שונים וריח נעים.

כל אחד כאלו יעשה את מלאכת הניקוי. איזה לקנות — זוהי כבר שאלה של שיקול אישי.

המכילים חומרים ממיסים (סוגים היה הראשון בארץ). בקבו־צה זאת נמצאים תכשירים אשר, לדעת המומחים במכון־התקנים, מתקרבים כמעט לטוב ביותר. הם מכילים חומרים לפעולה כפולה. כממיסים (סולבנטים) הפועלים כמו בניקוי יבש ומסלקים את הכתם. הדטרגנט עב־הובם עוזר להמסה ומסלק לאחר מכן את שאריות הכתם והלכלוך. נוסף לכך הם מכילים מרככים החומר המגן על העור. מחירם אמ־נם גבוה מאד, אך לאחר דילול בכך החומר הוא חסכוני ויעיל. במקרה זה חיוני לעקוב אחר ה־הוראות, כי הריכוז הגבוה עלול להיות הרסני.

משחות — כאלו הנמסות ומ־שמשות להדחת־כלים והול רטוב המשמש למירוק. המשחה נוחה ל־עבודה, מכילה חומר המגן על העור ודרוקו, באה באריזות שימושיות בגדלים שונים.

קבוצות נוספות הן:

מרככי הכביסה — עליהם כדאי להמליץ בארץ (אחר ייבוש הכביסה בשמש את מורידה מהחבל חיתולים ומגבות דמויי קרשים). המרכך מכיל גם חומר מחטא ומוס־לין לתינוקות. פעולתו של התומך אמנם דומה, אך יש לו השפעת־לוואי.

חמרי מירוק — אבקה מוססת להברקת כלי־נחושת וכסף, שאת שוליה יש לנקות היטב במטלית יבשה.

חומר לניקוי התנורים — כאלו יש שלושה סוגים: הקל וה־זול ביותר הוא לנקות את הלכלוך בעזרת חם ועדי עם מים ודטרגנט כל שהוא. כשהלכלוך כבר התפחם אפשר להשתמש בבקבוק שהכנו ממיס את הלכלוך והוא נוזל אל התחתית. המשוכלל והיקר מכולם הוא הספריי, היוצר קצף על ה־דפנות. לאחר מספר דקות צריך לנגב את הקצף והתנור נקי בכל הפינות.

מומלץ לרסס את התנור, לאחר כל ניקוי יסודי, בחומר מיוחד ה־דוחה שומן ואז הניקוי היום־יומי יהיה קל יותר. יש להיזהר בעת השימוש בבקבוק המכיל סודה קאוס־טית, כי הוא עלול להזיק לעור הידיים ובמיוחד לעיניים. צריך ל־אכסנם הרחק מידי הילדים. עתה מכינים תקנה, לפיה צורת הפתי־חה של המכסה תהיה כזאת שרק מבוגר יתגבר עליה.

לבסוף, לאלה שעברו לדירה חדשה, מומלצת האבן סטרים א בלוק, המנקה בקלות שאריות בטון ומלט.

גם ילדך רוצה
להתמצא בחדשות·
להבין את המתרחש,
לדעת מה קורה.
הוא זכאי לעתון משלו.
חתום בשבילו על
דבר לילדים

החותם על „דבר לילדים" ומשלם מראש את דמי המנוי לשנה בסך 56 ל"י, מקבל בשי את הספר „ישראל — 25 שנות מעש" (מחירו בחנות —17 ל"י)

המוסיף 20 ל"י לדמי החתימה יקבל במקום הספר גלובוס פיזיוגרפי מואר, ערוך ע"י משה ברור.
(מחירו בחנות —55 ל"י).

לכבוד
„דבר לילדים"
ת.ד. 199
תל־אביב

רצוני לחתום על עתונכם בשביל בני/בתי. אני משלם את דמי החתימה לשנה מראש בסך —56 ומבקש לקבל *

☐ שי חינם את הספר „ישראל — 25 שנות מעש" (מחירו — 17 ל"י).
☐ גלובוס מואר — פיזיוגרפי במחיר —20 ל"י בלבד (מחירו בחנות —55 ל"י)

מצ"ב המחאה ע"ס ________
שם ________
כתובת ________
חתימת ההורה ________

* סמן x במשבצת המתאימה.

„אגרקסקו" חב' ליצוא חקלאי בע"מ
רח' הארבעה מס' 29 תל־אביב
טלפון 264264

מכרז

כמפורט להלן:
מוזמנות בזה הצעות לאספקת פריטים של חומרי אריזה לעונת היצוא 1974/75

נייר גלסין בגליונות
סרגלי עץ (פלטונים) בצבע לבן
החתיות נייר לתות שדה
נייר צלופן לתות שדה
גוביות אריזה
קופסאות לתכורים
נייר עיתון בגליונות
כריות פוליאוריטן (ספוג)
נייר גלי גריזופרוף
מדבקה על נייר המדביק מעצמו
נייר גריזופרוף מולבן בגליונות
חוטי קשירה
נייר קראפט

טפסים מפורטים לכל פריט אפשר לקבל בין השעות 8.00 — 12.00 במשרדנו הנ"ל, המחלקה לחומרי אריזה, קומה ב' תמורת תשלום של —15 ל"י. על המציע להפקיד בידי „אגרקסקו", ערבות בגובה של 10% מערך הצעתו. על המעטפה להיות ללא שם או אפשרות זיהוי.

התאריך האחרון להגשת ההצעות נקבע ליום ה' — 17.4.74 שעה 10.00 בבקר.

את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים הנמצאת במזכירות החברה.

הצעות אשר תגענה לאחר התאריך הנקוב כמפורט לעיל לא תובאנה בחשבון.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

המחלקה לחומרי אריזה

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
9542	תיל פלדה שזור.
9543	תיל נחושת ונחושת שזורה.
9544	לוחות חלוקה לכבלים תת־קרקעיים.
9545	אדני בטון שטוחים.

לקבלת טפסי מכרזים ופרטים נוספים יש לפנות אישית הח"ל מהיום בשעות 09.00—13.00 למח' מכרזים חיפה במשרד הראשי ליד תחנת הכח החדשה, או בכתב לפי הכתובת: חברת החשמל לישראל בע"מ אגף האספקה מח' מכרזים ת.ד. 10 חיפה.
על ההצעות למכרז הנ"ל להגיע עד ליום 11.4.74 למשרדנו הראשי בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בענין: פקודת החברות

הודעה בדבר כוונה להכריז על דיבידנד

שם החברה: ישליט חסכון ופקדון בע"מ בפרוק
מען המשרד הרשום: רחוב שמאי 19 ירושלים
בית המשפט המחוזי של: ירושלים, תיק אזרחי 512/69
היום האחרון להגשת הוכחות חוב: 30.4.74
שם המפרק תיאורו ומענו: כונס הנכסים הרשמי, רחוב ידידיה 4 ירושלים.
הערה: ההודעה הנ"ל מיועדת אך ורק לנושי החברה שטרם הגישו הוכחת חוב.

י. בוריאני, עו"ד
סגן כונס הנכסים הרשמי

ירושלים, כ"א אדר תשל"ד
15.3.1974

מועצה איזורית הגליל העליון

מכרז 3/74

1. המועצה האזורית מציעה למכירה המכונית דלקמן: רנו 4 שנת יצור 1968, מס' רשום 744־330.
2. את המכונית אפשר לראות בכל יום בשעות העבודה בחצר קואופרטיב הגליל העליון.
3. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בחדר מזכיר המועצה עד יום ראשון 29.3.74.
4. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מוני חבל — ראש המועצה

פר' 7308

פקודת פשיטת הרגל 1936

צו קבלת נכסים והכרזת פשיטת רגל

אסיפה ראשונה וחקירה פומבית

שם החייב, תיאורו ומענו: משה הרוש, רח' הקישון 547/2, נצרת־עילית. בית המשפט המחוזי של נצרת תיק אזרחי 434/73. תאריך צו קבלת הנכסים והכרזת פשיטת רגל 7.2.74. תאריך האסיפה הראשונה 18.4.74. השעה והמקום בשעה 08.30 בבוקר במשרד כונס הנכסים הרשמי בבית המשפט המחוזי נצרת. תאריך החקירה הפומבית 18.4.74 השעה והמקום בשעה 09.00 בביהמ"ש המחוזי בנצרת.

י. יקותיאלי, עו"ד
סגן כונס הנכסים הרשמי

חיפה, 15.2.74

פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור) 1943

הודעה לפי סעיפים 5 ו־7

נמסרת בזה הודעה, כי הקרקעין המתוארים בתוספת דרושים לחלוטין לשר האוצר לצרכי ציבור, וכי שר האוצר מוכן לשאת ולתת בדבר רכישתם.

כל התובע לעצמו זכות או טובת הנאה כל שהן בקרקעין האמורים ורוצה לקבל פיצוי על כך, נדרש לשלוח למנהל אגף רישום והסדר מקרקעין — תוך תשעים יום מיום פירסום הודעה זו ברשומות — הרצאה על זכותו או על טובת ההנאה אשר לו בקרקעין האמורים, בצירוף ראיות להוכחת תביעתו, שיכללו את פרטי הרישום אם ישנו בפנקסי רישום המקרקעין והודעה המפרטת לפיצויים שהוא תובע, והסכום הנתבע בכל פריט ופריט.

כן נמסרת בזה הודעה, כי שר האוצר מתכוון לקנות חזקה מיד במקרקעין האמורים מפני שהם דרושים באופן דחוף לצרכי הציבור שלשמם עומדים לרכשם, ושר האוצר מורה בזה שכל אדם המחזיק בקרקעין האמורים ימסור מיד את החזקה בהם.

תוספת

חטיבת קרקע בשטח של 1.815 דונם בערך המהווה חלק מחלקה 196 בגוש 6233, ת"א.

הקרקע האמורה מסומנת בצבע אדום, לשם זיהוי ולא לשם קביעת גבולות, בתשריט מספר הפ/740/10 הערוך בקנה מידה 1:5000 החתום בידי שר האוצר.

העתקי התשריט האמור מופקדים במשרד מנהל אגף רישום והסדר המקרקעין, ירושלים, ובמשרד הממונה על המחוז תל־אביב—יפו, וכל המעונין בדבר זכאי לעיין בהם בשעות העבודה הרגילות.

פנחס ספיר
שר האוצר

ד' בשבט תשל"ד — 27 בינואר 1974

هكذا من الأصل

משק וכספים

מרכז תיירות ייבנה בנתניה

הנהלת עיריית נתניה אישרה עקרונית הקמת מרכז לתיירות ב־סמוך לבריכת־השחייה על שפת ה־ים בנתניה.

התנאי לאישור המרכז, שייבנה על ידי האחים מגל, שהם יקימו בשביל עיריית נתניה באותו מקום חניון תת־קרקעי ל־300 מכוניות נוסף לחניון בשביל המרכז ל־תיירות.

15,000 מפעלים נהנים מהלוואות־פיתוח בלתי־צמודות

מר־חיים: שינוי קיצוני בתנאים – ירתיע משקיעים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

כ־15,000 מפעלים בתעשייה נהנים מהלוואות פיתוח. ב־1973 בלבד ניתנו הלוואות אלו לכ־3,000 מפעלי תעשייה ומלאכה. אין יסוד לטענה כי המדובר הוא „ב־התעשייה של כמה משפחות" — קובע ממנכ"ל לעניני מימון ב־משרד המסחר והתעשייה, עמוס מר־חיים.

המפעלים המקבלים הלוואות פי־תוח מקיפים את כל הסקטורים, כולל רבבות בעלי מלאכה, מפע־לים בהתיישבות, מפעלי חברת העובדים ומפעלים ציבוריים וממ־לכתיים. יתר על כן, מציין מר־חיים, התעשייה איננה הענף ה־משקי היחיד המקבל הלוואות פי־תוח. החקלאות, לדוגמה, מקבלת הלוואות פיתוח בשיעור ניכר ובריבית נוחה. חלק מתקציבי ההתיישבות ניתנים לתקופות של עשרות שנים ובריבית נמוכה ב־הרבה מזו של התעשייה. התיירות נהנית אף היא מהלוואות פי־תוח. מפעלי תיירות באיזורים משלמים ריבית כמו מפעלי ה־תעשייה ושיעור ההלוואה מאיזור פיתוח א' מגיע עד כדי 60 אחוז מההשקעה. גם לשיכון ניתנות הלוואות נוחות ביותר, לתקופה ארוכה, בלתי צמודות ובריבית זולה. אם קנה המידה למתן תמי־כה הוא התיישבות ובנין הארץ, מוסיף מר־חיים, הרי כיום אין צל ספק בדבר תרומתה של התעשייה ליישוב איזורי הפיתוח. החל מ־קרית־שמונה דרך נצרת עלית, כרמיאל ומגדל העמק וכלה בנ־תיבות, שדרות או דימונה.

אשר לטענה כי מימון הרכוש והחלפת ציוד במפעלי תעשייה צריך להיעשות באמצעות קרנות פחת ולא הלוואות פיתוח, מגיב מר־חיים בציינו כי היקפן הכולל של קרנות הפחת אינו מספיק אפילו לשמירת כושר הייצור ה־קיים, לא כל שכן להרחבה. ה־פחת מחושב על בסיס מחירי רכי־שת הציוד בערכים היסטוריים, וכיום איננו יכול להדביק אפילו חלק מעליית מחירי הציוד בעו־לם, ובודאי שאיננו יכול לעמוד בשמירת ערך הציוד בתנאי ה־אינפלציה בישראל.

מרבית רווחי התעשייה מושקעים בה מחדש

אשר לרווחים — גם אילו מהווים חלק במקורות המימון של המפ־על. מפעל רגיל במרכז הארץ, שאינו „מפעל מאושר", מקבל הלוואה בשיעור של 33% בלבד, ועליו לגייס את יתרת המימון מאמצעיו. רק מפעל המוקם באזור פיתוח מובהק זכאי למימון כולל עד 70% מההשקעה. העידוד הב־מוצע בתעשייה מגיע ל־50%, כ־אשר 50% הנותרים חייב המפעל לגייס בכוחותיו הוא — רובם כהון מניות נפרע. הטענות על מימון בשיעור של 80%, ללא כל הון עצמי, אין להן בסיס.

בשנתיים האחרונות אנו עדים לגידול ניכר בהון העצמי וב־רווחים המושקעים מחדש. גרמו לכך גם השוט — הגבהת ההון העצמי הנדרש כתנאי להשקעה, וגם הגזר — הקלה במס הכנסה על רווחים המושקעים מחדש. כ־תוצאה מכך, מרבית רווחי התע־שיה הושקעו מחדש ולא הוצאו מהמפעלים. הטענה, כי הלוואות הפיתוח מסייעות למשקיע להוציא את השקעתו מהמפעל — אין לה שחר. אדרבה, דווקא הלוואות הפי־תוח, שקבלתה וניצול ההטבה ה־גלומה בה מותנים בהשקעה עצ־מית מקבילה בשיעור ניכר, גר־מה לכך שהמפעלים היוצרו רווחים השקיעום מחדש.

יש לזכור כי קרנות הפחת, ה־משמשות להחזרת ההלוואות, ערכן הוא בכך שהן משמשות כהוצאה מוכרת. כלומר, כאשר למפעל יש הכנסות, הוא רשאי לנכות מהן, בין יתר ההוצאות, גם הוצאות פחת. אולם לשם כך חייבות להיות לו, קודם כל, הכ־נסות. וכדי שיוכל להפריש מהן הוצאה צמודה למדד עליו לקבל הכנסה צמודה למדד. מי שמבקש להצמיד את הלוואות הפיתוח מניח כי הכנסות התעשייה גדלות במקביל לעליית המדד. הנחה זו ודאי שאיננה מובנת בבחינת המ־ציאות. הן בבחינת הסקטור ה־תעשייתי בכלל, הן בבחינת הל־קים מסויימים בו. ניתן להביא כדוגמאות: מפעלים המייצרים לי־צוא לכביכול — ההכנסות שבהכנסו־תיהם ודאי אינן נגזרות ממדד המ־חירים בשוק המקומי. מפעלים ה־נמצאים בפיקוח מחירים — הכ־נסותיהם מושפעות ע"י מדיניות הממשלה בתחום המחירים, ולא ע"י מחירי הפירות והירקות. ב־ענפים בהם קיימת תחרות, בין מפעלים מקומיים או מיבוא מת־חרה — נקבעים המחירים על בסיס של היצע וביקוש שאינו בהכרח זהה להתנהגות המדד. לסיכום, רווחיות התעשייה איננה צמודה למדד המחירים לצרכן, ואין בידי התעשייה כל אפשרות לשאת ב־תשלום של חובות צמודים.

הצמדת ההלוואות תרתיע משקיעים ותחייב קונסולידציות

הנסיון שנצבר בזמנו, בעת ש־התעשייה קיבלה הלוואות צמודות למדד הוכיח כי בידי המפעלים שקיבלו הלוואות אלה לא נוצרו המקורות כדי לפרען. בגלל חוסר יכולת זו נערכו תחילה הסדרים עם כמה מפעלים באיחורי פירעון. ש־החוב הצמוד איים למוטטם. לאחר מכן, כאשר נתברר כי הקשיים הם כלליים — נעשה הסדר כללי ששחרר את התעשייה וענפי משק אחרים מחובת ההצמדה. אין כל סיבה שהנסיון שנצבר לפני עשור לא יחזור על עצמו, ואין ספק כי הצמדת הלוואות הפיתוח לתעשייה תביא לשתי תוצאות: מצד אחד, משקיעים רציניים יימנעו מביצוע השקעות ומלקיחת הלוואות צמודות בכלל. הלוואות כאלה — יהפכו תוך זמן קצר לנושא למימון ציבורי נוסף, לשם הסרת ההצמדה ולקונסולי־דציה של חובות, שהיה כבר בעבר.

המגזר התעשייתי איננו מסוגל לשאת בנטל הצמדה, וההש־קעות האמורות להתבצע בו כרו־כות עם סיכונים כבדים מכדי שיוכלו להתמודד עם קושי זה. בתנאי אי־הוודאות השוררים כיום במשק — לא ימצא אף משקיע שיקח עליו סיכון של הצמדה. ש־כולו אי־ודאות קריטית. מי ש־חשקה נפשו בהצמדה, יוכל ודאי למצוא ענפי משק אחרים, המקב־לים הלוואות בלתי צמודות כאשר ערך ההשקעות בהם עולה במק־ביל לעליית המחירים. כל עוד לא טופל בהם — אין להבין מדוע יצא הקצף דוקא על התעשייה.

להתאים העידוד לתעשיה לתנאי המשק

העלאת הריבית על הלוואות פי־תוח היא הצעה מסוג אחר. שערי הריבית להלוואות פיתוח, הקבועים כיום, הם בהחלט שערי ריבית שיש בהם משום תמיכה ממש־ית בהשקעה, שלשמה ניתנת הלוואה זו. אכן, אין קדושה ב־שום שערי ריבית. לא אלה הקיי־מים ולא אלה המוצעים. יש ב־החלט מקום לבחון, מעת לעת, את שערי הריבית להלוואות פי־תוח, ולהתאימם לתנאים הקיימים במשק ולצרכי ההשקעות בתעשיה. אולם יש לכך שני תנאים: ראש־שית — אין שנוי זה יכול להתי־יחס לתעשיה בלבד, אלא הוא חייב להתייחס לכל ענפי המשק הנמצאים בתנאים דומים. שנית — אין הוא יכול להתבצע לפתע פתאום. שכן תנאי העידוד לתעשיה חייבים להיות קבועים מראש ככל האפשר. העצם יצי־בותם יש בה משום עידוד.

מר־חיים מוסיף, שהתאמת העי־דוד להשקעות בתעשיה לתנאים ה־משתנים במשק באה, למשל, לידי ביטוי בקיץ 1973. כאשר לנוכח הלחצים האינפלציוניים במשק הוחלט מכרית על צמצום תנאי ה־עידוד לתעשיה: הוקטן שיעור הלוואות הפיתוח, הוגדל ההון העצמי הנדרש מהיזם, הועלתה הריבית־להון חוזר לשוק המקומי וכיו"ב. סברנו אז, כי התעשייה תוכל לעמוד בשינויים אלה.

הזמן אינו מתאים לצמצום העידוד

כיום השעה איננה מתאימה ל־החמרת תנאי העידוד להשקעות בתעשיה. עוד ב־1973 היתה האטה בתנופת ההשקעות בתעשיה. הדבר התבטא בצמצום מספר היזמים החדשים, בהקטנת מספר תכניות ההשקעה בתעשיה ובהתמעטות ה־נושאים החדשים שמשקיעים רצו להשקיע בהם.

מאז המלחמה החריפה מגמת ההאטה בהשקעות, משלושה טע־מים עיקריים; מסביר מר־חיים:

א. אי־הוודאות השוררת בשוק המקומי, הן מבחינת היקף הצרי־כה, הפרטית והצבורית, והן מב־חינת מקורות כוח האדם, היקף הגיוס ושאר התנאים המשקיים שישררו באותה עת.

ב. התהפוכות החלות בשוק העולמי, מבחינת חמרי הגלם, בעיות האנרגיה, הקשיים המוני־טריים הבינלאומיים, בעיות ביר־קוס ואספקה וכיו"ב.

ג. הכדאיות היחסית המרובה ביותר בענפי משק אחרים, והתג־ברות התהליכים האינפלציוניים, הפוגעים עוד יותר במעמדה של התעשייה בתחרות זו בין יעדי ה־השקעות.

העלאת שערי הריבית להלוואות פיתוח, דוקא בעתה זו מזהיר מר־חיים, תשיג את התוצאה ה־הפוכה מזו הדרושה כעת למשק: במקום לעודד משקיעים להתגבר על היסוסים עשוי צעד כזה לפ־גוע בנטייה להשקיע בתעשייה.

ההשקעות הצפויות במשק ב־74 — 14.7 מיליארד ל"י

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ההשקעות במשק יגיעו ב־1974 לסך של 14.7 מיליארד ל"י במחי־רים שוטפים. זוהי ירידה ריאלית של 1.5 אחוז, לעומת שנת 1973. בהשוואה לרמת ההשקעות בשלושת הרבעים הראשונים של 1973 צפו־יה ירידה של 16 אחוז. הרמה ה־ריאלית של ההשקעות במשק בשנה הקרובה תהיה קרובה לזו של 1972 — כמתואר בתקציב הלאומי.

בתחזית הירידה בהשקעות, הו־נח שההשקעות יהיו נמוכות מאד ברביע הראשון של השנה, ותחול התאוששות הדרגתית מהרביע ה־שני. כאשר לקראת סוף השנה צפו־יה שוב רמה גבוהה של השקעות, שייתכן ואף תעלה על הרמה ש־לפני המלחמה. ההנחה היא, שקיים פיגור זמן בין החזרה לרמת ייצור נורמאלית לבין החזרה לרמה הר־גילה של השקעות. זאת בגלל אי־הודאות השוררת במשק, משך תיכנון ההשקעות וביצוען וכן בגלל מח־סור בגורמי ייצור.

הירידה של רמת סך ההשקעות היא תוצאה של הירידה הגדולה הצפויה בהשקעות באניות ובמטוסים מ־920 מיליון ל"י ב־1973 ל־410 מיליון ל"י ב־1974 ושל הירידה בהשקעות בבנייה למגורים.

ירידה בהשקעות במטוסים ובאניות

בהשקעות בענפי המשק, למעט השקעה באניות ובמטוסים, צפוי ב־1974 גידול של כאחוז אחד, לעומת 1973 כולה וירידה של 7 אחוזים בהשוואה לרמת ההשקעות בשלו־שת הרביעים הראשונים של השנה. ב־1973 ירדו ההשקעות בשיעור של כ־3.5 אחוזים.

ברמת ההשקעות בתעשייה צפו־יה ירידה ריאלית בשיעור של כ־3 אחוזים בהשוואה לשנת 1973, ל־אחר ירידה של 4.5 אחוזים בשנה הקודמת. הן יסתכמו בכ־1.98 מיליארד ל"י במחירים שוטפים. בהשקעות בחקלאות צפויה ירידה בשיעור של 13 אחוז והן יסתכמו בכ־400 מיליון ל"י במחירים שוט־פים.

בהשקעות בענפי המסחר והשירו־תים צפויה עליה בשיעור של כ־5 אחוזים כתוצאה מהגידול הרב ב־השקעות הממשלתיות במבני ציבור, בעיקר למטרות בריאות, הדרכה ו־סעד, ולנוכח הירידה הצפויה ב־השקעות הפרטיות בענף. בהשקעות בענפי התחבורה והתקשורת צפוי גידול בשיעור של 9.5 אחוזים, והן תסתכמנה בכ־1.48 מיליארד ל"י. בפיתוח כבישים צפוי גידול ריאלי של כ־18 אחוז וההשקעה תגיע ל־205 מיליון ל"י במחירים שוטפים. בפיתוח התקשורת צפויה השקעה בסך של 470 מיליון ל"י, בדומה להשקעות ב־1973.

ירידה של 11% בהשקעות בדיור

בהשקעות בענף הדיור צפויה ירידה בשיעור של 11 אחוז. ירידה זו נובעת מהירידה הגדולה בהתחלות בניה שחלה במחצית השנייה של שנת 1973 ושהוחרפה מאז ה־מלחמה. ברביע הראשון של 1974 היתה הפעילות בענף הבנייה נמו־כה מאד, בגלל המחסור בכוח אדם, במשאיות ובציוד כבד. השנה צפו־יות התחלות בנייה של כ־45,000 יחידות דיור בשטח של כ־4.28 מיליון מ"ר, לעומת 54,850 יחידות בשטח של כ־5.25 מיליון מ"ר ב־1973. מזה התחלות הבנייה בבנייה הציבורית תסתכמנה ב־20,000 די־רות, לעומת 23,340 דירות בשנה הקודמת. בעקבות התפתחות זו צפויה ירידה במלאי הדירות שב־שלבי בנייה.

כיום תקציב הפיתוח לשנה ה־תקציבית החדשה מסתכם ב־3.9 מיליארד ל"י, לעומת 3.1 מיליארד ל"י בשנה זו, שהם גידול ריאלי בשיעור של כ־5 אחוזים. תקציב הפיתוח למטס תקציב לשיכון יס־תכם ב־1.9 מיליארד ל"י, לעומת 1.8 מיליארד ל"י בשנה הקודמת.

ידאגו לייצוג הצרכנים במועצות החקלאיות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

משרד המסחר והתעשייה בשנה הקרובה ישים דגש יתר על ייצוג הצרכנים בגופים ממלכתיים ובמ־שלתיים. בין היתר, ידאגו לייצוג הצרכנים במועצות הייצור החקל־איות.

משרד המסחר והתעשיה גם יפעל לייצוג הצרכנים בועדות המחירים הציבוריות ובהנהלת מכון התקנים.

במסגרת הפעולות המתוכננות ל־הגנת הצרכן, ייקבעו נוהלים מסוד־רים לטיפול בתלונות הצרכנים.

גם הוקם וועדה ציבורית שתהיה מוסמכת לקבוע הגינותן של תנא־ים בחוזים מבחינת הצרכן. כמו כן, מתכוון משרד המסחר והתעשיה להוציא מדריך לצרכן בדבר זכוי־ותיו והחוקים הקיימים להגנתו.

טיפלו בכ־6,000 תלונות

במשך 1973 טיפל משרד המסחר והתעשייה בכ־6,000 תלונות בשטח המחירים. לבתי המשפט הוגשו כ־1,500 תביעות משפטיות על עבירות בשטח המחירים, המשרד זכה בכ־98 אחוז מהתביעות. הקנסות ש־הוטלו ע"י בתי המשפט על עברייני מחירים הסתכמו בשנה החולפת בחצי מיליון ל"י.

הרווח של „כבלי ציון" 1.46 מיליון ל"י

מאת סופר „דבר"

החברה „כבלי ציון", המייצרת כבלי כח ותלקומוניקציה, סיימה את 1972/73 ברווח לפני מס של 2.02 מיליון ל"י, לעומת 1.62 מיליון ל"י בשנה הקודמת. הרווח הנקי היה ב־1972/73 1.46 מיליון ל"י, בהשוואה ל־1.05 מיליון ל"י ב־1971/72.

„כבלי ציון" נמצאת בבעלות „מב־רות ותעשיות"(?). בבעלות החב־רה המפעל בשדרות לייצור כבלים. בשנת 1972/73 היו ההכנסות של החברה כ־28.9 מיליון ל"י, בהש־וואה ל־22.4 מיליון ל"י בשנה ה־קודמת.

„עשות אשקלון" נחלץ מהפסדים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מפעל „עשות אשקלון" נחלץ מ־הפסדים. המפעל סיים לראשונה את שנת 1972/73 ברווח של 119 אלף ל"י, בעוד שבשנה הקודמת הסתכמו ההפסדים ב־2 מיליון ל"י.

מפעל „עשות אשקלון" הוקם כד־בור ע"י אפרים אילין. לאחר שמפ־על זה נקלע לקשיים, הוא נרכש ב־1970 ע"י משרד הבטחון. המפ־על עוסק עתה בייצור מכונות כלים, מערכות רכב והנעה וייצור עבור מערכת הבטחון. המפעל מעסיק יותר מ־300 עובדים, בעוד שב־1971 הגיע מספר המועסקים ל־420.

הכנסות של המפעל ב־1972/73 הסתכמו ב־19.23 מיליון ל"י, לעומת 12.17 מיליון ל"י ב־1971/72. ה־רווח הגולמי היה באותה שנה 2.13 מיליון ל"י בעוד שב־1971/72 ה־רווח הגולמי היה 844 אלף ל"י.

עיסקת לאומי–המזרחי–הלוואה וחסכון

ההנהלות של הלואה וחסכון ירו־שלים, בנק המזרחי המאוחד ובנק לאומי לישראל בסרו על חתימת הסכם שלפיו מכרה האגודה את העסק הבנקאי שלה ואת משרד הסניף ההולך ונבנה ברחוב אג־ריפס לבנק לאומי ואת בנין הא־גודה ברחוב בן־יהודה לבנק המז־רחי המאוחד. בו יפתח בעתיד סניף של בנק המזרחי.

בהסכם שנחתם דאגה הנהלת הלוואה וחסכון לכך שהשרות לל־קוחותיה וחבריה יימשך ברציפות ללא הפרעה בסניפי בנק לאומי אליהם יועברו החשבונות בהדרגה, בהסכמת הלקוחות ובהתאם לבחיר־תם ונוחותם.

הלואה וחסכון ירושלים נוסדה לפני כ־55 שנה. מספר חבריה הגיע ל־12 אלף בערך והמאזן לסך 31 מיליון ל"י. האגודה תמשיך להתקיים ולפעול לטובת חבריה ב־שיתוף עם בנק לאומי בירושלים. על־פי הסכם מיוחד, יעברו עובדי הלוואה וחסכון לסניפי בנק לאומי בירושלים.

הרווח מדונם ב־1972/73 כ־500 ל"י

התמורה להון הרווח מדונם פר־דס הסתכמה בעונת 1972/73 בכ־490 ל"י, לעומת כ־475 ל"י בשתי העונות הקודמות — נמסר ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

כאשר מביאים בחשבון את עליית המחירים, מסתבר שהתמורה להון הרווח לדונם פרדס בעונת 1972/73 היה נמוך בכ־16 אחוז לעומת העונה הקודמת וב־30 אחוז לעומת שתי העונות הקודמות. זאת בעיקר בגל־ל הקרה שפקדה את הענף בעונה זו. הזן הרווחי ביותר הוא זן האשכו־ליות אשר הגיע לרווח של כ־920 ל"י מדונם בעונת 1972/73, לעומת רווח של 390 ל"י בשמוטי ו־320 ל"י בזן האפילים (הולנסיה).

הרשות לתיכנון תבצע מחקר על שערי חליפין

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מחקר על שערי חליפין אפק־טיביים תבצע הרשות לתיכנון כל־כלי. זהו אחד מהמחקרים הכלולים בתכנית העבודה של הר־שות לשנה הקרובה.

הסקרים והמחקרים הבאים: להשוות לשנה הקרובה. הרשות מתכננת לבצע גם את תשומה תפוקה; סקר תצרוכת בנייה; מחקר על השפעת המדיניות הפי־סקלית על התעשייה; מודל אקו־נומטרי; מחקר על חלוקת ההכנ־סה.

הצעות אירגון רופאי קופת חולים

לחיסול הפוליטיזציה בשרות הרפואי
לשבירת המחיצות המינהליות בין החולה לרופא
לשיפור המיבנה האירגוני

מבוא

קופת־חולים היא המוסד הגדול והמקיף ביותר, במדינה למתן שרותים רפואיים. מספר חבריה ובני משפחותיהם מגיע ליותר משני מליונים.

במשך יותר מיובל שנות קיומה הגיעה קופת־חולים להשגים נכבדים מאוד, אירגוניים, רפואיים וחברתיים. אולם בד בבד, נתמסדו והסתיידו רבים מסדריה האירגוניים, שאינם הולמים כיום את תפקידיהם ואת המשימות שלמילוין נועדה.

את המבנה האירגוני והמינהלי של כל ארגון אנושי יש לבחון לאור הפונקציה המוטלת עליו. כך, למשל, תיבחן חברה כלכלית על פי יכולתה להגיע לרווחיות, צבא ייבחן על פי כושרו להשיג בטחון או נצחון ומוסד חינוכי — על פי יכולתו להקנות לתלמידיו מטען של ידע ושל ערכים.

קופת־חולים נועדה להגיש לחבריה עזרה רפואית ושרותי בריאות. המבנה האירגוני שלה ראוי שייבדק אך ורק על פי קריטריון זה. כל מה שמקדם את מתן השרות ברמה הגבוהה ביותר וביעילות הרבה ביותר, לשביעות רצונם המקסימלית של הנזקקים לו — ראוי שיתקיים ויפותח. כל מה שמהווה מיכשול לאיכות השרות, כל מה שעלול להכביד ולהקשות על העזרה הרפואית, כל הפניה של המשאבים או כוח־האדם למטרות שוליות על חשבון התפקיד המרכזי — ראוי שייבדק מחדש לשם שינויו והמרתו.

אירגון רופאי קופת־חולים מזדהה עם המוסד ומזוהה איתו. החולה רואה ברופא אחראי יחיד לרמת השרות הרפואי שהוא זוכה לו, גם באותם ענינים שלרופא לא ניתן לטפל בהם ולהשפיע עליהם.

אירגון רופאי קופת־חולים אינו מייצג כל אינטרס פוליטי או סקטוריאלי, פרט לשאיפתו להצעיד קדימה את המוסד ואת פעולתו.

מתוך שאיפה זו, הגיע אירגון רופאי קופת־חולים למסקנה, כי במבנה האירגוני של קופת־חולים נחוצים כיום שינויים מרחיקי־לכת. מטרות השינויים אלה הן:

* חיסול הפוליטיזציה בשרות הרפואי.
* שבירת המחיצות המינהליות בין החולה לרופא וצימצום מרחיק לכת של הפעילות הביורוקרטית סביב השרות הרפואי.
* ביטולה של כפילות סמכויות מינהלית, הגורמת בזבוז ומונעת ייעול השרות.

ההצעות שנועדו להשיג מטרות אלה מובאות כאן בצורה תמציתית.

הצעות הנוגעות להגשת העזרה הרפואית על־ידי המוסד

1. קופת־חולים מגישה את העזרה הרפואית על ידי אשפוז ועל ידי טיפול אמבולטורי במרפאות. בארץ קיימות רשתות נפרדות לאשפוז, אך הטיפול האמבולטורי במרפאות הוא המאפיין את קופת־חולים הכללית. לפיכך, על ההנהלה הכללית לפעול למען הרחבת השרות הניתן במרפאה והגבהת הרמה והרפואה הגבוהה במרפאה.
2. העומס הגבוה של הרופאים במרפאות מונע הקדשת תשומת לב נאותה לכל חולה ועלול לפגוע באיכות השירות הרפואי ובסיפוקו של הרופא מעבודתו. לפיכך, קובעת הוועדה כי בכל שיטת עבודה במרפאות, שיוסכם עליה בין מרכז קופת־חולים לבין אירגון רופאי קופת־חולים, יש לשים את הדגש על הקטנת העומס וקביעת מספר ריאלי של חולים שעל הרופא לבדוק ביום עבודה.
3. הוועדה ממליצה על המרכז לבחון שיטות הגשה שיהיה בהן כדי לשפר את הגשת העזרה הרפואית לחברים ובתוכן:
   א. יצירת תנאי עבודה שיאפשרו לרופא להגדיל את מספר ביקורי הבית.
   ב. מתן אפשרות להזמין חולים לשעה קבועה לביקור מתוכנן, דבר שיתאפשר על ידי הנהגת עבודה רצופה במרפאה, שתשאיר לרופא זמן מתאים לביצוע בקורים אלה.
   ג. הרחבת שיטת עבודת הצוות במרפאה, המאפשרת לרופא להתרכז בעבודתו הרפואית.
4. כדי להבטיח תשובה למקרים דחופים, ללא קשר עם העבודה השגרתית במרפאה, יפעל המוסד למען הרחבת שיטת המוקדים למקרים הדחו־פים במשך 24 שעות ביממה.
5. הוועדה גורסת, כי למוסדות האשפוז מחד — ולמרפאות מאידך, יעדים שונים, כלים שונים ודפוסי עבודה שונים; עליכן, יש לשמור על האופי המיוחד של המוסדות השונים. יחד עם זאת, דרוש תיאום בין המסגרות השונות הפועלות באזור גיאוגרפי מוגדר. על המוסד להבטיח את התיאום מבלי לפגוע באופי המיוחד של כל מוסד ומוסד.

הדמוקרטיה בקופת־חולים

המצב הקיים

המוסד העליון של קופת־חולים היא הוועידה. צירי הוועידה נקבעים על־ידי הסיעות המפלגתיות במועצת ההסתדרות, בהתאם לתוצאות הבחירות לוועידת ההסתדרות. (סעיף 182 בתקנות קופת־חולים).

הוועידה זכאית לבחור רק מחצית מחברי הוועד המפקח ואת המחצית האחרת ממנה הוועד הפועל של ההסתדרות (סעיף 185).

סיעה מפלגתית רשאית להחליף את חבריה בוועד המפקח כרצונה, ומכאן שחברי הוועד המפקח כפופים להחלטות מנגנון מפלגתם (סעיפים 185ג' ו־185ד').

מיבנה זה שולל מחבר הקופה כל אפשרות להביע דעה, לבקר או להשפיע על ניהול המוסד, אלא בעקיפין על־ידי הצבעתו בבחירות לוועידת ההסתדרות. בדרך הטבע, בחירות אלה סובבות סביב ענינים אחרים לחלוטין.

הוועידה והוועד המפקח תלויים, לכן, תלות מוחלטת במנגנונים המרכזיים של המפלגות המיוצגות בהסתדרות ואינם יכולים אלא לשקף את האינטרסים וההכרעות של מנגנונים אלה. הם פטורים מכל תלות ישירה בציבור חברי הקופה.

הצעת רופאי קופת־חולים

וועידת קופת־חולים תופרד ממועצת ההסתדרות ותי־ערכנה לקראתה בחירות ישירות בהשתתפות חברי הקופה.

הוועד המפקח יבוטל. צירי הוועידה יבחרו ישירות במר־כז ועל־ידי כך ביושב־ראש מרכז קופת־חולים.

לקראת הוועידה יידונו בציבור חברי הקופה הנושאים הנוגעים ישירות לניהולה של הקופה ולאירגון שרותי הברי־אות.

חברי הקופה יוכלו להקים לקראת הבחירות לוועידה רשימות מפלגתיות וגם רשימות אחרות כרצונם.

המבנה האירגוני של קופת־חולים

המבנה הקיים

המרכז, המתמנה על־ידי הוועד המפקח, הוא הרשות המינהלית והביצועית העליונה בקופת־חולים.

בפועל, מורכב המרכז מנציגי מפלגות, כלומר, עסקנים שאינם אנשי־מקצוע אשר נקבעו על־ידי הוועד המפקח, המתמנה על־ידי הוועד הפועל של ההסתדרות ועל־ידי הוועידה.

חברי המרכז מחזיקים ב„תיקים" (גזברות, בניה ומשק, אספקה, ארגון רפואי וכו') וכן מתמנים כמנהלי אזורים.

לפי תקנות קופת־חולים, מכהנת בכל מחוז הנהלה מחוזית בת שלושה חברים: מנהל מחוז (אדמיניסטרטיבי), מנהל רפואי (מקצועי) ונציג הוועד המפקח המחוזי.

למעשה, קיימת בכל אזור הנהלה של שני חברים: מנהל אדמיניסטרטיבי ומנהל רפואי.

המנהל האדמיניסטרטיבי הוא, כאמור, שליח המפלגה. יש לו נגישות ישירה במרכז וקשר ישיר אל מפלגתו. לפיכך, בכל ענין שבו עשויים להיות חלוקי דעות בין המנהל האדמיניסטרטיבי למנהל הרפואי, מכריעה, בדרך כלל, דעתו של המנהל האדמיניסטרטיבי, שאינו איש מקצוע.

מבנה זה של כפילות חוזר על עצמו בכל הדרגים: בראש כל מחוז ניצבים שני מנהלים וכך גם בראש כל בית־חולים ובראש כל מרפאה.

מבנה מינהלי זה הוא מבזבז מבחינה משקית ומבחינת כוח־אדם.

הוא מבטיח שליטה מפלגתית על חשבון כישורים מקצועיים ואישיים.

הוא מסרבל את המנגנון האדמיניסטרטיבי ומנפח את מספר העובדים המנ־גנוניים ביחס למספר העובדים הרפואיים (היחס כיום בקופת־חולים הוא כ־5 עובדים לא־רפואיים על עובד רפואי אחד — יחס שאין לו אח ודוגמה במוסדות רפואיים בארצות אחרות.

והעיקר: הוא נותן עדיפות לשיקולים לא־מקצועיים ולא־רפואיים על פני שיקולים רפואיים.

הצעת רופאי קופת־חולים

בראש הקופה יעמוד המרכז, שייבחר ישירות על־ידי הוועידה, ויהווה רשות עליונה, „מחוקקת" וקובעת מדיניות בקופת־חולים.

בראש המרכז יעמוד יושב ראש, שתפקידו מקביל לתפקיד יושב ראש הדירקטוריון בחברת מניות.

המרכז יבחר בוועדות־משנה מקצועיות לפיתוח ולקביעת מדיניות בשטחי־פעולה ספציפיים, כגון רפואה, כספים, פי־תוח, כוח־אדם, הסברה וכו'.

המרכז יבחר במנהל כללי שיהיה כפוף לו ויהווה רשות ביצועית עליונה. המנהל ימנה עוזרים או סגנים שיהיו אחראים על שטחי הפעולה השונים.

יש לשאוף לכך שהמנהל יהיה איש מקצוע הן ברפואה והן במינהל.

לפי אותו דגם יוקמו המינהלים המחוזיים, כשבראש כל אחד מהם עומד מנהל מחוזי הכפוף למנהל הכללי ואחראי בפניו. וכך גם בבתי־חולים ובמרפאות.

כדי לקדם מבנה אירגוני זה, יש לפתח את מסלול ההש־כלה של רופאים בעלי הכשרה מינהלית במוסדות ההש־כלה הגבוהה בארץ. בענין זה קיימות כבר התחלות חשובות.

מבנה זה יבטל כפילויות מיותרות ויבטל עדיפות של השיקולים המפלגתיים על השיקולים המקצועיים.

הוא יהרוס מחיצות מינהליות מיותרות שבין החולה לרופא.

הוא יעקור את גילוייה הפסולים והמיותרים של הפולי־טיזציה המתחלחלת כיום בקופת־חולים ומשבשת את תקי־נות עבודתו של המוסד.

המבנה המינהלי של קופת חולים כיום

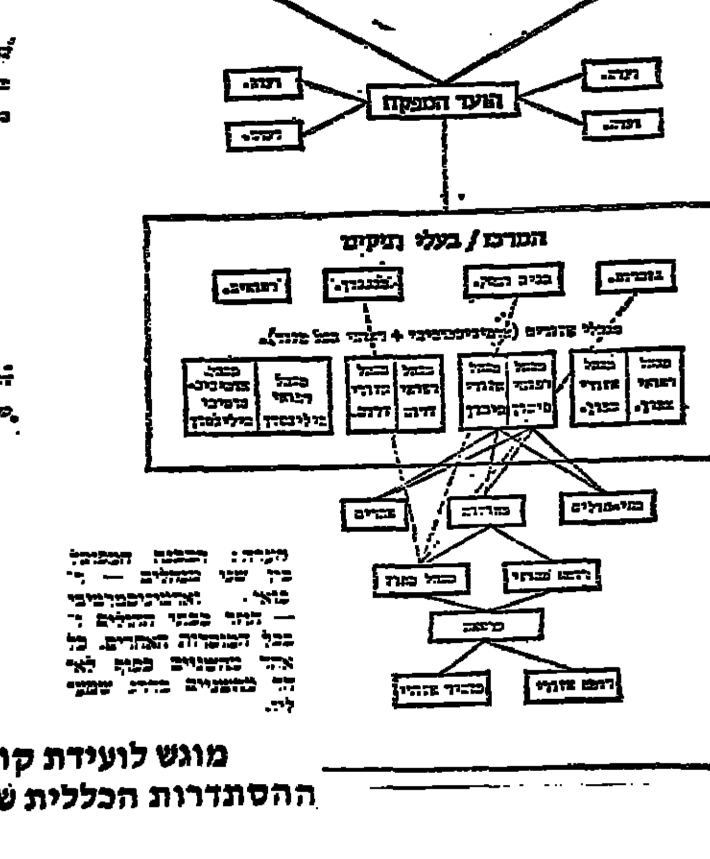

המבנה המוצע על־ידי אירגון רופאי קופ"ח

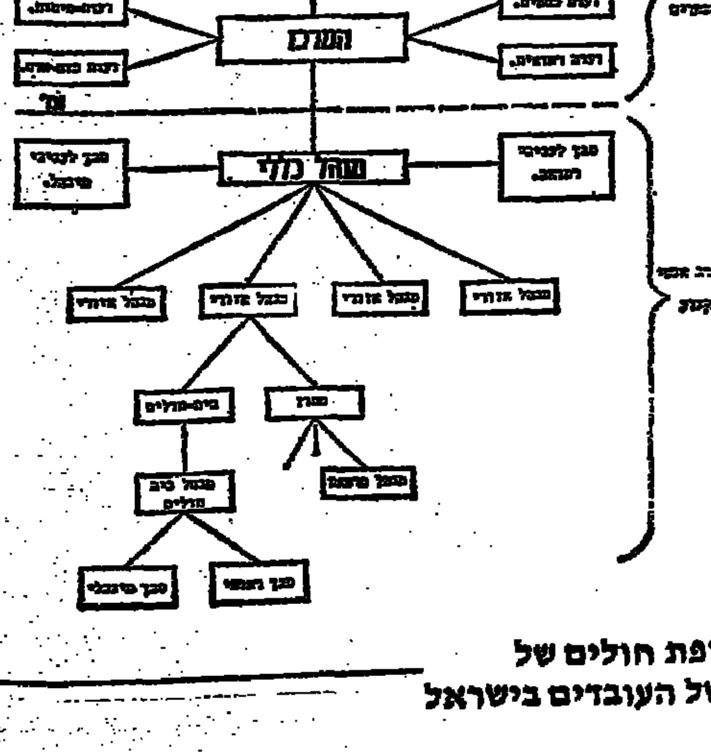

מוגש לוועידת קופת חולים של ההסתדרות הכללית של העובדים בישראל

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

17.40 — „יש מוסיקה ויש מוסיקה" — „משחקי סיום".
20.00 — „עלם ועל־מה" — רצון לנצח. מנחה: אורי לוקן.
21.00 — „מקמילן ואשתו" — רק הבמה יצירה בינגר.
22.15 — „תעודה" — „אמריקה". פרק 10: „המומנטים הרוחניים". ניו־יורק היא בירת הבנקים, העסקים, האופנה, הבידור, החברה הגבוהה, אך רבים רואים בה את „בירת הגולה".

אלכסנדר קלק מספר על גלי ההגירה שהגיעו מאירופה ומנסה לעמוד על הסיבות להגירה זו.

ברדיו

* 18.05 — „תיק אישי" — עם של רימלנד, להיות ב„גליל" שנמצא בקרב על החרמון. מראיין: גדעון לביא (צ).
* 20.05 — „דון ג'ובאני" — אופרה מאת מוצרט. בתפקיד הראשי: דיטריך פישר־דיסקאו; מנצח: קרל בהם (א).

קולנוע

ירושלים:

* „רבי יעקב" (אוריון) — קומדיה מטורפת, עם לואי דה פינס. הנושא על נושא יהודים, ערבים, גאנגסטרים, מנובים, בורגנים וכיו"ב. כמו כל קומדיה עם דה־פינס — משעשעת ובלתי מחייבת, אבל הנושא הפוליטיקאיזציה קרובה אלינו, ויש גם כמה רגעים של הכמה אמיתית העוברת את הגבול של הצחוק לשמו.

* „איזה מין עוזרת" (אורנע) — קומדיה דראמאטית אוסית מרותקת על גילגולי יוסי משפחה בסיצילית, כשבמרכזה „הסידרי עות" בעלי משמעות כפולה בין משרתת הרוצה להיות בעלהבית לבין ילד איטלקינגו בן 14. קצת יותר מדי „זיקוקי דינור", קצת פחות מדי הצמקה רצינית, יחד עם זאת — סרט שלא הייתי מוותר עליו.

* „הלידי שרה בלוז" (רון) — ביאוגראפיה מרתקת על בילי הולידיי — שפסמה על הטראגדיה לצומק הנשאה פופולארית הוליה לה. דייאנה רוס מצוינת, אישית קולנועית מוסיקלית, אך לא אותה „הולידי" שנגסה מסמי־הצנב.

* „צ'ארלי ואריק" (עדן) — סרט־פעולה מצוין, הנושא בי תחום יצירתיותו סוג ב' — על רקע שוד בורים דן זיגל קונס ליקטים הבריחים והפסיכולוגיים, אך במידה שהדברים החשובים הללו לא יעבש בסגנון, שהוא ביסודו קר, זה, יותר ופלדה.

* „אורות הכרך" (ארמון) — סרטו הקולי הראשון (להבדיל בי כדבורי) של צ'אפלין. יצירת־מופת כאהודה, המאהדת את הטוב ביותר בכל מה שעשה בחייו. התיאור של הנווד, הנבדבית של הכרה ההכרה, הכמיהה האנושית — צ'אפלין, בהבה לעולם עוד לא הגיע לשיא מעין זה.

* „גשר ומרדף" (מגדל) — מלודראמה הוליבודית בת 35 שנה. שפרדין „מצחזה" הטוב. הכל באר נאלי ומיושן, אך עשוי על פי המסורת הצלובה של „בית־החרושת להלובנת ורודים (כאן גם „פרוירים" קצת).

תל־אביב:

* „רבי יעקב" (תל־אביב) — ראה „אוריון", י־ם.
* הגשר על הנהר קוואי (דקל) — הספקטאקל המפורסם של דייויד לין, שביכו לשוות לו גבמה פאציפיסטית הוא בעצם שילוב של החומר המסחרי הבנוי של סרטי מלחמה עם התוכה מאוגנת, לעיתים ממש מאלפת של אנטי־מיליטאריזם. עשוי היטב, נשען לא מעט על שחקנים מצוינים, הוא סרט שכדאי לראותו.
* „אורות הכרך" (לימור) — ראה „ארמון", י־ם.

חיפה

* „רבי יעקב" (עצמון) — ראה אוריון, ירושלים.
* „הלידי שרה בלוז" (אורלי) — ראה „רון", ירושלים.
* „יום התן" (ארמון) — כרסי־בתה פעולה על פי ספרו של פרדריק פורסיית. המתאר התנכלות דימויות בדה־גול. הרקע הפוליטי אפטי והעמקה בכלל. שיא הקלילות, אבל האספקטים היצוביים „מדביקים" אותך לכסא.
* „הדחיה" (אודן) — סרטו של רומאן פולאנסקי על סכיזופרניה — סרט במעט מופתי מסבנע. מבהיל — ומבחיל. בעל אוירה קלאוסטרופובית מהפנטת. אחת ההופעות הטובות ביותר של קתרין דנב.

המבחר נכתב על־ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון הקבועים.

קשה להיות ערבי ישראלי

(המשך מעמוד 7)

בכך תוזקו דריכות האוכלוסיה הערבית לשתפה בפעול בטורכי השלטון ובקביעת מדיניות. חברי הכנסת הערבים הקשורים למערך ובראשם סיף־א־דין אל זעבי הציעו לראשונה בהגלנית ישראל גם עבודת מדיניות — ממשלה בלי הליכוד ומר — וגם תביעה ראשונה בסוגה: לצרף שר ערבי לממשלה. בעת הרכבת הממשלה החדשה דובר על כך שבסיסה הכוסכם לקוי משום שהוא נשען על תמיכת שלושת הזוכים הערביים. הדברים פגעו ברחוב הערבי. בנאומו הראשון בכנסת של השייך הבדואי חמאד אבו־רביע הוא שאל: כיצד אי־אפשר לסמוך עלינו? אנשי שבטו של אבו־רביע, כמו הצעירים הדרוזים, מתגייסים לצה"ל ושם סומכים עליהם.

בעבר הקנה אותה האכזבות הבסיסית של האוכלוסיה הערבית לקלוט את הצעירים המשכילים במוסדות ציבוריים וממלכתיים. כיום דורשים יותר, בפעגיע, בתקופה גם קבלת בשירות במרות, ועדת השרים שמונתה על־ידי ראש הממשלה לדאוג לקליטת משכילים ערביים במקומות עבודה הגישה את המלצותיה וגורמים המטפלים בענייני מיעוטים בישראל בערבים לשיתוף נציגי המיעוטים בהכרעות לגבי גורלם. יש כוונה לשתף נציגים ערביים בוועדות השונות כמו הוועדה לענייני ההקדש המוסלמי ואחרות המאוישות מזה 25 שנה על ידי יהודים בלבד.

קשה לערבי הישראלי לחיות בתחולה מתמדת בין הסולידריות שלו כערבי ונאמנותו למדינת ישראל. הציבור הישראלי הנוחל לו אכזבות לא מעטות. חרף ההבטחות הרבות לא הצליח המערך לשבץ מועמד ערבי גם בבחירות האחרונות במקום ריאלי לכנסת. זאת לאחר שבמשך שנים ארוכות ברור כי ערבי ישראל המצביעים ישירות למערך (ולא לרשימות הקשורות למערך) מכניסים בכל פעם לפחות שני חברים יהודים. התעניינות הציבור הערבי בישראל בבעיות השטחים ובבעיה הכוללת של המאבק עם מדינות ערב אמנם גברה. אך בעיקרו של דבר הם רואים עצמם כציבור נפרד ומדינת ישראל היא מדינתם. לפיכך, ההכרה הגוברת בצורך עצמם החריפה ותחריף את הדרישה לתת להם את החלק שהם ראויים לו במוסדות השלטון והציבור. העובדה שערביי ישראל כמעט ולא נתנו יד לחבלות הוכיחו רצון לשיתוף פעולה עם המדינה בעת מצוקתה אינה כוגעת את התהליך העיקרי שחל ברחוב הערבי כל העת והוא תהליך התעצמותו של רק"ח שבא לידי ביטוי בבחירות האחרונות ועל כך ברשימה הבאה.

דני רובינשטיין

תיאטרוני ישראל

הערב 25.3

הבימה:
דלתות ונפקות:
תל־אביב האולם הגדול
בשעה 7.30 בערב
כך אהבים האחרים:
תל־אביב האולם הקטן
בשעה 7.30 בערב
הה, הו יוליה:
ירושלים

הקאמרי:
נעורי ורודהלה:
תל־אביב
מלון פלזה:
כנפפה רמתן

הקאמרי:
סילבסטר 72:
חיפה

בתי־מרקחת

בירושלים
אברמוביץ, המלך ג'ורג' 21, טל. 224972; סיאם, רחוב שער שכם, טל. 284512.

תורנות בתי מרקחת בת"א
בני, רחוב דיזנגוף 174, טל. 222386; פרנקל, רחוב המלך ג'ורג' 28, טל. 223721.

בת־ים
הפמק, בניים רחוב דניאל 4.

רמת־גן
המגן, רמת־גן רחוב ביאליק 30.

תורנות בתי מרקחת בחולון
דוד, רחוב ההסתדרות 80.

פתח־תקוה
מרכז השרון, רחוב ציון 40.

נתניה
הנשיא.

בני־ברק
הנשיא, דרך ז'בוטינסקי 111, פרדס־כץ.

רמת־השרון רעננה, כפר־סבא רמתיים
רפה, הרצליה רחוב סוקולוב 18.

קולנוע

תל־אביב
בשעות 4.30 7.15 9.30
אופיר — גרטה בעלת 4 כמדים
אסתר — הרי המזוהם הזהר
אורלי — ויסקונטי לדרביב
אלנבי — אהרון המאהבים הלהטים
בן־יהודה — הסימפוניה האירוטית
גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה
גת — פים וסילי
הוד — נווה המוזר
דקל — הגשר על נהר קוואי 6.30 9.30
דרייב אין — 7.15 להמר השודדים
9.30 ללא מצנורים
המרכז — כבה גורליה
זמיר — סקורפיו
חן — חשמלית ושמה תשוקה
לימור — אורות הכרך
מוגרבי — כך חיינו
מתמיד — הנמר השחור
מקסים — שעור באהבה
סינרמה — איש חצות
סינמה 1 — יומו של דולפין
סטודיו — בננות
עדן — סמארי
פאר — אהבת החיים
פריז — אדי הבלש
צפון — משחק המינים
רמת־אביב — המגנב האחורה
תכלת — הרולד ומוד
תמר — כולה תשוקה

יפו
נגה — הגנב הסיציליאני 4 7 9.15
צליל — קליאופטרה ג'ונס

בת־ים
רמת יוסף — תיקוני להיים 7.15 9.30

חולון
ארמון — 7.15 — 9.30 סקרק — אתה גם
4 לאהבה הסרינה המגוגל
מגדל — 7.15 9.30 — הצגה הקולנוע האחרונה
4 פרק חיות הג'ונגל

רמת־גן והבעתיים
אורדע — הבלונדיני עם הנעל השחורה
אואזיס — הדיקטטור הגדול
ארמון — זאטר הגדולה
גל־אור — מחר אתה להפצה
הדר — מה עשו לך סולבגי
לילי — הסוד הגנוזח
רמה — גם מלאכים אוכלים שעועית
רמת־גן — רבי יעקב
שבים — הראש

נתניה
אסתר — 4.30 7 9.15 פאט גארט ובילי הנער
סטודיו — 9—7 דקמרון מס' 2
שרון — 7 9.15 הבריחה
4.15 נקמת האשה האהובת

הרצליה
דגניה — תשוקה והלומים 7 9

כפר־סבא
עמל — זמנים מודרניים 8.15
חן — הינשוף 8.30

הוד־השרון
בית הפועלים — הקרב בארץ האש 8

חדרה
חוף — האהבה היא רק מילה 7 9.15

פתח־תקוה
הדר — 14 האמונה
היכל — התנקשות
שלום — קטיפת בפלכודה

ירושלים
אדיסון — שלושת החברים
אוריון — רבי יעקב
אורנע — איזה מין עוזרת
ארמון — אורות הכרך
אור־גיל — אהבה כשמש במים צוננים
הבירה — בהרה למצרב
חן — כי רצה את היצאנית בלימי
ירושלים — אברך הברזל
מקדה — בשר ושרלו
עדן — צ'ארלי ואריק
רון — הלידי שרה בלוז

חיפה
אוריון — יומנה של בתולה
אורה — הפרתיץ
אורלי — הלידי שרה בלוז
אמפיתיאטרון — הרי המזוהם הזהר
ארמון — יום התן
בית רוטשילד — כיצד לגנוב מיליון 6.45
חן — לורד קארולין לאמב
מירון — אריות הקרטה
עממי — [illegible]
עצמון — רבי יעקב
פאר — סקורפיו
רון — זר בעיובמיה
שביט, הר הכרמל — בנויק 6.45 9.15

קרית־שמואל
היכל אור — שבעת המופלאים ורוכבים
זהר — בזרה לברך

טלוויזיה לימודית

8.15 אנגלית ו'. 9.05 גיאוגרפיה ד' — חשובי שמש. 9.25 השכל ה' — אלקטרונים בביירים. 10.00 ביולוגיה ט' — תרדמה: על עיברים, ענבביות וגרובהותים. 10.20 אנגלית ה. 11.25 מתמטיקה ה' — תרגום בעיות להצבת פסוק. 12.00 ביולוגיה י' — התרמון הצמיחה. 12.20 טבע/פיסיקה ד' — בזרוה והנועצה במים. 13.00 ביולוגיה כ' — וירוסים. 13.20 טבע ד' — מערכת הנשימה. 14.10 תולדות ה' חשמל י' — „יתנה מעגלים. 16.00 „בגדי המלך החדשים" — סיפורי תגודע של אנדרסן. 16.22 תכנית באנגלית על מרגע יוצא דופן כי הסביא קיצוצות מנגנות. 16.43 א.ב.ג. — ספק האנרגיה — בידור להביה לנבוהי הבגרות. 17.00 פלישת פיסר — הכבית באמבנות.

טלוויזיה כללית

17.30 חדשות. תכניות ילדים — 17.32 עלילות פומפק. 17.40 יש מוסיקה ויש מוסיקה. תכנית ערבית — 18.30 קיצור החדשות. 18.32 סמולים. 19.17 זרקור. 19.27 סקירת תכניות. 19.30 חדשות. הכבינות בעברית — 20.00 עלם ועל־מה. 20.30 מבט לחדשות. 21.00 מקמילן ואשתו. 22.15 תעודה. 23.15 פסוק מתוך ישעיהו החדשות. 23.20 מסדר שירה.

שדורי ישראל

רשת ב'

6.05 התעמלות. 6.15 שעון מוסיקלי. 6.59 רגע של עברית. 7.00 הבוקר הזה + סקירת עתוני הבוקר. 7.25 זמר זמר לך. 7.35 המשך זמר זמר לך. 7.53 אור ירוק. 8.10 בוקר טוב. 8.55 בעקבות החדשות. 9.05 המשך בוקר טוב. 10.05 כאן בבית. 11.50 לאן הערב + מוסיקה קלה. 12.05 בין מקצב יוצר. 12.30 תן חיוך. 13.00 בחצי היום. 13.25 שירים משלנו. 14.00 סקירת עתוני הצהרים. 14.10 כאן רבקה מיכאלי. 15.05 לי ולך. 15.53 הדרך. 16.05 רגע של עברית. 16.06 מקום בצמרת. 16.30 בתקווה להבין את הרמה. 16.35 המשך מקום בצמרת. 18.45 היום בספורט. 19.05 נעימה וזמר. 21.05 „אבק כרטיסי" — תיקים מספרים ושירים. 21.52 נעימון קלות. 22.05 עד חצות. 23.00 הלילה הזה. 23.25 המשך עד חצות. 0.05 פזמונים לא ניצו. 1.05 עד אור הבוקר. 5.55 מה טובו.

רשת א'

6.00 העברה מרשת ב'. 8.05 מעבדים מוסיקליים — לולי: סויטה באלט (תזמורת „אלסנדרו סקרלטי" בניצוח פרנקו קאראצ'ילו) שוסון: פואמה לכנור ולתזמורת. אופוס 25 (סולן: יהודי מנוהין, מנצח: ג'ון פריצ'ארד); ראבל: „אמא מספרת" („כה מר לאה") (התזמורת הסימפונית של דטרויט בניצוח פול פארי). 9.00 חדשות. 9.05 צלילי אותרת. 10.05 צלילים כן הקבמים — הפסנתרנית ליליאן קאליר — באך־ליסט: פרלוד ופוגה בלה־מינור; בטהובן: סונטה בלה־במול מז'ור. אופוס 110; הגנו קאודר: מוקנה, שומן: 11.15 ספור אני שומע — לכיתות בלדה כב. ב', 11.00 עברית לצב. ב', ג', 11.35 שיר ופזמון. 12.15 אישים ומעשים מן העבר — היסטוריה לכיתות ו', ז', ה'. 12.35 „קונצרט צהרים — ויבר: קונצ'רטינו לתזמורת, ארנולד: מחולה. (מנצח: המלחין). 13.00 בחצי היום. 13.25 לאונרד ברנשטיין מבצע על מוסיקה קלסית קלה — ס"סבג: בקבאלה; פונקיאלי: מחול השעות; טאבו: סינפוניה אינדיה. 14.00 סקירת עתוני הצהרים. 14.10 לאם ולילד — „הדברים הטובים" לילדים הגדולים — שירים „בבקתכבת". 15.05 רדיו־ידע — משדרים להרחבת הדעה. 15.30 ספרות השאלות והתשובה. 15.50 כאוצר הספרים. 16.05 רגע של עברית. 16.06 מינחה מוסיקלית — עם התזמורת הסימפונית של רדיו ברלין בניצוח איזאק קרבצ'בסקי — סאטי: „הרפתקאות מרקורי", סויטה לתזמורת; דביוסי: ואלס „אינני מאמינה"; דבוז'אק: קונצ'רטו ברה־מינור לצ'לו. צ'לו והתזמורת (סוליסט: נ'הגדור); אבנר: דיברטימנטו. 17.05 מוסיקה בדבים קל. 18.55 להקלאי — שרות ידיעות יומי. 19.00 היום הזה. 19.25 קלאסי וקל. 19.50 פרקי היום בתנ"ך: הרטנ. פרקים א', ב'. 20.05 „דון ג'ובאני" (מוצרט) — אופרה מאת מוצארט. 23.00 הלילה הזה. 23.25 סיפורדיו — „אשה קטנה ילדים רבים". 0.05 רגע של שיר. 2.00 העברה מרשת ב'. 3.05 עד אור הבוקר. 5.05 העברה מרשת ב' עד 6 בבוקר (כל היממה חדשות כל שעה).

גלי צה"ל

5.58 ברכת השחר. 6.05 צלילי בוקר + דיסים. 7.05 המשך צלילי בוקר. 8.05 יומן הבוקר. 8.30 דיס עם ציר. 10.55 רק רגע. 11.05 חמים ונעים + דיסים. 11.55 בכל מקום. 12.05 יומן הצהרים. 12.30 חמים ונעים. 13.30 ב.ב. 13.35 המשך חמים ונעים. 13.55 הודעות לחיילים. 14.05 גלים צהולים. 14.30 היומן יומי קצר. 14.35 המשך גלים צהולים. 15.05 שלוש ארבע המס. 17.05 יומן הערב. 17.40 פזמונים לבולבם + דיסים. 18.05 תיק אישי. 19.05 שעת רצון. 20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים. 22.05 הלילה. 23.55 סיפור החצות. 00.05 יומן חצות. 0.30 ציפורי לילה. 3.05 פזמונים אל תוך השחר עד שעה 6).

* מחרטות
* כרסומות
מכירה היצור מקומי
הד' איין כמוות בע"מ
טל. 825845, ת.ד. 35013 ת"א.

הלוח החדש דבר

ספר חדש

רומנטיקה ומרי

מאת יוסף פרידלנדר

יעקב טלמון, רומנטיקה ומרי, אירופה 1815—1848; תורגם מאנגלית בידי יהודה שהר לוי; הוצאת עם עובד, תל־אביב, 1973.

מדי פעם הקורא את מלוא … יכולת ההנאה מספרו של פרופ' יעקב טלמון, ראוי לו לקרוא קודם קצת היסטוריה של מוצגים … הזמן, החל במהפכה הצרפתית. שכן כתיבתו של ההיסטוריון מעוגנת כל כך בהרבה הדעות, הזמנים, המדינות, התנועות, האמנויות, הפילוסופיה, הספרות, אמנות של אותם דורות … ההליכה קודמת לעיון בספר … את בקריאתו העמוקה של הסבר מליצה הריפות. שהוא עקר התובנה של ספרו, הוא … להתהוותם של הדברים … קשרת בהם.

לפרופ' טלמון ההיים, שבילי ההיסטוריה הפנימית של הדברים, הוא סיפום של עובדות רבות … לפני השטח ומתחת להם … שכן הוא רואה מה קודם למה … מה לפנים ומה אחור … מה הוא חזות הכל. אין … הולך לאיבוד באוקיאנוס … הראיות, הספרות, העשיר … שכבר נכתבה … הוא … מהרכבה … ומבציאה … בספר בבינה … באהבה החזרות.

כנקודת מוצא משמשת לפרופ' טלמון המהפכה הצרפתית שהנה את אשיות המסגרת והבטחה … העולם הישן … ואת אשיות … עידן הרוקיה, עולם ימי הביניים. היה … להתמוטטות הגדולות … שהביא … שטלטלו את יבשות … אירופה והמילה … לתוך קלחת … המאבקות ושל זרמים … ימים ופוליטיים, שלא רגעה עד … משנים … מה שרים חברותיים … לבשו צורה ורוח האדם חיפשה … כתמיד, מוצא למצוקות הקיום … הגשמי, המבקשים על ה… שמילאו את אירופה … מחיל … סיסמאותיהם של … חירות, אחוה ושוויון … הזה חזרו … את המדינות הלאומית … „שבירת … ולא הולה … החופשי … האדם … את המוות … המסורת המשודרים והאמנים … הלאומיות … אלטסטית … ראש … הגלגל את הרעיונות … ערכים … מרכוזה של כל … „לא אל ולא מלך" … מהלכה … בחוקה.

ברור שאין ההיסטוריון כתעלם … הדיאלקטיקה שבהיסטוריה של התקופה הנדונה, שדוגמתה … המהפכה ב…

צרפת ושלטונו של נפוליאון. הכוחות הגדולים שהורדו מן השעבוד לכנסיה, לאשר מרטין לוטר היה המבשר הגדול שלהם. לא זוכר עוד אל „המנוזה והנחלה" שהיו מנת חלקם מאות שנים. „הספתו של לותר לאמונה אישית, בניגוד לדוקטרינות האובייקטיביות של הכנסיה, היתה, הפרק הראשון, והמשכו — נקודת המוצא של דיקארט: הטלת ספק בכל וגילוי האמת עלידי היחיד". בנוסף על הדרכים האישיות של גילוי האמת, חיפשו גם אמת אובייקטיבית, „אם דבר האלוהים ואם עקרון התבונה". חיפושים אלה העידו על מבוכה גדולה בלבבות, וזו מצרה הולידה התפתחויות חשובות והיסטוריות. הטראומה של המהפכה הצרפתית התגלגלה למהפכה התעשייתית ועוררה מאבקים גלויים וסמויים בין העולם הישן לבין העולם החדש, אך גם העולם החדש היה מלא סתירות וניגודים, שמצאו להם אפיק במחשבות ובמנהגים של ה„אני הקיבוצי" בכל מדינה ובכל ארץ. הדראמה האנושית הזולה לפעול במלוא הכרך, ואת עלילותיה ואת גיבוריה מעלה פרופ' טלמון במסות תמציתיות ומבריקות, המגוללות את ההיסטוריה של מחצית המאה הי"ט.

היסוד האידיאולוגי ההורכת לרכושה של הכנסיה פתחו את השער לתנועה הסוציאליסטית ונתנו את הדעת על חלוקת הרכוש בין עשירים לבין עניים. הסיסמה השער לתנועה הסוציאליסטית האדם הלהיבה אנשים רבים … „אם כי מסכת החיים ההליכה שלפני 1848 לא היתה שונה בהרבה מזו שהיתה במאה הי"ח, הרי „שהמסד כולו נתערער עקב התמורה המהוללת שחלה בתודעתם של בני האדם". תמורה זו כללה תלישות רבות, כמו ניידות חברתית, שהיתה תולדת מורשת המהפכה. מורשתה הגדולה שרד יותר היתה בדמות המדינה כמוסד חילוני והשקפה, שהחברה האנושית אינה מיוסדת על אמנה מוסכמת ולא כהשקפת המסורת, על הסטאטוס. והולה האבקות של „כוחות המהרי". ה„סר־זות והאתמולי" בגרמניה, צרפת ואנגליה, ובמרכזה עמדה המלוכה של השלטון, מלחמה שהולידה את הסוציאליזם.

לפי הגדרתו של טלמון הם תרמה צרפת לסוציאליזם את המעשה המהפכני, אנגליה את הבעיה הכלכלית, וגרמניה את המחשבה. את ההכנה הפילוסופית לסוציאליזם רואה פרופ' טלמון בשיטתו של קאנט, אשר חשיבותה היא פורמה, לדעת רבים, כן המהפכה הצרפתית. פילוסופיה זו סללה את האוטונומיה, האמונה, המסורת והמסיבה החברתית כגורמים למוסבה ולפעולה נבונות. „אבל כה שמעלה היחיד בהיפרשי צריך שיהא לו תוקף כללי, וכל הכרעה תפשית על המעשה, היא לפרט, צריך שתהיה ראויה לשמש כלל של התנהגות לכלל". והגליאנים הצעירים פויארבך ומארקס חלקו על דעותיו של קאנט, דעות שהביאו לידי ניכורו של האדם. מארקס פיתח את התיאוריות שלו על שעבודו של הפרולטאריון ועל חורבנו של הקאפיטאליזם, ועל המאבק שיסתיים בנצחונו של הפרולטאריון. כמארקס ניבא, שהמהפכה תפרוץ בצרפת ובגרמניה. בעיקר סמך על המשטים הגרמניים, המורכבים מעולם של בעלי אחוזות, כמרים, רוזנויות קטנות וכתות צבאיות.

אלא שהסוציאליזם בלבד לא היה בכוחו להרים את ההמונים, ליצוק לתוך מאבקם את תוכנו האמיתי ולשוות לו את התדמית הראויה לו. את השירות הזה עשו הלאומיות, אשר בעזרה הרבה בכפסתר של נפוליאון ובהתנגדויות שעורר בארצות אירופה. אומות רבות החלו לשאוף לחיות עצמית ולייחוד לאומי, ובמיוחד עשו זאת המשכילים שבעמים, שנשלטו על ידי האימפריה האוסטרו־הונגארית ועלידי האימפריה הטורקית. השראה גדולה שאבו רעיון הלאומיות ממשנתו של יוהאן גוטפריד הרדר, שחי בריגה, שנא את ארץ מולדתו פרוסיה, והעריץ את יקטרינה, קיסרית רוסיה. הרדר העלה על נס את יופיים של כל אומה, כל שבט, וכל לשון, ובהשפעת כתביו הלכו מלומדים וחוקרי עתיקות, חוקרי לשון, והיסטוריונים לאסוף שרידי מסורות לאומיות לדורות. „מעולם — כותב פרופ' טלמון — לא ראה דור אחד מבול כזה של מלונים היסטוריים, מסות דקדוקיות, אנתולוגיות של שירה עתיקה, רומנים היסטוריים, אוספי כרוניקות ומקורות, ובכלל שגשוג כזה של המחקר וההיסטוריה של השירה הלאומית".

על גל הלאומיות שהציף את העולם נישאו התנועות הלאומיות של העמים אשר דוכאו במרכז אירופה ובדרומה. מקור ינקתן העיקרי בא, אמנם, מן המהפכה הצרפתית ומן הסיסמות שבאו בעקבותיה. אך חלק גדול כן האידיאולוגיה שלהן, ובעיקר גל הרומאנטיקה שלהן, נשאב מתורתו של הרדר, מן השיבה אל המסורת הגנוזה והזהירה. כך חוברו יחדיו ההנהגה הלאומית הצבאית עם האידיאולוגיה המהפכנית הדמוקראטית. במרכזן של השאיפות הלאומיות עמד גורלה של יוון, שנאבקה תחת המגף התורכי. התקוממות היוונים היתה המרד הלאומי הראשון שהשיג את מטרתו, אם כי בצורה חלקית ומקוטעת במאה הי"ט. „על המרד הזה סמך את ידיו" מטרניך, אשר פסק, כי „יפה נהג המסה הבינלאומי של המהפכה האירופית, כאשר בחר ביוון כנקודת התלקחות של המהפכה..." לאחר יוון בא תורה של רומא, לפי הסדר ההיסטורי של העולם הקלאסי. המאבקים שנעשו לקראת איחודה של גרמניה לא נשאו פרי באותן שנים, אך הכינו והכשירו את ליכודה ואחדותה, שנעשו מאוחר יותר בידי ביסמארק.

כל התנועות הלאומיות החברתיות באו מבוחן של סערות ההלהבות וההתרגשות, האידיאלים והתיאוריות, השאיפות והאשליות, שפרופ' טלמון מכנה את כולן בשם רומאנטיקה. ראשיתה ב„פרה רומאנטיקה", כמחצית היובל לפני המהפכה ואחריתה בשנה הגורלית 1848. ברומאנטיקה, כפי שמסביר אותה פרופ' טלמון, כלולים מרד הדקאבריסטים ברוסיה, עצמאותה של יוון, הפיכת יולי 1830 בפאריס, נסיון המרד של הפולנים נגד הרוסים בשנת 1831, ולאחרונה — מהפכת פברואר בפאריס, ההפיכות בוינה ובברלין, מלחמת השחרור של איטליה והונגאריה, ו„אביב העמים" של 1848.

במישור החברתי פעלה הרומאנטיקה לקראת השחרור מכבלי המסורת הדתית, האבסולוטיזם הפוליטי והחירארכיה של הסדר החברתי: במישור האישי ביקש האדם לחתור לקראת האותנטיות שלו. בין הגילויים של חיפושי האדם אחר עצמיותו מונה פרופ' טלמון גם את הבשטים. האדם ביקש „לחוות את המציאות בדרך סגולה שלו", באמצעות התחושה, הדמיון, האינטואיטיביות, התשוקות, החלומות והזכרונות.

הרומאנטיקה, לפי הגדרתו של נובאליס, איננה אלא האדרת הכוחות הגנוזים. אדם הנתפס בכך אין לו כח הבחירה וכולו נתון לאיזה ערפל סמוי, לאיזו זעקה בודדות ושלכתית, ובתחום הנפש: להרהורי אשמה ובעצבים לאיזה גן עדן אבוד. לציפייה צוה לעתיד. לעלילות אגדה ולמעשיות בוראות. פרופ' טלמון מביא הרבה אסמכתאות לכך. הלקוחות כן הספרות של הזמנים ההם.

הרומאנטיקה המוגעת אל הנפש כליכך, כתאורו של פרופ' טלמון, נסתיימה, כפי שמסתיימות רומאנטיקות רבות, בעצב ובטראגדיה. ואין סוף יפה יותר לספר מאשר המעשה באלכסנדר הרצן, כהגיע לפאריס בשנת 1847. כאל „פאריס, לב, העולם, כוח ההיסטוריה, שיכת אחות העמים השלום האוניברסאלי". שנה אחת לאחר מכן פירסם את מאמרו „התוף שכמבול". המתחיל במלים: „ארורה את, שנת הדם והטירוף, שנת נצחון השפלות, החייתיות, הטיפשות..." ובתשובה על דבריו של הסופר האדר זוטוה קורסה, שניבא כי רוסיה תמסוג לתוכה את כל הרעל שאירופה כבר נגועה בו ותכלה באותו רקבון, הכריז הרצן, מתוך תחושת נבואה, כי „פגישתה של רוסיה עם המהפכה תהיה בסוציאליזם".

תקליטים

בטהובן האינטימי

מאת זאב רב־נוף

(„שתי שלישיות אופוס 70"; אי.אם.אי.)

התקליט מגיש את שתי השלישיות של בטהובן, אופוס 70 — מס' 4 („רוח־רפאים") ברה מאז'ור ומס' 5 במי־במול מאז'ור, שנכתבו בשנת 1808 בשיאו של כוחו ובהיותו כבר חרש. אמנם זהו בטהובן אינטימי, אך אין זו אינטימיות מקובלת, גם לא עליו. אין התאמות הרבות שלו יש טעם מכל הסוגים. כאלה שיש להם כחורבן והצגה של „זיקוקין", כאלה המאפשרות לך להתקרב יותר אל האיש כבחינה אישית ומוזיקה. כאן אתה חש בזאת רק פעם אחת, אם כי במלוא עומק העצב הגועל לא רק במלאנכוליה, אלא בטראגדיה של ממש, הייט בחלק האמצעי (ה„אדג'ו") של השלישייה הראשונה. החלק הזה נמצא בתוך שני חלקים נמרצים, חזקים ומהירים ישר, אך גם עליהם מרופי משין „כל של נפשי". לעומת זאת השלישיה השניה, היא הרבה יותר זמבונית, סלה הויליל ביופי, סכר־מקה, קומפוזיציה ותא להנפים את הזמן „בלי בעיות" ובלי כל ביצוע אישית במלחין עצמו. המבצעים — דניאל בארנבוים (פסנתר), ז'אקלין דה־פרה (צ'לו) ופנחס צוקרמן (כינור) — מבצעים היטב לרוחן של היצירות ויש להם גישה אישית ותפיסה משלהם. זהו מוסיקה רומאנטית. אך יש בה משהו קר ויוצר מוזרה. תחושה זו ניתנות כאן במלואה יחד גם היופי הנדיר של הצלילים.

„צ'ייקובסקי — קונצ'רטו לפסנתר — וייסנברג — קאראיאן" (אי.אם.אי.) — אינני נמנה עם מכרי הקונצ'רטו למנגנוני של צ'ייקובסקי ביצירה שלילה ו„צנזלה". יש בו כמה קטעים נהדרים ויש בו גם „תמר־בידר היוצר", אם הוא הופך לחומר כזה בידי המבצעים. די להזכיר את הביצוע הפיגובכאלי ביותר של יצירה זו (כיום ביצוע היסטורי) של טוסקאניני עם הורוביץ, כאשר שניהם ויבקו אל הוד היצירה בקצבים ובצבעים שלהם, בכוח־מחץ שהיה גם קליל וגם פריך וגם — בעל־סמכות. הביצוע שלפנינו נעשה כמעט „אקדמי". לקאראיאן, כאשר הוא מנגן את צ'ייקובסקי, יש איזו כוונה תהילה לאסתטיזציה ורציניות־יתר כשהוא מנסה לשים את הרגש על הקצב (לכן אהבתי כל־כך את הביצוע של הסימפוניה הפאתטית שלו). כאן שניהם, המנצח והפסנתרן אלכסיס וייסנברג (עם התזמורת של פאריס), מוצאים שפה משותפת, אישית וכמעט „סימבולית". הם נותנים מצ'ייקובסקי ומהצבעים, הם מפיקים צלילים בעוגלים ויפים בצבעים (ביחוד בקטעים העצמיים) מנותקים ועשירים. אך הקונצ'רטו הולך ואובד בין העצים. הדבר יקסום, אולי, לחובבי קאראיאן, אך ספק אם הוא יצא חן בעיני חובבי צ'ייקובסקי.

„שירי זאב ז'בוטינסקי" (הד־ארצי) — המנגינות המכובבות ולא קלות, היא, ליצור שירים ברוח התקופה על פי טקסטים של זאב ז'בוטינסקי. יש כאן טקסטים פאטריוטיים ולירים וכמה מתרגומיו מלירוקה זרה — כולם בעטיפה יפה עם צילומים. עד כאן בסדר. וגם הנסיון לעצבו אינו חדש האיל היו דברים כעולם. השאלה היא, באיזו מידה זה מתאים. לי יש רושם, כי כאן השידוך אינו מוצלח כליכך. השירים אמנם יפים (גם אם אינם „בוזניים" בבחינה המבוף)· העיבודים אוניסלינגטיים והביצועים נעימים, אבל מה שהולך כאן לאיבוד הוא המוקד — המלים. לפתע אתה שם לב כי אתה מאזין לשיר כאילו היה עוד פזמון ממצעד הפזמונים, ואתה גוסר בעיבוד של שירי הה, ואתה אומר לעצמך: משהו כאן לא־כליכך בסדר. התקליט עצמו בא להוכיח זאת כאשר שלמה ארצי שר את „שמאל הירדן" (בעיבוד של שלזינגר) ואתה שומע שכאן זה „הולך", אבל זהו השיר היחיד שהלחן שלו היה קיים מקודם.

דניאל בארנבוים וז'אקלין דה־פרה

„לוס אנג'לס מאסבאורה" (אי.סי.אי.) — העשם הצבר האקזוטי מבראזיל הפורח על גיטרות בארה"ב, זה זמן רב, להזיסים מסרטים. אצלם הכל להיטים והכל סגנון אחד. אם כי ברמה גבוהה מבחינה טכנית. השאלה היא רק מר המלודראמה הבלהי־מבעת. יש גם כמה עיבודים (הכל מארטי גולד) הטובים למדי כאיתם „בצלי־צליס". ככל התקליט אני ממליץ על שתי מנגינות: ביצוע מפולה של באקראך מ„בוץ' קאסידי" והאטרקציה עצמה שבשמיעת המנגינה מתוך הסרט „הגרון העמוק". בפעם הראשונה מגיעה מוסיקה מתוך הסרט הפורנוגראפי המפורסם של ישינו „אל הפרקליט", מנגינה נעימה, אך היא להיט בזכות ההצלחה המסחרית של הסרט (כמובן לא בישראל).

עיריה חולון

מכרז מס' 17/74

עיריה חולון מכריזה על קבלת הצעות לאספקת רכב וציוד כבד.

את המכרז אפשר לקבל במחלקת העירייה, רחוב האורגים ליד התחנה לכיבוי אש, כל יום בין השעות 8.00 — 13.00.

יש להגיש ערבות בנקאית, בשיעור של 6% בערך ההצעה, לתקופה של 3 חודשים, אחרת לא תובא ההצעה לדיון.

את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות למזכיר העיר לא יאוחר מ־14.4.74.

העיריה שומרת לעצמה את הזכות לחלק את ההזמנות בין מספר מציעים לפי ראות עיניה. ההמלצות הנמוכות של המציעים יהוו שיקול בעת הדיון על מסירת ההזמנות. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

פ. אידן
ראש העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה

הודעה

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בניה על חלקה 98 בגוש 6373 ברח' ארלוזורוב 15 פינת דב הוז לפי הכביר המתאר. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב' מיוחד בו מותר לבנות בנין של (ארבע) קומות מעל עמודים במסגרת כללית של 110% מבנה.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם לבנות בנין של 4 קומות על עמודים במסגרת כללית של 121% בהתחשב עם הריסת מבנה ובניית מעלית.

כל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

י. פינברג
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

המועצה המקומית יהוד

מכרז מס' 2/74

המועצה המקומית יהוד מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים רשומים (בהתאם לחוק רשום הקבלנים) להקמת כתוך.

התוכניות, תנאי המכרז, מיטות הכמם, מפרטים ורשימת כמויות אפשר לקבל במזכירות המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של 50.— ל"י שלא יוחזרו.

פרטים נוספים אפשר לקבל אצל אדריכל פוין טל. 905589.

את ההצעות יש לשלוח ב־2 עותקים בדואר רשום למשרד המועצה תוך ציון נושא המכרז, לא יאוחר מיום 7.4.74 בצירוף ערבות או המחאה בנקאית בסך 7,000 ל"י לתקופה של 3 חודשים להבטחת קיום ההצעות, הצעות ללא ערבות בנקאית לא תובאנה לדיון.

אין המועצה מתחייבת לקבל הצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

ש. חתוכה
ראש המועצה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

תיק עזבונות 1372/74

בענין: עזבון המנוח בנים אברהב מגבעתיים שנפטר ביום 5.8.74

המבקשים: מרדכי אלמוג ו־2 אחרים, על ידי ב"כ עו"ד יגאל ספירא מרח' הנפש 9, גבעתיים.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו בקשה למתן צו המכריז על יורשיו של המנוח בנים אהבב שנפטר ביום 5.8.74 ולמינוי מרדכי אלמוג ת.ז. 0401070 כמנהל עזבונו של המנוח ומזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הרוצה להתנגד למתן הצו המכריז על יורשיו של המנוח ו/או המתנגד למינוי של מר מרדכי אלמוג כמנהל עזבון המנוח להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לבקשה ולציין טעם מדוע לא יינתן הצו המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בבקשה.

דוד ורגה
רשם בית המשפט המחוזי

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

„דון פאסקואלה"

אופרה קומית מאת דוניצטי

ביצוע בימתי

המנצח: פיירו באג'י

עם צוות זמרים מהאופרה „לה סקלה"
בהשתתפות המקהלה הפילהרמונית תל־אביב

הופעת גאלה

תל־אביב, היכל התרבות, יום ראשון, 7.4.1974
בשעה 8.00 בערב

נותר מספר מצומצם של כרטיסים למכירה בקופת התזמורת, היכל התרבות ובמשרד „אופיר".

הופעות נוספות

תל־אביב, היכל התרבות, מוצ"ש 13.4.74
מוצ"ש 20.4.74

ירושלים, בנייני האומה, יום שני 22.4.74

הופעה מיוחדת לתושבי חיפה

תל־אביב, היכל התרבות, יום חמישי, 25.4.74
(התחבורה מובטחת)

כרטיסים במשרד התזמורת בבית הקרנות ובמשרד גרבר, הר הכרמל

„מוסיקה של המאה ה־18"

קונצרט מס' 1

המנצח: אנדרו דייוויס
הסולן: זינו פרנצ'סקטי, כנור

תכנית מיצירות יוהן סבסטיאן באך

תל־אביב, היכל התרבות, יום שלישי, 9.4.74
ירושלים, בנייני האומה, מוצאי שבת, 13.4.74

כרטיסים:
תל־אביב, קופת התזמורת בהיכל התרבות ובמשרד „אופיר"
ירושלים, משרד כהנא כבר ציון

הנחה למנויים לפי תלוש מס' 107

קונצרט מס' 2

המנצח: סטנלי ספרבר

הסולנים: הארולד גומברג, אבובן, לוציה פופ, [illegible] ברנדנן, מנשה הרנב, וילי הפרנם
ובהשתתפות המקהלה הפילהרמונית ת"א

תכנית:
י.ס. באך — „מאגניפיקאט ברה מאז'ור"
ויואלדי — קונצ'רטו לאבוב ולתזמורת
מוצארט — „מיסת ההכתרה"

תל־אביב, היכל התרבות, יום חמישי, 18.4.74
כרטיסים בקופת היכל התרבות ובמשרד „אופיר"

חיפה, אולם „ארמון", יום ראשון, 21.4.74
למכירת כרטיסים החל מ־31.3.74 במשרד התזמורת, בית הקרנות ואצל גרבר הר הכרמל

ירושלים, בנייני האומה, יום שני 15.4.74. קונצרט למנויים מס' 4. הזה שינוי — לבקשה מספר מצומצם של כרטיסים

הנחה למנויים לפי תלוש מס' 108

קונצרט מס' 3

המנצח: אנדרו דייוויס

סולנים:
אנדרו דייוויס, [illegible]
כרבין פיורקן, [illegible]

תכנית:
ראמו — „השווים האבודים", [illegible]
הנדל — קונצ'רטו לאורגן ולתזמורת
פרסל — שאקונה
ויוואלדי — קונצ'רטו לפיקולו ולתזמורת
הנדל — [illegible]

תל־אביב, היכל התרבות, יום שני, 22.4.74

כרטיסים בקופת היכל התרבות ובמשרד „אופיר"
הנחה למנויים לפי תלוש מס' 109

לתשומת לב הצבור

כל הקונצרטים הנ"ל מתחילים בשעה 8.00 בערב (ולא כפי שפורסם תחילה).

„הכרטיסים נמכרים בימים א'—ה' 13—10, 16—18 וביום שישי 10—13 בלבד."

هكذا في الاصل

עצה רעה למפ"ם

המשבר במערך, עקב הסכסוך בין מפ"ם ומפלגת העבודה, מצער ומדאיג. יש למצוא לו פתרון בהקדם — למען ההסתדרות והמדינה. הכוח הציבורי, עליו נשענת הממשלה הנוכחית והנהגת ההסתדרות, אינו רחב ביותר, ואם יעמיקו חלילה הבקיעים, יגברו סיכויי ה"ליכוד" הימני, הלאומני, לדחוק את רגלי המחנה הציוני־סוציאליסטי.

העצה היעוצה למפ"ם לבחור בין הפיכת המערך לאיחוד ובין הפרדה עצמאית אין בה כוונה. ואף עצה רעה היא. אמנם מזמן בעמדתי על דעתי הפוליטית, נאבקתי למען איחוד כולל של מחנה העבודה. אף־על־פי־כן לא הייתי מציע למפ"ם להצטרף למפלגת העבודה במצבה הנוכחי. כאשר המפלגה מחולקת ל"חטיבות" בלתי־רעיוניות, המנוהלות על ידי "ועדת מסדרת", ה"מסדרות" את החברים, בלי לשאול לדעתם — כלהם נידושע. אם התוסף עוד חטיבה כגון זו?

ברי, כי גם ביטול מכני של החטיבות, בחינת "הכל בוחרים את כולם", לא תשפר את המצב. היא תגרום לאטומיזציה של המחנה ותביא לכאוטיזציה שתדחוק רגליהם של מיעוטים רעיוניים כנים.

אילו התקיימו במפלגה התלכדויות פוליטיות לאגינטיסיות (לענין מסויים, או לכמה ענינים), ואילו היו סיכויים לויכוח רעיוני ולהכרעה מדינית מעבר למחיצות והחטיבתיות, היה טעם להזמין את מפ"ם על מנת שתשתלב גם היא בחיים רעיוניים־פוליטיים, פוריים ומפרים. אך מה טעם להזמינה לזירת התגוששות על שלטון אישים?

יש, איפוא, לזכור את הריאורגניזציה של המפלגה על אדני דמוקראטיה ממשית (זה קודם לסיכויים המפוקפקים הצפויים משינוי שיטת הבחירות לכנסת), ולאחר מכן להזמין את מפ"ם לאיחוד.

לפי עצה, אין לפרער בשום פנים את קיומו של המערך. יש להוסיף ולטפחו ולחזקו; ואם אמנם יהיה נאמן לכוונת המובנת של מייסדיו, יביא בהכרח לאיחוד כולל — על יסוד חופש הויכוח וההתלכדות הרעיונית תוך משמעת להכרעת הרוב והפעולה המשותפת.

ג. יהודה

מגיני הכרמל ניצחו

מי אינו זוכר את המאבק החריף שנוהל בשנים האחרונות נגד רצונה של חברת "בשר" לכרות אבן בלבו של הפארק הלאומי בכרמל? מה לא טענו נגד החברה להגנת הטבע ונגד רשות שמורות הטבע! עוכרי ישראל אלה עמדו לפגוע כביכול בכלכלת המדינה, בפרנסה ואפילו בבטחון.

המתנגדים הציעו כאלטרנטיבה את גבעות שפרעם. לפני ימים אחדים התבשרנו שהחברה החליטה אכן לקבוע בין תמרה לכבול את איזור הפיתוח שלה, מהרגם שמומחיה מצאו שהאבן שם באיכות גבוהה יותר. טענה שהמתנגדים להשחתת הכרמל העלו כבר בעבר.

ועוד באותו תחום — נתקבלו הצעות החברה להגנת הטבע על האתר להקמת עיר בגולן (ראוי לקרוא לה "גולניה"!). החברה עירערה על ההצעה שהיו בה סכנות מרובות לתצרוכת המים ולשמורות טבע יקרות בגולן והציעה מקומות אלטרנטיביים. ההחלטה נפלה לבסוף בהתאם להצעות אלה, אף אם לא שיקולי החברה להגנת הטבע קבעו בכך.

עכשיו עומדת החברה במאבק שלא לפגוע בעבודות פיתוח בחרמון, יותר מהדרוש לצורכי ההחלקה. יש לאמץ את ידי אנשי החברה להגנת הטבע וכל העומד על משמר איכות החיים בישראל. כדי פעם מוכיחות העובדות שאנשים אלה צודקים — לא רק מן האספקט האקולוגי, כי־אם, בסופו־של־דבר, אף כן הצד הכלכלי־תועלתי. ופרשת "בשר" תוכיח.

צבי אילן

טעותו של דיין

משה דיין הניח שמתנגדיו במפלגתו מאהבים בדעותיהם פחות משהם שוטמים אותו. הוא הניח, כנראה, שאם יתמוך, פומבית, בנסיגות מסויימות ומצומצמות־גמורה יביא עליו ביקורת קשה מצדם, שבהכרח תהיה מלווה נקיטת עמדות אקטיביסטיות בעניני חוץ ובטחון. כיוון שמתחם הציבורי רב משלו — יהיו התפיסות האקטיביסטיות נשכרות.

הוא טעה, ומתברר שהללו חלקו על דברי משה דיין בלי לקבל הגישה אקטיביסטית. אפשר לבקר את משה דיין על "הנתוני" של דבריו — כך גם הזאב "האנטי־דייני" שבע וגם הכבש הוותרני־פשרני שלם.

מאיר בראלי

אמנות עוגב יהודית

ב"דבר" מ־12 במרס פורסמה רשימתו של סופר העתון בהר סינגמון נחום ברנע בשם "הפילהרמונית פוסלת מוסיקה יהודית". הרשימה מסתמכת על מאמרו של גנן עוגב היהודי־האמריקאי הידוע הרמן ברלינסקי ב"ג'ואיש ויק", בו הוא טוען, שהוזמן על־ידי התזמורת הפילהרמונית הישראלית להופיע ברסיטל־יהיה, ואשר הציע תכנית, המורכבת מיצירות של מלחינים יהודיים, נפסלה הופעתו.

ברלינסקי כותב, לדברי הכתב, כי החלטה זו נועדה לקרוע בין יהדות ארה"ב לבין ישראל ולהפליה תרבותית מהסוג שהיהודים סבלו מאויביהם.

כל מי שיטרח לבדוק את תכניות התזמורת ימצא מוסיקה של מלחינים יהודיים וישראליים לכביר. הרי שתי דוגמאות מהתשבועות האחרונים: התזמורת הקדישה ערב שלם לביצוע מוסיקה ישראלית ויהודית מגוונת. היא ביצעה את הקונצ'רטו לכינור של ארנסט בלוך בסדרה 8 של העונה, וברלינסקי טוען, שהתזמורת סרבה לאשר לו נגינה של יצירות בלוך.

שיקולי הנהלת התזמורת במקרהו של ברלינסקי היו שיקולים מוסיקליים גרידא. ההנהלה סברה, שאם יש לה ההזדמנות הנדירה להשמיע נגן־עוגב מהזן ברסיטל־יהיה, היא חייבת לחשוב על ההנאה של קהל רב שירצה לשמוע מוסיקה זו. לכן היא הציעה לברלינסקי להגיש מידגם מייצג של מוסיקת־עוגב מעולה, בלי להפלות את היצירה של המלחין היהודי (במקרה זה רוסי), וזאת בלי להגיע לחוסר־פרופורציה.

הנהלת התזמורת מצטערת על חוסר־הבנה לעמדתה ומקווה שהרמן ברלינסקי עוד יתרום בעתיד להעשרת האופקים המוסיקליים של הציבור המוסיקלי בישראל.

דניאל בניכיתי
הנהלת התזמורת הפילהרמונית הישראלית

מושבי העובדים במבחן

בהלחמת יום הכיפורים נתגלה יכולתם של מושבי העובדים לגבור על קשיים שהזמן גרמם. הצרכים שעליהם מושתתת צורת ההתיישבות זו, בתחום המשקי ובמישור החברתי, קיבלו משנה תוקף. המלחמה גרמה להתפכחות ולהבהרת מושגים אצל מייסדי המושבים ואצל בניהם, דור הממשיכים. גם העקרון של משק משפחתי, אשר נתערער כלשהו לפני כן, חזר ונתייצב.

הבנים, הבעלים הצעירים, כוחות העבודה העיקריים, יצאו לשדות הקרב ועול העבודה הוטל על האבות הקשישים ועל בני המשפחה שנותרו בבית. הסב מייסד המשק החל לחבל תחבולות, נמנע מלהזיז את עק התערובת — הוא משכינו ומהפכו לצדו השני, ויבוב מגלגלו, עד שמעבירו מכל כף דלה הלול, כדי שהעופות לא יישארו זמן רב ללא אוכל באבוסים. רעיית החייל הצעירה גילתה כי היא מסוגלה להרים את כד החלב לאחר החליבה. הילדים משתפים עצמם בכל הנעשה, המבוגרים שופעים רצינות והתחושת אחריות.

הבן היורש, החייל במילואים, מגיע לחופשה של יממה. הוא צופה דממה, מביט בעיניים זגוגיות ישר לפניו, מתהלך כחולם, מסתגר בעולמו שלו. אך בבואו לאחר זמן, עם שוך הקרבות, הוא ממהר לכסות את הלול, לבל יחדור הקור אל שרות התרנגולות, קוטף לימונים מתובים ובשלים, בטרם ייפרו, ניגש למכוורת לבקר כוורות הדבורים.

גם אותם בנים, שמפאת מיעוט ההכנסה במשק נהגו להיעזר במקורות פרנסה צדדיים, מחוץ למקום ולעתים אף גילו שמיוך נפש כלפי המתרחש במשק, פוקדים עתה בחופשתם את חלקת המטע, תומכים את הענפים בפרדס, מסייעים להורים הזקנים. במעבים מצטיירת לעיניהם תמונת בית ההורים, תמונת המשק המשפחתי האורגני והיא נוסכת בהם מחדש הרגשת אחוה, בטחון עצמי, ייעוד.

●

רשום בתקנון ומקובל, כי אחד היסודות של מושב העובדים הוא עזרה הדדית בין חברי המושב, נהגו לקיימו במקומות שונים בצורה שונה, לא תמיד בעזרה ישירה של חבר להבר. בכפרים מסויימים נהגו לשכור פועל או בניים, ועל־פי הוראת הועדה הופנו הם אל המשפחות שנזקקו לעזרה. עם פרוץ המלחמה הפכה העזרה ההדדית לגורם, שגורל המשק של הפרט תלוי בו. בעין מדי־נפש לתקומת חיי החברה, לגודל הלבב ביחסים בין האנשים. לא בתוקף החלטות מפורסות התנדבו חברות החברים אלא מתוך דחף מכפי. ואם היה מקום, שבו אשה הנאבקת בבן קטן חולה בבדידותה דמעה, היתה זו עדות מביכה כי עזובה שוררת שם, כי ארגון קשוחי־לב אלה לוקה בחסר.

●

המבקר ביקור־פתע במושבים בימי מצוקה כתאר בצבעים בהירים את אורח החיים בהם. כאן מקור המוסר, כדברי הפתוגאים. כאן עבודת כפיים, הנעשית במסירות נפש, במאמץ גופני ומאבק בלתי־פוסק עם איתני הטבע. מוזקקים לעין השקט, הזרות, המרחק שנתהווה במרוצת השנים בין אורח־החיים בכפר ובערים. כאשר פוסטים בכרכים האנשים רדיפה מבוהלת אחר התקדמות חומרית ובולמוס צרכנה ראוותנית, המאפיינים את הציוויליזציה המודרנית; כאשר פושה יחס של זלזול בזולת, מה לכל עבודת כפיים בבניין או בחקלאות, נקל להבין את מסר ההפירה בהערכת סגנון החיים בכפר.

עם זאת קיים חשש רציני, פן ייטרפו נכסים אלה של מוסר, במקום שהם קיימים באמת. שמא לא יעמוד כוחם הנפשי של אנשי הכפר לאורך ימים ושנים. ככלות הכל, הם בשר ודם ואינם חוזקים די הצורך כדי להיות כאנשי מופת מתבודדים, מבודדים בכפרים סגורים.

ש. כאוף

הרחק מן הרעש וההמולה

שארם - מקום הנופש השקט ביותר בארץ

עכשיו 30% הנחה

עכשיו, כשרבים כל כך זקוקים לאותו שקט מיוחד המאפשר להשתחרר מהמתח והעצבנות, ולאגור כוחות חדשים, החליטו גורמי התיירות בשארם להעניק הנחה בגובה 30% מהמחיר המלא (לא כולל מסים). ההנחה תינתן עד ערב פסח למגוייסים ששירתו 75 יום לפחות ולבני משפחותיהם.

בשארם מזג האויר עכשיו חמים ונעים ומתאים לשיזוף, לשחיה, ולצלילה בעולם תת־ימי מהיפים בתבל. בשארם ים טהור ורוגע, חופים נסתרים, נופי בראשית מדהימים ביופיים, שירותי תיירות וחוף, שייט במפרץ וטיולים לפינות הקסומות במרחב שלמה. השקט והרוגע.

לפרטים והרשמה נא לפנות:

* מלון "שארם", שד' רוטשילד 42, תל־אביב, טל' 6־5־624594 או ישירות טל' 057־89226.
* כפר הנופש "נוה מדבר", רח' פרישמן 21, תל־אביב, טל' 249710, או ישירות טלפון 057־89214

בואו אל השלווה, השמש והים - בואו לשארם השקטה!

משרד התיירות / המח' לעידוד תיירות פנים — המינהל לפיתוח מרחב שלמה

שפע ברכות לחברינו

קלרה ואברהם פישמן

להולדת הנכדה הראשונה

ניבה

בת לרחלה ושמואליק

מאחלים:

ארז יהודית ויהודה
אשכנזי שולמית ולוי
בילי יהודית וחיים
בכר מרים וישראל
ברוך אורה ומשה
ברוסקין אסי ויעקב
גולדרט דליה ויהושע
גפן זלדה ומרדכי
דורון צפורה ושלמה
דן רבקה וחיים
דרויאן רוזה ושמואל
הדסי טלילה ויעקב
וכברוט רבקה ויוסף
טביב דינה ושלום
טבצ'ניק עדנה ומורא
טבצ'ניק ריבה ודוד
כהן לובה ואפרים
כהן שולה ואהרון
כהן סובה ושמואל
כצנלסון יוכבד ואהרון
כרמלי חוה ופתחיהו
לבון חנה וישעיהו
לוי דיטה ודוד
מאור רות ובן ציון
מוטח דבורה ונסים
נסים אהובה ויחזקאל
עדוד שושנה וישראל
מינברג לנה וישראל
פיסטרוב סוניה ודוד
פרחי יהודית
פרידמן צפורה ואברהם
פרנס מינה ומשה
צברי ציונה ויהודה
קוסלר לאה ודוד
קוסקאס נחמה ודוד
קלנסברון פניה וצבי
קופל פולה ומשה
רחומה בט וד"ר מנשה
ריכטר אלקה ויעקב
רם שושנה ובן ציון
ראובני חיה וזאב
שבירו חביבה וציון
שחורי שרה ואברהם
שמעוני מרים ויהודה
שמשי רוזה ואפרים
שינצקי דלילה ונחמיה
שפיץ רבקה ויעקב
שרון נחמה וחיים
שרון פנינה וחיים
ששון פרח ויחזקאל
תא שמע מרים ופנחס

הודעה

עקב טעות מצערת נארזה בבית האריזה שלנו אבקת אפיה בשקיקים עם ציון "כשר לפסח" והיא איננה כשרה לפסח.

הציבור מוזהר לא להשתמש בה לאפיה בפסח.

המשביר המרכזי
בית האריזה

הופיע
לקסיקון פוליטי
של
המזרח התיכון במאה־העשרים

בעריכת יעקב שמעוני ואביתר לוין

●

מהדורה מעודכנת

●

נוספה 1971 - 1974

בעריכת חיים שקד ואיתמר רבינוביץ

המרכז לטלוויזיה לימודית

מציג

פרשת פיטר

מן הסדרה באמנות

"דני וגיל במסע בלתי רגיל"

דני וגיל נוסעים להולנד של המאה הי"ז, תור הזהב של האמנות בארץ זו. הם מבקרים באמסטרדם, המרכז המסחרי והאמנותי באותה תקופה. הם פוגשים בפיטר הרוצה להיות לסוחר אמנות ומלווים אותו בהרפתקאותיו.

ישודר ביום שני, ב' בניסן, 25.3 בשעה 17:00

עקרת בית שימי לב!

מאכלי פסח, תפריטים מזינים, זולים ויפים, תוכלי לראות בתערוכה שתתקיים בימים שני, 25.3.74 ושלישי, 26.3.74

בין השעות 10 לפני הצהריים עד 7 בערב, במרכזיות להדרכת מבוגרים של בית המדרש הממלכתי לתזונה ולכלכלת הבית.

חיפה — רח' לוחמי הגטאות 16
באר־שבע — רח' שלמה המלך 9

פרסים יקרי ערך רבים יוגרלו בין פותרי חידון דבר 1974

השבוע - חידון סמלים

אל תחמיץ את ההזדמנות!

הבטח לעצמך את גליון יום ששי של "דבר"

משרד התחבורה
שירותי נהיגה ורכב

בדיקת רכב ומבחני נהיגה במשרדי הרישוי

הנהלת שירותי נהיגה ורכב מודיעה בזה לציבור הרחב, כי בימים

27 ו־28 במרץ

יתקיימו מבחני נהיגה מעשיים ובדיקות רכב, במשרדי הרישוי המתוזיים, **בצורה מצומצמת.**

הנהלת שירותי נהיגה ורכב מבקשת את סליחת הציבור על השיבושים העלולים להיגרם מסיבה זו, אשר מקורה ביציאתם של חלק מהעובדים להשתלמויות מיוחדות.

חיל במילואים! הצטרף לרבבות מנויי דבר

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

ה.ע. 1190/74

בענין: ירושת המנוח אורי אפנצלר ז"ל מיפו, רח' הצדף 12, שנפטר בביה"ח "הדסה" בירושלים ביום 8.2.74.

והמבקשת: אנגילה אפנצלר, אלמנתו, מרח' הצדף 12 יפו, והיורשת האחרות.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מודיע בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת־הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד להכרזה המבוקשת, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד הכהן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונה 1828/74

בענין: עזבון המנוחה צפורה וינשטיין ז"ל שנפטרה ביום 4.12.72 ת.ז. 0710331.

המבקש: מנחם וינשטיין ע"י ב"כ ב. אדלשטיין ו/או ב. לוין עוה"ד שניהם מרחוב החשמונאים מס' 88, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו ירושה על עזבון המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד, למתן הצו להגיש תוך 15 יום מיום פרסום ההזמנה זו התנגדות למתן הצו כמבוקש שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד הכהן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי